

Υπουργείο Ανάπτυξης και
Επενδύσεων

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής,
Σχεδιασμού και Αξιολόγησης
(ΕΥΣΑΑ)

Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020

4^ο Παραδοτέο:
Προτάσεις για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

Σεπτέμβριος 2020

Πίνακας περιεχομένων

1. Κύριες στρατηγικές προτεραιότητες για τη χωρική ανάπτυξη στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.....	2
1.1. Οι προβλέψεις του κανονισμού	2
1.2. Συμπεράσματα αποτίμησης της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο	4
1.2.1. Προκλήσεις κατά τη φάση σχεδιασμού στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο4	
1.2.2. Προκλήσεις κατά τη φάση υλοποίησης στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο8	
1.3. Κύριες Στρατηγικές Προτεραιότητες για τη χωρική ανάπτυξη.....	11
1.3.1. <i>Τυπολογία Περιοχών Επέμβασης</i>	11
1.3.2. <i>Προτεραιότητες, κριτήρια επιλογής Περιοχών Επέμβασης ανά τυπολογία</i>	20
1.3.3. <i>Κατευθυντήριες οδηγίες για τη δομή των παρεμβάσεων</i>	25
1.3.4. <i>Κριτήρια επιλογής των Στρατηγικών</i>	27
2. Προτάσεις για το σύστημα διακυβέρνησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.....	28
3. Διερεύνηση αποτελεσματικών μεθόδων σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών στο πλαίσιο του Στόχου 5	31

1. Κύριες στρατηγικές προτεραιότητες για τη χωρική ανάπτυξη στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

Σύμφωνα με την κύρια σύμβαση οι κύριες στρατηγικές προτεραιότητες για την χωρική ανάπτυξη διατυπώνονται λαμβάνοντας υπόψη το προτεινόμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και τα συμπεράσματα της αποτίμησης της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

1.1. Οι προβλέψεις του κανονισμού

Σύμφωνα με τον Κανονισμό COM/2018/375 final - 2018/0196 (COD) τα εδαφικά εργαλεία που εντάσσονται στο πλαίσιο του στόχου 5, θα πρέπει να βασίζονται σε περιφερειακές και τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές, που θα αναπτυχθούν και θα εγκριθούν υπό την ευθύνη των σχετικών αρμόδιων αρχών ή φορέων και οι οποίες θα καλύπτουν ελάχιστες απαιτήσεις ως προς το περιεχόμενό τους. Επίσης, ο Κανονισμός αναγνωρίζει την ανάγκη να ενισχυθεί και να διευκολυνθεί η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές ανάγκες και δυνατότητες, καθώς και τα σχετικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, και θα πρέπει να προβλέπονται διαρθρωτικές αλλαγές, να αναπτυχθούν οι τοπικές ικανότητες και να ενθαρρυνθεί η καινοτομία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 23:

«1. Οι εδαφικές στρατηγικές που εφαρμόζονται σύμφωνα με τα στοιχεία α) ή γ) του άρθρου 22 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει η στρατηγική*
- β) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του αναπτυξιακού δυναμικού της περιοχής*
- γ) περιγραφή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αναπτυξιακών αναγκών και του αναπτυξιακού δυναμικού*
- δ) περιγραφή της συμμετοχής των εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 6 στην κατάρτιση και την εφαρμογή της στρατηγικής*

Επίσης, μπορούν να περιέχουν κατάλογο των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν.

2. Οι εδαφικές στρατηγικές συντάσσονται υπό την ευθύνη των αντίστοιχων αστικών, τοπικών ή άλλων εδαφικών αρχών ή φορέων.

3. Αν ο κατάλογος των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν δεν έχει περιληφθεί στην εδαφική στρατηγική, οι αντίστοιχες αστικές, τοπικές ή άλλες εδαφικές αρχές ή φορείς πραγματοποιούν την επιλογή ή συμμετέχουν στην επιλογή των πράξεων.

Οι επιλεγμένες πράξεις συμμορφώνονται με την εδαφική στρατηγική.

4. Αν μια αστική, τοπική ή άλλη τοπική αρχή ή φορέας εκτελεί καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της διαχειριστικής αρχής, εκτός από την επιλογή των πράξεων, η αρχή ορίζεται από τη διαχειριστική αρχή ως ενδιάμεσος φορέας.

5. Η στήριξη μπορεί να παρέχεται για την κατάρτιση και τον σχεδιασμό των εδαφικών στρατηγικών.»

Επίσης, στο άρθρο 25 διατυπώνονται κατευθύνσεις για την τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και συγκεκριμένα προπλέπονται:

«1. Το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΕΤΘΑ μπορούν να στηρίζουν την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων.

2. Το κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων:

- εστιάζεται σε υποπεριφερειακές ζώνες
- πραγματοποιείται με πρωτοβουλία των ομάδων τοπικής δράσης που αποτελούνται από αντιπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, όπου καμία μεμονωμένη ομάδα συμφερόντων δεν ελέγχει την λήψη αποφάσεων
- πραγματοποιείται μέσω ολοκληρωμένων στρατηγικών σύμφωνα με το άρθρο 26
- στηρίζει τη δικτύωση, τα καινοτόμα στοιχεία στο τοπικό πλαίσιο και, κατά περίπτωση, τη συνεργασία με άλλους εδαφικούς φορείς

3. Αν η υποστήριξη για στρατηγικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) είναι διαθέσιμη από περισσότερα του ενός Ταμεία, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές διοργανώνουν κοινή πρόσκληση για την επιλογή αυτών των στρατηγικών και συγκροτούν κοινή επιτροπή για όλα τα αρμόδια Ταμεία, ούτως ώστε να παρακολουθεί την εφαρμογή των στρατηγικών αυτών. Οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές μπορούν να επιλέξουν ένα από τα εν λόγω Ταμεία για την υποστήριξη του συνόλου των δαπανών για τις δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης και συντονισμού που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) σε σχέση με τις εν λόγω στρατηγικές.

4. Αν η εφαρμογή μιας τέτοιας στρατηγικής απαιτεί υποστήριξη από περισσότερα του ενός Ταμεία, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές μπορούν να επιλέξουν ένα από τα οικεία Ταμεία ως το επικεφαλής ταμείο.

5. Οι κανόνες του επικεφαλής Ταμείου ισχύουν για την εν λόγω στρατηγική. Οι αρχές των άλλων ταμείων βασίζονται σε αποφάσεις και επαληθεύσεις διαχείρισης που πραγματοποιεί η αρμόδια αρχή του επικεφαλής Ταμείου.

6. Οι αρχές του επικεφαλής ταμείου παρέχουν στις αρχές των άλλων Ταμείων τις απαραίτητες πληροφορίες για την παρακολούθηση και την καταβολή των πληρωμών σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον ειδικό κανονισμό για το συγκεκριμένο Ταμείο».

Τέλος, ο Κανονισμός (Άρθρο 6) προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος οργανώνει εταιρική σχέση με τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, θέτοντας το θέμα της διακυβέρνησης των παρεμβάσεων στο πλαίσιο των εδαφικών στρατηγικών του Στόχου 5.

1.2. Συμπεράσματα αποτίμησης της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο

1.2.1. Προκλήσεις κατά τη φάση σχεδιασμού στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο

Στην φάση του σχεδιασμού πρώτη πρόκληση αναδεικνύεται η **έγκαιρη έναρξη της διαβούλευσης** με στόχο την αποσαφήνιση των βασικών προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης, καθώς και των μέσων επίτευξής τους. Με αυτό το τρόπο διευκολύνεται

η έγκαιρη διαμόρφωση ενός προκαταρκτικού σχεδιασμού, που θα ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση του ΠΕΠ, για να είναι στη συνέχεια δυνατή η διάθεση των απαιτούμενων πόρων ανά προτεραιότητα για την χρηματοδότηση της στρατηγικής. Άρα, απαιτείται η έναρξη της διαβούλευσης πριν την οριστικοποίηση των ΠΕΠ.

Δεύτερη πρόκληση είναι η διασφάλιση **τεκμηριωτικής βάσης για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης** και στη λογική αυτή η αναμενόμενη ολοκλήρωση της έγκρισης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων συνδυαστικά με το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής, δημιουργούν ένα συστηματικό και επικαιροποιημένο πλαίσιο αναφοράς σε ότι αφορά το σχεδιασμό στρατηγικών για χωρική αστική ανάπτυξη. Ωστόσο ο προσδιορισμός τεκμηριωμένων προτεραιοτήτων δεν αρκεί και ιδιαίτερη πρόκληση είναι η διαμόρφωση μια **συνολικής στρατηγικής αστικής ή χωρικής ανάπτυξης**, που υπερβαίνει τις απαιτήσεις των ΟΧΕ και κινείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα (όπως ΣΟΑΠ). Οι απαιτούμενες διαδικασίες για την έγκριση τέτοιων Στρατηγικών (με βάση την μέχρι σήμερα εμπειρία) είναι αρκετά χρονοβόρες και έχουν συνολική διάρκεια που ξεπερνάει τα 3 χρόνια από την έναρξη του σχεδιασμού. Άρα, απαιτείται μια πρωτοβουλία διευκόλυνσης της θεσμοθέτησής τους.

Τρίτη πρόκληση, ειδικά για τις ΟΧΕ-BAA σε αστικές περιοχές, είναι η αναγκαιότητα μιας **συνολικότερης θεώρησης των αναπτυξιακών προοπτικών** της πόλης, της θέσης και του ρόλου της στην Ευρύτερη Περιοχή καθώς και των διεθνών διασυνδέσεων της και προοπτικών. Η κάθε πόλη χρειάζεται ένα στέρεο υπόβαθρο ανάλυσης των προβλημάτων και των αναγκών της, καθώς και ένα σαφές όραμα που αντανακλά και προβάλλει την εικόνα της στο μέλλον. Πάνω σε αυτόν τον ευρύτερο καμβά θα τοποθετηθεί καλύτερα η Στρατηγική ΟΧΕ- BAA. Παράλληλα, θα πρέπει να προσεγγιστεί το ζήτημα του μεγέθους και του ρόλου των αστικών περιοχών, υπό το πρίσμα της διασφάλισης οικονομικών κλίμακας για την διαμόρφωση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής στρατηγικής για τον αστικό χώρο. Για τις περιπτώσεις όπου δεν διασφαλίζονται τα μεγέθη οικονομίας κλίμακας, οι αστικές περιοχές μπορούν να διαμορφώνουν ολοκληρωμένες και αποτελεσματικές στρατηγικές σε δίκτυα αστικών κέντρων, λειτουργώντας ως πόλοι – κόμβοι ανάπτυξης σε ευρύτερες ζώνες επιρροής, όπως άλλωστε προβλέπεται τόσο στο Γενικό Χωροταξικό Πλαίσιο, όσο και στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια. Άρα, σε κάθε

περίπτωση δεν αρκεί από μόνο του το πληθυσμιακό κριτήριο για την επιλογή μιας ΒΑΑ, αλλά αυτό πρέπει να συνεκτιμηθεί με τη λειτουργία της πόλης και το ρόλο της στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς.

Τέταρτη πρόκληση είναι οι **πολεοδομικές – χωρικές ρυθμίσεις στο επίπεδο των Περιοχών Παρέμβασης**, που δεν αποτελούν καθοριστικές παραμέτρους για την διατύπωση της αναπτυξιακής προοπτικής της περιοχής, με δεδομένο ότι καθορίζεται σε υπερκείμενο επίπεδο και εκ των πραγμάτων τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, πρέπει να είναι συμβατά με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις τους. Οι πολεοδομικές – χωρικές ρυθμίσεις στο επίπεδο των περιοχών εφαρμογής, είναι σίγουρα καθοριστικές παράμετροι, για την οριοθέτηση των Περιοχών παρέμβασης, με την έννοια της διασφάλισης συνεκτικών λειτουργικών ζωνών ή και της πρόβλεψης ειδικού τύπου παρεμβάσεων (όπως για αναπλάσεις συγκεκριμένων ζωνών ή στοιχείων του αστικού περιβάλλοντος). Επίσης, η ύπαρξη θεσμοθετημένων πολεοδομικών ρυθμίσεων στο επίπεδο των περιοχών εφαρμογής, μπορεί να είναι καθοριστική παράμετρος για την στοιχειοθετημένη επιλογή επιμέρους δράσεων ή και για την δυνατότητα έγκαιρης ωρίμανσης τους. Αυτή την περίοδο αναμένεται να ενεργοποιηθεί από το ΥΠΕΝ Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα εκπόνησης ΤΧΣ, με 10ετή ορίζοντα ολοκλήρωσης και ως εκ τούτου να προκύψουν αλλαγές στις προτεραιότητες οργάνωσης του χώρου. Άρα, θα απαιτηθεί μια έγκαιρη διαμόρφωση των χωρικών κατευθύνσεων για να ενσωματωθούν στο σχεδιασμό των νέων ΟΧΕ. Δεν αρκεί όμως η συμβατότητα μιας Στρατηγικής, που διαμορφώνεται εξ αφορμής μιας δυνατότητας χρηματοδότησης, με τα Χωροταξικά Πολεοδομικά Πλαίσια. Πρέπει να επιδιωχθεί θεσμική κατοχύρωση ολοκληρωμένων στρατηγικών (Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων – ΣΟΑΠ, Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων – ΠΕΧΠ), με την προϋπόθεση ότι θα απλουστευτούν και θα επιταχυνθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι για τις Περιοχές Παρέμβασης:

- Θα αποφευχθούν αποσπασματικές λύσεις ανάγκης
- Θα υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε βάθος χρόνου ανεξάρτητα από προγραμματικές και πολιτικές περιόδους

Πέμπτη πρόκληση αναδεικνύεται η **διαδικασία σχεδιασμού και έγκρισης** που απεδείχθη χρονοβόρος, καθώς 21 από τις 49 στρατηγικές εγκρίθηκαν το 2018 και το 2019. Η καθυστέρηση υποδηλώνει εν μέρει κάποιους περιορισμούς ικανότητας σε τοπικό επίπεδο, κατά την αντιμετώπιση των τεχνοκρατικών και διοικητικών απαιτήσεων για τη διαμόρφωση των στρατηγικών, παρότι το πλαίσιο και οι διαδικασίες διαμόρφωσης των στρατηγικών ήταν ήδη γνωστές από τις σχετικές εγκυκλίους σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης (ΟΧΕ, ΟΧΕ – ΒΑΑ το 2015 & 2016 και ΤΑΠΤΟΚ το 2017). Άρα, απαιτείται ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, εντοπισμός των θεσμικών και διοικητικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν ως φορείς και τοπικές κοινωνίες και σχεδιασμός ενός μείγματος πολιτικής που αντιστοιχεί καλύτερα στις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Έκτη πρόκληση είναι η **πολυπλοκότητα** των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, ανεξαρτήτως εργαλείου ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ ή ΤΑΠΤΟΚ, ως προς τον αριθμό των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνουν. Στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 ο μέσος αριθμός Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ανά ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ διαμορφώθηκε σε 9,4 ενώ στο σύνολο της ΕΕ δεν υπερέβαινε τις 4, στις ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες σε μετάβαση, και τις 7 στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Μία πιθανή βελτίωση θα μπορούσε να είναι μια πρόβλεψη στα νέα ΠΕΠ, που να επιτρέπει την ενσωμάτωση ενός αποκλειστικού άξονα προτεραιότητας για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις ΟΧΕ/ΒΑΑ με μεγάλη ευελιξία στη διάθεση των πόρων.

Έβδομη πρόκληση είναι η **ενσωμάτωση της έξυπνης εξειδίκευσης** στις Στρατηγικές ΟΧΕ. Τα πεδία εφαρμογής κυρίως για τις αστικές περιοχές είναι πολλαπλά, είναι όμως ιδιαίτερα κρίσιμο να υπάρξει επικέντρωση σε περιοχές εξειδίκευσης που διαθέτουν υψηλή δυναμική, κρίσιμη μάζα και υπάρχουν δυνατότητες και ευκαιρίες εξέλιξης. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η αξιοποίηση εδραιωμένων τομέων για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και να επιλεγούν συγκεκριμένα πεδία, που με βάση τον χαρακτήρα των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ 2014-2020 και τις προτεραιότητες 2021-2027, μπορεί να αφορούν για παράδειγμα:

- Μετάβαση στην κυκλική οικονομία και ανάπτυξη δραστηριοτήτων κατά μήκος της αλυσίδας αξίας των αποβλήτων – Συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων κυκλικής οικονομίας
- Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, εξοικονόμηση ενέργειας, ειδικά υλικά και συστήματα παρακολούθησης
- Ανάπτυξη της δημιουργικής βιομηχανίας με αφετηρία εδραιωμένες δραστηριότητες πολιτισμού και αξιοποίηση των συνεργειών

1.2.2. Προκλήσεις κατά τη φάση υλοποίησης στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο

Πρώτη πρόκληση είναι ο περιορισμένος αριθμός φορέων υλοποίησης ΟΧΕ που ανέλαβε ενεργό ρόλο στη διαχείριση τους. Οι αρμοδιότητες που έχουν εκχωρηθεί στις Αστικές Αρχές στην περίπτωση των ΟΧΕ-BAA ή στους συντονιστές Φορείς στην περίπτωση των ΟΧΕ, είναι περιορισμένες. Για τις ΟΧΕ-BAA πλήρης εκχώρηση αρμοδιοτήτων υπάρχει μόνο για τις 4 Αστικές Αρχές στην Περιφέρεια Αττικής. Ωστόσο δεν υπήρξε μέριμνα ενίσχυσης αυτών των Φορέων, κυρίως σε στελεχιακό δυναμικό (η νομοθετική ρύθμιση για τη δυνατότητα μετακίνησης στελεχών της ΜΟΔ προς τις Αστικές Αρχές με πλήρη εκχώρηση αρμοδιοτήτων ψηφίστηκε μόλις στις 01/04/2019). Η απόφαση για το εύρος της εκχώρησης αρμοδιοτήτων υλοποίησης είναι σκόπιμο να στηρίζεται σε μια ενδελεχή αξιολόγηση των δυνατοτήτων των φορέων υλοποίησης και σε κάθε περίπτωση να συνοδεύεται από μια αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών και των υποχρεώσεων του φορέα έναντι της Διαχειριστικής Αρχής. Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων με παράλληλη ενίσχυση των φορέων για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ.

Δεύτερη πρόκληση είναι ο περιορισμένος αριθμός νέων φορέων που δημιουργήθηκε αποκλειστικά λόγω ενεργοποίησης ΟΧΕ. Η πλειοψηφία των στρατηγικών εκπονήθηκε και υλοποιείται από ΟΤΑ πρώτου βαθμού (34 από τις 49 Στρατηγικές ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA). Στο επίπεδο των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA δημιουργήθηκαν δυο νέοι φορείς (μια Υπηρεσιακή Δομή στον Δήμο Πειραιά και ένας Αναπτυξιακός Διαδημοτικός Σύνδεσμος, των Δήμων Καλλιθέας-Π. Φαλήρου και Αλίμου) και ένας νέος φορέας στο επίπεδο των ΤΑΠΤΟΚ (ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία). Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση δημιουργίας νέων δομών

προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαχείρισης των ΒΑΑ-ΟΧΕ (ή νέων φορέων ή εξειδικευμένων δομών σε υφιστάμενους). Ειδικότερα, ο φορέας εφαρμογής της Στρατηγικής είναι σκόπιμο να συστήσει ειδική υπηρεσία εφαρμογής, διαχείρισης και παρακολούθησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, ανεξαρτήτως εργαλείου ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ ή ΤΑΠΤΟΚ, κατάλληλα στελεχωμένης για να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις υλοποίησης.

Τρίτη πρόκληση είναι η υπερβολική επικέντρωση σε **τομεακούς/κλαδικούς δείκτες** δημιουργεί την αντίληψη ότι μια ολοκληρωμένη εδαφική στρατηγική είναι μια συλλογή παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από ευρωπαϊκούς πόρους, μετρούμενη με τους τυπικούς δείκτες του προγράμματος της ΕΕ. Μια τέτοια προσέγγιση δεν προσφέρει προστιθέμενη αξία από την άποψη της τοποκεντρικής πολιτικής. Άρα, είναι κρίσιμο να υιοθετηθούν επιπλέον δείκτες επιπτώσεων, που μάλιστα συνδέονται με τους επιμέρους στρατηγικούς στόχους και τεκμηριώνονται με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των περιοχών επέμβασης.

Τέταρτη πρόκληση είναι η οργανωμένη παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής, με στόχο τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αντιμετώπιση τους. Άρα, πρέπει να διασφαλιστεί μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης με:

- Διαχρονική βάση αξιόπιστων στοιχείων και δεικτών τεκμηρίωσης της λογικής της παρέμβασης
- Διασφάλιση συστηματικής συνεργασίας και αλληλοενημέρωσης όλων των φορέων υλοποίησης και χρηματοδότησης
- Έρευνες πεδίου για καταγραφή αλλαγών στις αντιλήψεις, πρακτικές και προοπτικές των εμπλεκόμενων μερών

Παράλληλα, προτείνεται να υιοθετηθούν δείκτες «αποτύπωσης των διαδικασιών» ενδεικτικά ως προς την διαδικασία και την χρονική διάρκεια επιλογής και έγκρισης των στρατηγικών (ενδεικτικά αναλογία στρατηγικών που προκαθορίζονται στο επίπεδο προγραμματικών εγγράφων ως προς το σύνολο των εγκεκριμένων στρατηγικών, αναλογία στρατηγικών που προκύπτουν από ανταγωνιστική διαδικασία, δείκτες που προσδιορίζουν την χρονική διάρκεια κρίσιμων ενδιάμεσων σταδίων ενδεικτικά από την πρόσκληση έως την έγκριση).

Πέμπτη πρόκληση είναι η **επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης** με ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα την θεσμικά προβλεπόμενη υποχρέωση για διεξαγωγή αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, σχεδόν στο σύνολο των παρεμβάσεων που υλοποιούνται σε αστικές περιοχές. Επισημαίνεται ότι το 2019 εξαιρέθηκαν οι παρεμβάσεις που είναι ενταγμένες σε ΟΧΕ-ΒΑΑ και είναι προφανές ότι μια τέτοια ρύθμιση δεν θα είναι εφικτό να υπάρξει και για την επόμενη προγραμματική.

Είναι σημαντικό επίσης να σημειωθεί ότι, ενώ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις ζώνες αποβιομηχάνισης και στις εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές/ βιοτεχνικές/ επαγγελματικές ζώνες ως προκλήσεις ή κατηγορίες επιλέξιμων περιοχών, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Στρατηγικών υπάρχει μόνο 1 διακριτή Στρατηγική με σαφή κατάταξη σε αυτόν τον τύπο. Επίσης σε Στρατηγικές, κυρίως της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, αναδεικνύεται το ζήτημα της εγκαταλελειμμένης βιομηχανικής γης ή και των εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών ακινήτων, χωρίς ωστόσο οι παρεμβάσεις σε αυτές τις ζώνες να εντάσσονται στον βασικό κορμό της Στρατηγικής (για παράδειγμα στην Μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης οι ζώνες αποτελούν μια από τις κατηγορίες περιοχών που προτείνονται για δημιουργία χώρων πρασίνου). Στην περίπτωση της Νάουσας γίνεται ιδιαίτερη εκτενής αναφορά στα παλιά βιομηχανικά κελύφη και την ανάγκη περιβαλλοντικής εξυγίανσης της περιβάλλουσας περιοχής, προτείνεται παρέμβαση στην κοίτη του ποταμού Αράπιτσα, κατά μήκος του οποίου εντοπίζονται τα βιομηχανικά κτίρια, χωρίς όμως να διαφαίνονται σημαντικές κλίμακας δράσεις που θα επιτρέψουν την διατυπωμένη πρόθεση για διατήρηση – αξιοποίηση βιομηχανικής κληρονομιάς για τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Η εγκαταλελειμμένη βιομηχανική γη και τα εγκαταλελειμμένα βιομηχανικά κτίρια αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο σε πολλές αστικές περιοχές και είναι στη σωστή κατεύθυνση η πρόβλεψη του ΕΣΠΑ 2014-2020 για αναβάθμιση και ανάκτηση αυτού του τύπου των περιοχών.

Προτείνεται να υπάρξει μια συστηματική προσέγγιση, σε συνεργασία με το ΥΠΕΝ, για το ζήτημα των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, αλλά και για τα ζητήματα που συναρτώνται με το ιδιοκτησιακό και πολεοδομικό καθεστώς των ζωνών αποβιομηχάνισης και των εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών/ βιοτεχνικών/ επαγγελματικών ζωνών.

1.3. Κύριες Στρατηγικές Προτεραιότητες για τη χωρική ανάπτυξη

1.3.1. *Τυπολογία Περιοχών Επέμβασης*

Στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 5 προωθείται η Βιώσιμη και Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών και η άμβλυση των χωρικών ανισοτήτων, μέσα από ολοκληρωμένες Εδαφικές Στρατηγικές.

Στην Ελλάδα το Πλαίσιο και οι Κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη αποτυπώνονται μέσα από τα θεσμοθετημένα Χωρικά Στρατηγικά Πλαίσια Σχεδιασμού (Ν. 4447 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει, ΦΕΚ Α' 241/23.12.2016) (Πίνακας 1.3.1α).

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1.3.1α, σε εθνικό επίπεδο, οι Στρατηγικές Κατευθύνσεις για τη χωρική ανάπτυξη διαμορφώνονται από τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, για τις οικιστικές (**αστικές**) περιοχές, ενώ ονοματίζονται ως περιοχές με ιδιαίτερη σημασία από χωροταξική, περιβαλλοντική, αναπτυξιακή ή κοινωνική άποψη, όπως είναι ιδίως οι **παράκτιες**, οι θαλάσσιες και **νησιωτικές** περιοχές, οι **ορεινές και προβληματικές περιοχές**.

Επίσης, στον Πίνακα 1.3.1α φαίνεται η θεσμικά προβλεπόμενη συσχέτιση των Στρατηγικών Χωρικών Πλαισίων με τα Αναπτυξιακά Προγραμματικά Πλαίσια, καθώς και η δυνατότητα προσαρμογής των Χωρικών Πλαισίων προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι Στόχοι και οι επιδιώξεις των Αναπτυξιακών Στρατηγικών Πλαισίων.

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για αστικές περιοχές, νησιωτικές και ορεινές μειονεκτικές και στη λογική αυτή οι κατευθύνσεις για αυτούς τους τύπους περιοχών αποτυπώνονται στο Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής και στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, για τις άλλες 12 Περιφέρειες.

Το Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής (Νέο ΡΣΑΑ) εγκρίθηκε το 2014 και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ) του 2003 & 2004 αναθεωρήθηκαν και ξεκίνησαν να εγκρίνονται από το 2018 έως σήμερα (σε τελικό στάδιο έγκρισης βρίσκονται τα ΠΧΠ Δυτικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου).

Χωρικές ανισότητες και κατευθύνσεις ανάπτυξης, αποτυπώνονται στα αναθεωρημένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ) και το Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής

Πίνακας 1.3.1α : Χωρικά Στρατηγικά Πλαίσια Σχεδιασμού (Ν. 4447 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει, ΦΕΚ Α' 241/23.12.2016)

Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (ΕΧΠ, άρθ. 5)	Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ, άρθ. 6)	Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ, άρθ. 7)
<p>1. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων, με τα οποία προσδιορίζονται στρατηγικές κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο, ιδίως, για:</p> <p>α) Τη χωρική διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου της Χώρας, β) τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων και γενικότερα τομέων ανάπτυξης εθνικής σημασίας σε εξειδίκευση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής εφόσον αυτή εμπεριέχει σχετικές κατευθύνσεις, γ) τη διαμόρφωση πολιτικής γης, δ) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού τοπίου, ε) τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών του εθνικού χώρου που έχουν ιδιαίτερη σημασία από χωροταξική, περιβαλλοντική, αναπτυξιακή ή κοινωνική άποψη, όπως είναι ιδίως οι παράκτιες, οι θαλάσσιες και νησιωτικές περιοχές, οι ορεινές και προβληματικές περιοχές, στ) την προώθηση σχεδίων, προγραμμάτων ή έργων χωρικής ανάπτυξης μείζονος σημασίας ή/και διακρατικής, διαπεριφερειακής εμβέλειας. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες και δράσεις, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, καθώς και οι φορείς εφαρμογής τους.</p>	<p>1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο, ιδίως, για: α) Την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο, β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος, δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου, ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος, κάθε Περιφέρειας, ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου.</p> <p>5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν ή και συμπληρώνουν. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και οι στόχοι της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου.</p> <p>9. α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από τις εκθέσεις παρακολούθησης. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και την επικαιροποίησή τους, προκειμένου:</p> <p>αα) Να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα, ββ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας, γγ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό, δδ) να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων.</p>	<p>1. Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης, οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της περιοχής ενός πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α..</p> <p>10.α) Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την αξιολόγηση που διενεργείται κατά την παράγραφο 9. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι δυνατή η τροποποίησή τους προκειμένου: αα) Να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διακρατικού, διαπεριφερειακού ή διαδημοτικού χαρακτήρα, ββ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές πολεοδομικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους, γγ) να αντιμετωπιστούν πρόσθετες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό, δδ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή σχεδίων, έργων και προγραμμάτων ή παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας.</p>
<p>2.β) Κατά την εκπόνησή τους, λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και στόχοι της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, το Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της Χώρας και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου, ιδίως στον τομέα, πεδίο ή τύπο περιοχής που αποτελεί, κατά περίπτωση, το αντικείμενο ρύθμισης κάθε Πλαισίου, καθώς και ενωσιακές πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξή του.</p> <p>5. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη ανάγκη προς τούτο από τις εκθέσεις αξιολόγησης. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου:</p> <p>α) να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα, β) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους</p>	<p>3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά Δήμο που αφορούν ιδίως:</p> <p>α) τη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία, β) τη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη, γ) την προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, δ) τα υπερτοπικά/ διαδημοτικά δίκτυα υποδομής, ε) τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στο μη αστικό, ιδίως, χώρο, στ) Τα παραρτήματα περιέχουν επίσης κατευθύνσεις για τις χρήσεις γης και όρους δόμησης που λαμβάνονται υπόψη μέχρι τη θεσμοθέτηση υποκείμενου ρυθμιστικού σχεδιασμού για την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και της υπαίθρου με ιδιαίτερη αναφορά στην προστασία της γεωργικής γης.</p> <p>11. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις Περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.</p> <p>Κατά την κατάρτιση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Κεντρικής Μακεδονίας, ισχύουν επιπλέον τα εξής:</p> <p>α) Ενσωματώνονται οι εκάστοτε ισχύουσες κατευθύνσεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης, που μπορεί να εξειδικεύονται ή και να συμπληρώνονται, β) λαμβάνεται υπόψη ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης και οι λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές μεταξύ του μητροπολιτικού κέντρου και των λοιπών περιοχών και περιλαμβάνονται κατευθύνσεις για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Θεσσαλονίκης σε εθνική και διεθνή κλίμακα και για τη στρατηγική χωρική οργάνωση της μητροπολιτικής αυτής περιοχής, όπως προβλέπεται από το εκάστοτε ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης.</p>	<p>Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ, άρθ. 8)</p> <p>1. Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας ή για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους, καταρτίζονται Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια. Επίσης, Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να καταρτιστούν και για προγράμματα αστικής ανάπτυξης ή και περιβαλλοντικής προστασίας ή αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές.</p>

(Νέο ΡΣΑΑ) και αφορούν στον αστικό χώρο, στις ορεινές-μειονεκτικές περιοχές και στα μικρά νησιά, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις αναδεικνύονται και περιοχές για εφαρμογή ΟΧΕ. Σημειώνεται ότι στο σύνολό τους οι ΟΧΕ-BAA που εγκρίθηκαν και υλοποιούνται στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο έχουν λάβει υπόψη τους και εν πολλοίς στηρίζονται στις κατευθύνσεις των αναθεωρημένων ΠΧΠ, που βρίσκονταν τότε σε στάδιο διαβουλεύσεων.

Είναι σημαντικό να αποσαφηνιστεί ότι κατά την ΕΛ.ΣΤΑΤ. αστική χαρακτηρίζεται μια Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ) που έχει έναν τουλάχιστον οικισμό με πληθυσμό >2.000 κατοίκων. Με βάση τα στοιχεία απογραφής πληθυσμού 2011, το 72,37% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού καταγράφεται σε αστικές ΔΚ που καταλαμβάνουν το 14,34% της συνολικής έκτασης της χώρας (Πίνακας 1.3.1β).

Στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. κωδικοποιούνται στοιχεία για τις πόλεις >50.000 κατ που θεωρούνται ως σημαντικά αστικά κέντρα και η αναφορά σε πόλεις πληθυσμού >50.000 κατ υπάρχει και στην εμπειρογνωμοσύνη του ΟΟΣΑ.

Από το 72,37% του αστικού πληθυσμού μόνο το 38,37% συγκεντρώνεται σε αστικά κέντρα με πληθυσμό >50.000 κατοίκων. Από τις 13 Περιφέρειες της χώρας, οι 5 καταγράφουν αναλογία αστικού πληθυσμού <50% και είναι:

- Οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, όπου δεν υπάρχει κανένας οικισμός >50.000 κατοίκων
- Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με έναν οικισμό >50.000 κατοίκων
- Οι Περιφέρειες Κρήτης και Στερεάς Ελλάδας, που έχουν από 2 οικισμούς με πληθυσμό >50.000 κατοίκων
- Η Περιφέρεια Θεσσαλίας με 3 οικισμούς >50.000 κατοίκων

Σημειώνεται ότι στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, για τις ΟΧΕ BAA, γίνεται αναφορά σε αστικά κέντρα που έχουν λειτουργική περιοχή με πληθυσμό >70.000 κατ, ωστόσο ο προσδιορισμός της λειτουργικής περιοχής (όταν λειτουργεί ως κριτήριο) μπορεί να δημιουργήσει ασάφειες ή διαφορετικές ερμηνείες. Επίσης, ως συμπληρωματικό κριτήριο (για το πλήθος των ΟΧΕ BAA ανά Περιφέρεια) είχε αναφερθεί ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας.

Πίνακας 1.3.1β : Αστικές, νησιωτικές, ορεινές μειονεκτικές περιοχές

Περιφέρεια	Αστικά					Αστικά Κέντρα άνω των 50.000 κατοίκων		Ορεινά				Νησιά Ομάδα Ι				Νησιά Ομάδα ΙΙΙ, Υποομάδα α				Νησιά Ομάδα ΙΙΙ, Υποομάδα β				Μειονεκτικές κοινότητες της οδηγίας 85/148/ΕΟΚ				Ορεινές κοινότητες της οδηγίας 85/148/ΕΟΚ				Νησιωτικές μειονεκτικές της οδηγίας 85/148/ΕΟΚ				ΑΕΠ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ % ΕΕ	ΑΝΕΡΓΙΑ %	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ									
	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	% συνολικό πληθυσμό περιφέρειας	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Πλήθος	Μόνιμος Πληθυσμός	% Αναλογία επί του αστικού πληθυσμού	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση	Μόνιμος Πληθυσμός	% Μόνιμος Πληθυσμός	Έκταση (τ.χλμ.)	% Έκταση															
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	399.782	5,11%	65,73%	2.069,36	10,93%	4	218.951	54,77%	45.990	6,10%	4.954,49	9,19%	5	0,00%	0,3700	0,01%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	254.570	20,06%	4.592,4820	17,42%	129.640	12,07%	6.986,5420	12,55%	2.735	0,81%	84,6090	4,36%	48	16	33,8				
ΑΤΤΙΚΗΣ	3.791.066	48,43%	99,02%	2.748,09	14,52%	23	2.450.213	64,63%	17.481	2,32%	334,04	0,62%	40.511	15,27%	139,6210	3,03%	0	0,00%	0,9115	4,97%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	3.543	0,28%	224,7310	0,85%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	93	19,9	28,3				
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	93.913	1,20%	47,14%	436,25	2,30%	0	0	0,00%	14.272	1,89%	643,70	1,19%	3.160	1,19%	146,6040	3,18%	0	0,00%	2,9264	15,96%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	105.444	8,31%	1.197,5900	4,54%	0	0,00%	0,0000	0,00%	105.444	31,40%	1.197,5900	61,65%	47	22,3	33,6				
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	251.094	3,21%	36,94%	1.251,02	6,61%	1	167.446	66,69%	59.220	7,86%	4.551,65	8,44%	6	0,00%	1,4500	0,03%	17	73,91%	0,3140	1,71%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	38.365	3,02%	1.366,0340	5,18%	37.766	3,52%	2.388,4230	4,29%	878	0,26%	29,2230	1,50%	50	24,1	44,6				
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	164.116	2,10%	57,85%	739,66	3,91%	0	0	0,00%	176.132	23,38%	7.985,52	14,81%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	88.281	6,96%	2.679,3880	10,17%	99.399	9,26%	6.611,9300	11,88%	0	0,00%	0,0000	0,00%	59	27	36,7				
ΗΠΕΙΡΟΥ	169.019	2,16%	50,18%	411,34	2,17%	1	65.574	38,80%	73.267	9,73%	6.148,20	11,40%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0110	0,06%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	65.016	5,12%	997,8610	3,79%	122.501	11,41%	7.459,4330	13,40%	0	0,00%	0,0000	0,00%	49	20,1	31,3				
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	349.465	4,46%	47,69%	1.622,72	8,57%	3	292.350	83,66%	60.377	8,01%	5.686,35	10,55%	97	0,04%	45,7130	0,99%	0	0,00%	0,6974	3,80%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	24.8537	6,88%	58.258	4,59%	1.693,6470	6,43%	143.764	13,39%	7.327,6400	13,17%	0	0,00%	0,0000	0,00%	53	18,4	33,6		
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	77.021	0,98%	37,06%	105,64	0,56%	0	0	0,00%	7.284	0,97%	457,75	0,85%	5.156	1,94%	104,1100	2,26%	1	4,35%	1,5178	8,28%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	31,2290	8,64%	109.967	8,66%	630,5090	2,39%	32.894	3,06%	587,0150	1,05%	107.192	31,92%	620,0790	31,92%	63	16	28		
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.474.471	18,84%	78,34%	4.588,42	24,24%	5	595.684	40,40%	76.050	10,09%	4.258,05	7,90%	529	0,20%	7,7300	0,17%	0	0,00%	0,1679	0,92%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	4,3120	1,19%	231.715	18,26%	5.024,0300	19,06%	205.535	19,14%	7.936,1510	14,26%	0	0,00%	0,0000	0,00%	54	20,7	30,4		
ΚΡΗΤΗΣ	248.845	3,18%	39,94%	655,30	3,46%	2	194.640	78,22%	57.532	7,64%	3.415,57	6,33%	154	0,06%	34,3280	0,75%	0	0,00%	0,2010	1,10%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	37,5700	10,40%	51.311	4,04%	895,9460	3,40%	173.574	16,17%	6.315,9770	11,35%	0	0,00%	0,0000	0,00%	59	13,4	37		
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	193.885	2,48%	62,74%	875,97	4,63%	0	0	0,00%	5.179	0,69%	316,08	0,59%	6.780	2,56%	439,7400	9,55%	2	8,70%	10,4674	57,09%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	152,8380	42,29%	119.537	9,42%	1.111,0620	4,22%	0	0,00%	0,0000	0,00%	119.537	35,60%	11,1106	0,57%	74	16,9	35,9		
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	295.914	3,78%	51,20%	1.317,82	6,96%	1	54.100	18,28%	77.344	10,27%	8.090,00	15,00%	1.026	0,39%	29,0920	0,63%	2	8,70%	0,4318	2,36%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	25,5420	7,07%	69.589	5,48%	2.910,3240	11,04%	79.015	7,36%	5.944,8940	10,68%	0	0,00%	0,0000	0,00%	57	14,4	31,4		
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	318.866	4,07%	58,25%	2.109,21	11,14%	2	111.131	34,85%	83.228	11,05%	7.081,83	13,13%	207.885	78,36%	3.657,4500	79,40%	1	4,35%	0,6878	3,75%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	55,3120	15,30%	73.650	5,80%	3.034,0990	11,51%	49.627	4,62%	4.091,2100	7,35%	0	0,00%	0,0000	0,00%	63	18,9	31,1		
Σύνολο χώρας	7.827.457	100,00%		18.930,79	100,00%	42	4.150.089	53,02%	753.356	100,00%	53.923	100,00%	265.309	100,00%	4.606,2080	100,00%	23	100,00%	18,3340	100,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	0	0,00%	0,0000	0,00%	361,4147	100,00%	1.269.246	100,00%	26.357,7030	100,00%	1.073.715	100,00%	55.649,2150	100,00%	335.786	100,00%	1.942,6116	100,00%			19,3	31,8	
% Σύνολο χώρας	72,37%			14,34%			38,37%		6,97%		40,84%		2,45%		3,49%		0,00%		0,01%		0,00%		0,00%		0,00%		0,27%		11,73%		19,96%		9,93%		42,14%		3,10%		0,02%								
min													5		0,3700		1		0,0110		0		4,3120																								
max													207.885		3.657,4500		17		10,4674		0		152,8380																								
MO													20.408		354,3237		2		1,4103		0		27,8011																								

Από το 72,37% του αστικού πληθυσμού το 44,70% συγκεντρώνεται στις Μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Ως Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης θεωρείται η ΠΕ Θεσσαλονίκης και ως Μητροπολιτική περιοχή Αθήνας η Περιφέρεια Αττικής, χωρίς όμως διοικητική αρμοδιότητα Μητροπολιτικής Περιοχής. Στο ΠΧΠ Κεντρικής Μακεδονίας δίνονται κατευθύνσεις για παρεμβάσεις με αναφορά στην Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης, ενώ στο Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής γίνεται αναφορά στα μητροπολιτικά κέντρα Αθήνας και Πειραιά, σε μητροπολιτικές λειτουργίες και παρεμβάσεις, υποδομές μητροπολιτικού επιπέδου, καθώς και άξονες, πόλους και πάγκα μητροπολιτικής ακτινοβολίας.

Με βάση τον ορισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. οι ορεινές Δημοτικές Κοινότητες συγκεντρώνουν το 6,97% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού και καλύπτουν το 40,84% της συνολικής έκτασης της χώρας. Με βάση την οδηγία 85/148/ΕΟΚ οι ορεινές Δημοτικές Κοινότητες συγκεντρώνουν το 9,93% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού και καλύπτουν το 42,14% της συνολικής έκτασης της χώρας, ενώ οι μειονεκτικές συγκεντρώνουν το 11,73% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού και καλύπτουν το 19,96% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Από την ανάλυση επιμέρους δεικτών σε επίπεδο Περιφερειών αναδεικνύεται ένας δυισμός: (α) οι μητροπολιτικές και τουριστικές περιοχές (στην προ πανδημία εποχή) συγκεντρώνουν περιορισμένες ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και επιδεικνύουν μεγαλύτερη οικονομική ανθεκτικότητα (β) οι Περιφέρειες μικτών δραστηριοτήτων και ορισμένες νησιωτικές συγκεντρώνουν αυξημένο ποσοστό ορεινών και μειονεκτικών περιοχών και εμφανίζουν δυσμενείς οικονομικά και κοινωνικά τάσεις (Πίνακας 1.3.1β).

Για τα μικρά νησιά δεν υπάρχει επίσημος ορισμός της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και οι αναφορές σε μικρά νησιά καταγράφονται στο φορολογικό θεσμικό πλαίσιο. Σύμφωνα με τον Ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) και τον Ν.4172/2013 (Φόρος Εισοδήματος) όπως ισχύουν, ελαφρύνσεις προβλέπονται σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους. Επίσης, μετά την τροπολογία που κατατίθεται αυτές τις ημέρες (βλ. εξαγγελίες στη ΔΕΘ) θα θεσμοθετηθεί απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας.

Ωστόσο, στο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον τουρισμό (ΦΕΚ 1138B/11.06.2009 που ακυρώθηκε από το ΣτΕ) θεσμοθετήθηκε μια κατάταξη των μικρών νησιών (Πίνακας 1.3.1β). Στην ομάδα I κατατάσσονται 76 νησιά με σχετικά μικρή γεωγραφική έκταση, τα οποία αντιμετωπίζουν κατά κανόνα σοβαρά προβλήματα ανάπτυξης, πολλά εκ των οποίων χαρακτηρίζονται από συνεχή μείωση πληθυσμού, σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές, ελάχιστο βαθμό αξιοποίησης των πόρων ή περιορισμένους (ποσοτικά και ποιοτικά) πόρους και αισθητή γεωγραφική απομόνωση. Τα νησιά αυτής της κατηγορίας συγκεντρώνουν το 2,45% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού και καλύπτουν το 3,49% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Στην ομάδα II αναφέρονται ονομαστικά 47 νησιά με σημαντική τουριστική δραστηριότητα ή νησιά πολύ αναπτύσσονται τουριστικά με ή χωρίς άλλη δυναμική παραγωγική δραστηριότητα και εκμεταλλεύσιμους πόρους.

Στην ομάδα III διακρίνονται δυο κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία (υποομάδα α) περιλαμβάνονται οι βραχονησίδες, τα νησιά εμβαδού μικρότερου των 500 στρεμμάτων καθώς και μεγαλύτερα νησιά τα οποία εμπίπτουν στο Δίκτυο Φύση (NATURA) 2000 ή είναι σημαντικά για προστατευόμενα είδη ορνιθοπανίδας ή άλλης απειλούμενης και σπάνιας πανίδας και χλωρίδας. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται και τα απομονωμένα, από άποψη θέσης, νησιά (απόσταση από παράκτιες περιοχές του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας ή από νησιά με πληθυσμό μεγαλύτερο των 2000 κατοίκων μεγαλύτερη των 4 ναυτικών μιλίων) καθώς και τα νησιά που καλύπτονται από καθεστώς προστασίας που απαγορεύουν τη δόμηση. Τα νησιά της υποομάδας α συγκεντρώνουν ελάχιστο πληθυσμό και έκταση της τάξης του 0,01% επί του συνόλου της χώρας.

Τα υπόλοιπα νησιά που δεν κατατάσσονται στις προαναφερόμενες κατηγορίες είναι ακατοίκητα και συγκεντρώνουν το 0,27% της συνολικής έκτασης της χώρας. Αντίστοιχη κατηγοριοποίηση με επιμέρους προσαρμογές θα υπάρξει στο υπό εκπόνηση νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον τουρισμό, του οποίου η ολοκλήρωση αναμένεται σε ~12 μήνες από σήμερα.

Επιπλέον στο Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής και στο σύνολο των αναθεωρημένων ΠΧΠ προβλέπονται περιοχές για Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο, αλλά και στον εξωαστικό χώρο.

Ειδικότερα, υπάρχει η κατεύθυνση για εκπόνηση Σχεδίων Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), είτε με αναφορά σε γενικά χαρακτηριστικά αστικών περιοχών, είτε

με ρητή αναφορά σε πόλεις ή σε τμήματά τους. Σε κάποιες περιπτώσεις όπως για παράδειγμα στο ΠΧΠ Στερεάς Ελλάδας δίνεται γενική κατεύθυνση για ΣΟΑΠ και υπάρχει ρητή αναφορά σε πόλεις που εντάσσονται σε προγράμματα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι τα ΣΟΑΠ σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2742/1999 προωθούνται σε πόλεις ή τμήματά τους, καθώς και σε ευρύτερες αστικές περιοχές που παρουσιάζουν κρίσιμα και σύνθετα προβλήματα, αναπτυξιακής υστέρησης, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής. Τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων εγκρίνονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο οικείος οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας, μεριμνά για την ευρύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της πρότασης προς τους πολίτες και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις της περιοχής, με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με ανοικτές συγκεντρώσεις ή ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Μεριμνά επίσης για τη συστηματική καταγραφή των απόψεων με κατάλληλες απογραφές και με έγγραφα αναγνωρισμένων αντιπροσωπευτικών συλλογικών οργανώσεων της περιοχής ή και με άλλα πρόσφορα μέσα και μεθόδους. Σε κάθε περίπτωση, στην απόφαση του συμβουλίου του οικείου οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας γίνεται μνεία των διαδικασιών δημοσιοποίησης της πρότασης που διενεργήθηκαν με πρωτοβουλία του, καθώς και συστηματική καταγραφή και αξιολόγηση των απόψεων των πολιτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων που διατυπώθηκαν στο στάδιο των συμμετοχικών διαδικασιών. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της εφαρμογής των σχεδίων του άρθρου αυτού γίνεται από τον οικείο οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας.

Για τον εξωαστικό χώρο αντίστοιχα, προσδιορίζονται Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), που με βάση την κείμενη νομοθεσία είναι περιοχές εντός ή εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή οικισμών προϋφισταμένων του 1923 ή εντός ορίων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα ή κρίσιμα προβλήματα χωρικής ανάπτυξης που απαιτούν ειδικό σχεδιασμό και ρύθμιση και ιδίως:

- Περιοχές που υφίστανται χωρικές επιπτώσεις από μεγάλης κλίμακας έργα ή παρεμβάσεις, όπως δημιουργία νέων εδαφών από προσχώσεις, δημιουργία υδάτινων επιφανειών

- Περιοχές με μειονεκτικά χαρακτηριστικά, λόγω γεωγραφικής απομόνωσης ή δυσμενούς προσπελασιμότητας, όπως ορεινές, νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές
- Περιοχές σε παραμεθόριες ζώνες που παρουσιάζουν κρίσιμα προβλήματα από γεωπολιτική άποψη
- Περιοχές που παρουσιάζουν έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες λόγω φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών και κινδύνων, όπως σεισμών, πλημμυρών, κατολισθήσεων, δυσμενών κλιματικών συνθηκών

Πέραν των προαναφερόμενων ζωνών που προσδιορίζονται για να λειτουργήσουν ως Περιοχές Παρέμβασης ειδικών χωρικών εργαλείων στο πλαίσιο του Νέου ΡΣΑΑ και των αναθεωρημένων ΠΧΠ προσδιορίζονται:

- Ειδικές θεματικές ενότητες (όπως ενότητες του ορεινού χώρου, ως περιοχές οικοανάπτυξης, θεματικές περιοχές ανάδειξης τοπίου με αξιόλογα στοιχεία φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος, περιοχές με ανάγκες ανάταξης του φυσικού περιβάλλοντος), θεματικά δίκτυα περιοχών με ομοιογενή χαρακτηριστικά (όπως δίκτυα παραδοσιακών οικισμών, δίκτυα πόλεων ιστορικού-πολιτιστικού ενδιαφέροντος, περιφερειακής-εθνικής και διεθνούς εμβέλειας).
- Ειδικές θεματικές ζώνες (όπως πχ ευρύτερες περιοχές τοπίων διεθνούς, εθνικής και περιφερειακής αξίας ή και ιδιαιτέρως υποβαθμισμένων), εντός των οποίων αναπτύσσονται δίκτυα και ζώνες που έχουν να επιδείξουν σημαντικής αξίας φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο. Η αξιοποίηση των ζωνών αυτών συναρτάται άμεσα με την δυναμική και τις δυνατότητες ανάπτυξης των μικρών και μεγάλων οικιστικών ενότητων που περιλαμβάνονται εντός των ορίων τους.

Σε εθνικό επίπεδο προσδιορίζονται επίσης ειδικές ζώνες για Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις όπως:

- Στο υπό εκπόνηση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) για τον τομέα του Τουρισμού (του οποίου η ολοκλήρωση αναμένεται σε ~12 μήνες από σήμερα) όπου προβλέπονται περιοχές «διαχείρισης τουριστικού προορισμού». Σημειώνεται ότι και στα αναθεωρημένα ΠΧΠ οριοθετούνται ζώνες τουριστικών περιοχών με διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά σε ότι αφορά στις ανάγκες τους ή και την δυναμική τους

- Στην ειδική μελέτη για τον προσδιορισμό ζωνών όπου εντοπίζονται χωρικά οι συγκεντρώσεις για τα logistics

Με βάση τα προαναφερόμενα έγινε μια αποδελτίωση του Νέου ΡΣΑΑ και των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, καθώς και κωδικοποίηση ως προς τα χαρακτηριστικά των περιοχών, που προτείνονται για Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις στον αστικό και εξωαστικό χώρο.

Μια καταρχήν «τυπολογία» των αστικών περιοχών για εφαρμογή ΟΧΕ-ΒΑΑ είναι:

- Αστικές περιοχές για τις οποίες προβλέπονται ρητά από το Νέο ΡΣΑΑ και τα αναθεωρημένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ) οι ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις (όπως ΣΟΑΠ). Επίσης μπορεί να είναι περιοχές εφαρμογής Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων που ειδικά στην Αττική με βάση το Νέο ΡΣΑΑ λειτουργούν συμπληρωματικά με τα ΣΟΑΠ
- Οικιστικές ενότητες (λειτουργικές περιοχές) που αναπτύσσονται σε περισσότερες από μια Δημοτικές Ενότητες και αθροιστικά εμφανίζουν πληθυσμό άνω των 50.000 κατ. (με βάση την πιο πρόσφατη κάθε φορά απογραφή)
- Πόλεις, που σε επίπεδο «οικισμού» κατά την ΕΛ. ΣΤΑΤ., εμφανίζουν πληθυσμό άνω των 50.000 κατ. (με βάση την πιο πρόσφατη κάθε φορά απογραφή)
- Πόλεις που αποτελούν έδρες Περιφερειακών Ενοτήτων, οι οποίες δεν καλύπτονται από τις προαναφερόμενες τυπολογίες, αλλά έχουν σημαίνοντα λειτουργικό ρόλο ως αστικό κέντρο για το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας και συγκεντρώνουν ένα ελάχιστο αριθμό (π.χ. τουλ. 2) από τα χαρακτηριστικά επιλογής που θα πρέπει να πληρούν οι επιλέξιμες Περιοχές Παρέμβασης

Σε ότι αφορά στις ΟΧΕ εκτός αστικών περιοχών προσδιορίζονται ως λειτουργικές περιοχές που αναπτύσσονται κυρίως στον εξω-αστικό χώρο ή σε συνέχεια με κάποιο τμήμα του αστικού χώρου. Για αυτές μια καταρχήν «τυπολογία» θα μπορούσε να είναι η εξής:

- Λειτουργικές περιοχές που προβλέπονται ρητά (π.χ. ΠΕΧΠ) ή ειδικές θεματικές ζώνες ή και δίκτυα, για τις οποίες δίνεται σχετική κατεύθυνση στα ΠΧΠ
- Άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις ή/και συγκεντρώσεις της ανεφοδιαστικής αλυσίδας (logistics). Σημειώνεται ότι για τα logistics βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική μελέτη, που μεταξύ άλλων θα εντοπίζει χωρικά αυτές τις συγκεντρώσεις

- Τουριστικοί προορισμοί για τους οποίους στο υπό εκπόνηση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) για τον τομέα του Τουρισμού προβλέπονται ως περιοχές «διαχείρισης τουριστικού προορισμού». Η ολοκλήρωση του ΕΧΠ αναμένεται σε ~12 μήνες από σήμερα

Οι προαναφερόμενες τυπολογίες καλύπτουν και την τυπολογία των εδαφικών περιοχών εφαρμογής των υλοποιούμενων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο. Συγκεκριμένα οι 49 Στρατηγικές ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ ομαδοποιούνται σε 8 τύπους περιοχών:

- Ισχυρό αστικό κέντρο με προοπτικές αναζωογόνησης μέσω σχεδιασμένης αξιοποίησης τοπικού κεφαλαίου (20)
- Αστικές περιοχές με περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις που επιδιώκουν ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου σε όρους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς (13)
- Δίκτυο περιοχών με δυνατότητες αξιοποίησης ιστορικού- πολιτιστικού και φυσικού κεφαλαίου (9)
- Δίκτυο αστικών περιοχών με δυνατότητες ενίσχυσης των χωρικών συνεργειών μέσω σχεδιασμένης αξιοποίησης τοπικού κεφαλαίου (3)
- Αστικές περιοχές υψηλής συγκέντρωσης μειονεκτουσών ομάδων για ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου (1)
- Νησιωτική περιοχή για ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου σε όρους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς (2)
- Περιοχή βιομηχανικών συγκεντρώσεων με ανάγκες ανάταξης περιβάλλοντος και αναζωογόνησης της παραγωγικής βάσης (1)

1.3.2. Προτεραιότητες, κριτήρια επιλογής Περιοχών Επέμβασης ανά τυπολογία

Οι προτεραιότητες κριτήρια για την επιλογή των περιοχών εφαρμογής ΟΧΕ-ΒΑΑ για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 προκύπτει συνδυαστικά με βάση την προτεινόμενη τυπολογία και τις προτεραιότητες που προκύπτουν για τις επιμέρους περιοχές από θεσμοθετημένα Χωρικά Πλαίσια ανά τυπολογία περιοχών, καθώς και τα συμπεράσματα από την αποτίμηση των ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΟΧΕ που υλοποιούνται στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο.

Οι προτεραιότητες που διαφαίνονται μέσα από τις κατευθύνσεις των αναθεωρημένων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων αποτυπώνονται στον Πίνακα 1.3.2.

Η προσέγγιση για τις προτεραιότητες στις ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο γίνεται, ως προς το εγκεκριμένο χρηματοδοτικό μίγμα (σε επίπεδο Επενδυτικής Προτεραιότητας), για τις 49 Στρατηγικές ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA. Η προσέγγιση παρουσιάζεται στη συνέχεια για τους 8 τύπους περιοχών, στους οποίους ομαδοποιούνται οι 49 Στρατηγικές.

Ισχυρό αστικό κέντρο με προοπτικές αναζωογόνησης μέσω σχεδιασμένης αξιοποίησης τοπικού κεφαλαίου, κοινό γνώρισμα των 20 Στρατηγικών αυτής της τυπολογίας είναι η εστίαση στο δημόσιο χώρο, σε όρους βιοκλιματικούς και σε συνδυασμό με ανάδειξη προβολή πολιτιστικού κεφαλαίου (6e,4c,6c,2c), ενίσχυση καινοτόμου επιχειρηματικότητας και απασχόλησης (3a,8iii), αντιμετώπιση ανεργίας (9i) και προώθηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας (9v), ενώ σε αρκετές Στρατηγικές (10) καταγράφονται δράσεις ενίσχυσης περιφερειακής κινητικότητας (7b).

Αστικές περιοχές με περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις που επιδιώκουν ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου σε όρους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς, οι 13 Στρατηγικές αυτής της τυπολογίας έχουν κοινό γνώρισμα ότι κατά κύριο λόγο αφορούν σε αναπλάσεις του δημόσιου χώρου σε όρους βιώσιμης κινητικότητας (6e,4e) συνδυαστικά και με ανάδειξη προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς (6c,2c), ενίσχυση καινοτόμου επιχειρηματικότητας και απασχόλησης (3a,8iii,8v) και παρεμβάσεις ενίσχυσης πληττόμενων και ευπαθών ομάδων (9iii,9iv).

Δίκτυο περιοχών με δυνατότητες αξιοποίησης ιστορικού- πολιτιστικού και φυσικού κεφαλαίου, αφορά 9 Στρατηγικές με κοινό γνώρισμα δράσεις προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικού – φυσικού κεφαλαίου (6c,6d,2c) συνδυαστικά με δράσεις ενίσχυσης περιφερειακής κινητικότητας (7b) και σε μικρότερο βαθμό παρεμβάσεις βελτίωσης αστικού δημόσιου χώρου συνδυαστικά με βελτιώσεις των δικτύων διαχείρισης υδάτων (6e,6b).

Δίκτυο αστικών περιοχών με δυνατότητες ενίσχυσης των χωρικών συνεργειών μέσω σχεδιασμένης αξιοποίησης τοπικού κεφαλαίου, πρόκειται για 3 Στρατηγικές με κοινό γνώρισμα το ότι εστιάζουν στην αναβάθμιση του δημόσιου χώρου συνδυαστικά με την προστασία ανάδειξη πολιτιστικού κεφαλαίου (6e,6c,2c), ενίσχυση καινοτόμου

Πίνακας 1.3.2 Κατευθύνσεις αναθεωρημένων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων

Αστικά	Ορεινά/Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<ul style="list-style-type: none"> - Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Αύξηση του αστικού και περιαστικού πρασίνου - Αύξηση των ανοικτών ελεύθερων δημόσιων χώρων - Ανάδειξη του φυσικού και πολιτισμικού αποθέματος και οργάνωσή του σε δίκτυα και διαδρομές - Έμφαση στην αξιοποίηση των ρεμάτων ως φυσικό στοιχείο των πόλεων - Σχεδιασμός αστικών μετακινήσεων με έμφαση σε πεζούς και ποδηλάτες - Ενσωμάτωση μικρών μονάδων ΑΠΕ και ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης - Δράση βελτίωσης του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας - Ενεργειακός βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων - Παρακολούθηση επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου - Ενίσχυση των αστικών κέντρων με στόχο την κοινωνική συνοχή - Βελτίωση της ποιότητας ζωής - Αναβάθμιση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας - Προσαρμογή του σχεδιασμού στις πιθανές μεταβολές του μικροκλίματος του δομημένου περιβάλλοντος και μείωση των θερμικών και ενεργειακών αναγκών των κτιρίων μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας - Προωθούνται αναπλάσεις - ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στα ιστορικά κέντρα και τις εισόδους των πόλεων, στα αστικά παράκτια μέτωπα, σε περιοχές απαξιωμένων/ανενεργών αστικών χρήσεων και υποβαθμισμένων τοπίων - Ενίσχυση της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας και διασύνδεσή της με τους τομείς της παραγωγής - Εφαρμογή νέων τεχνολογιών/καινοτομιών στις μεταφορές και εν γένει στον αστικό χώρο, «έξυπνες πόλεις» - Βιώσιμη αστική κινητικότητα - Εναλλακτικές αστικές μεταφορές όπως ηλεκτροκίνηση, κίνηση με καύσιμο το φυσικό αέριο - Διασύνδεση των αεροδρομίων και λιμένων με τα υπόλοιπα μεταφορικά δίκτυα - Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης - Αυστηρή προστασία του τοπίου στις περιοχές φυσικών σχηματισμών και έντονου γεωμορφολογικού ανάγλυφου - Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα - Αποκατάσταση - επανάχρηση αξιόλογων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων - Έργα βελτίωσης των συνδέσεων μεταξύ των οικισμών - Ενεργειακή αξιοποίηση των αστικών απορριμάτων - Δράσεις ανάσχεσης πιέσεων που προκύπτουν από την εποχικότητα των τουριστικών περιοχών και περιοχών β' κατοικίας - Διαχείριση αποθεμάτων νερού με δράσεις ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης σε συνδυασμό και με τα αστικά λύματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού: χειμερινός/χιονοδρομικός, υπαίθρου, αγροτουρισμός, οικότουρισμός, πολιτισμικός τουρισμός, οινοτουρισμός, θρησκευτικός, ιαματικός, αθλητικός, ορειβατικός, εκπαιδευτικός - Τουριστικές διαδρομές/πολυθεματικά δίκτυα διασύνδεσης φυσικών και πολιτιστικών πόρων - Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων - Ανάδειξη και προστασία των παραδοσιακών οικισμών - Οριοθέτηση οικισμών - Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης - Περιορισμός της οικιστικής εξάπλωσης - Διατήρηση και προστασία των παραδοσιακών δραστηριοτήτων και τεχντροπιών - Ανάπτυξη της γεωργίας και διαφύλαξη της συνεκτικότητας της αγροτικής γης - Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας εκτατικά ή/και σε οργανωμένους υποδοχείς - Ανάπτυξη της μεταποίησης τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα με έμφαση στην ποιότητα - Κατεύθυνση των εποχιακών κατοίκων προς τις εγκαταλελειμμένες/αραιοκατοικημένες ορεινές περιοχές - Ανάπτυξη ΑΠΕ με ειδική μέριμνα για την προστασία των φυσικών πόρων και της προστασίας της πανίδας - Τεχνικά έργα για την προστασία από κατολισθήσεις, πλημμύρες και φαινόμενα απόπλυσης - Βελτίωση της συνδεσιμότητας μεταξύ των οικισμών (οδικό δίκτυο) - Τηλεπικοινωνιακές υποδομές προς την κατεύθυνση άρσης της απομόνωσης - Διαπεριφερειακή και διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο της ανάδειξης και προστασίας των δασών, των προστατευόμενων περιοχών και των στοιχείων πολιτισμού 	<ul style="list-style-type: none"> - Αποτροπή δημιουργίας συνεχών δομημένων παραθαλάσσιων, παράκτιων, παρόδιων μετώπων - Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών της παράκτιας ζώνης - Ανάδειξη της αγροτικής ενδοχώρας και του τοπίου, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών οικισμών, σε συνδυασμό με την πρωτογενή παραγωγή - Διατήρηση και αξιοποίηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα - Περιορισμός και έλεγχος της δόμησης - Προστασία ορεινών παραδοσιακών οικισμών - Προώθηση ήπιων/εναλλακτικών μορφών τουρισμού: ναυτικού, θαλάσσιου, κρουαζιέρα με μικρά πλοία - Διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος - Διαχείριση και προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος - Ανάπτυξη τουριστικών και πολιτιστικών δικτύων και σχέσεων συνεργασίας - Δημιουργία τοπικών πολυθεματικών δικτύων - Εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών προώθηση καινοτόμων δράσεων: Υβριδικός Σταθμός ΑΠΕ, σύστημα τηλεθέρμανσης, τηλεματική, πράσινες μεταφορές - Κοινωνική πρόνοια, εκπαίδευση - Περιορισμός της εξάπλωσης της τουριστικής δραστηριότητας/οργάνωση σε υποδοχείς - Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής - Βελτίωση και πύκνωση των θαλάσσιων και αεροπορικών συνδέσεων/άρση της απομόνωσης - Ενίσχυση των μετακινήσεων με νέα μέσα: θαλάσσια ταξί, υδροπλάνα, ελικόπτερα - Πύκνωση δικτύου τουριστικών λιμένων - Βελτίωση των υποδομών στους υφιστάμενους λιμένες - Βελτίωση του οδικού δικτύου στο εσωτερικό των νησιών - Στα μικρά νησιά <500 στρεμ. απαγορεύεται κάθε είδος τουριστικής ανάπτυξης (Ιόνιο, Β. Αιγαίο) 	<p>ΠΕΧΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παράκτιες περιοχές - Περιοχές μεταξύ αστικών διπόλων - Ορεινές ενότητες - Περιοχές με παραμεθόρια/ μειονεκτικά χαρακτηριστικά - Περιοχές μεγάλων έργων υποδομής - Φθίνοντες και παραδοσιακοί οικισμοί - Περιοχές πληγείσες από φυσικές καταστροφές - Περιοχές όπου εμφανίζονται ειδικά προβλήματα (π.χ. «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.») - Σε νησιωτικές περιοχές για την οργάνωση των δραστηριοτήτων <p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - στα μεγάλα αστικά κέντρα - στα ιστορικά κέντρα των πόλεων/οικισμών - στις περιαστικές περιοχές - σε περιοχές όπου αναπτύσσονται κοινωνικά προβλήματα/διαμένουν ευπαθείς ομάδες <p>ΒΑΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Λαμία - Χαλκίδα - Θήβα - Λιβαδειά <p>ΟΧΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρηματικό Πάρκο και Αγροτική Αγρόα Λιβαδειάς - Εθνικό Πάρκο Εφοδιαστικής Διεθνούς Εμβέλειας και Εμπορευματικό Κέντρο στη Λαμία - Προτείνονται γενικά για την Περιφέρεια Β. Αιγαίου

επιχειρηματικότητας και απασχόλησης (3a,8v) και προώθηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας (9v).

Αστικές περιοχές υψηλής συγκέντρωσης μειονεκτουσών ομάδων για ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου σε όρους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς, αφορά 1 μόνο Στρατηγική στη Δυτική Αττική, κύριο γνώρισμα της οποίας είναι η εξαιρετικά μεγάλη διασπορά των πόρων σε 19 Επενδυτικές Προτεραιότητες και σημειώνεται ότι παρά το μεγάλο πλήθος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, δεν υπάρχει συμμετοχή της ΕΠ 9ii που αφορά στην κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά.

Νησιωτική περιοχή για ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού κεφαλαίου σε όρους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς, αφορά σε 2 Στρατηγικές με κοινό γνώρισμα ότι εστιάζουν σε βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, δράσεις μείωσης των παραγόμενων απορριμμάτων και ενίσχυσης της ανακύκλωσης (4c,6a) και αντιμετώπιση ανεργίας σε συνδυασμό με βελτίωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (9i,9iv)

Περιοχή βιομηχανικών συγκεντρώσεων με ανάγκες ανάταξης περιβάλλοντος και αναζωογόνησης της παραγωγικής βάσης, αφορά 1 μόνο Στρατηγική στην Στερεά Ελλάδα με κύριο γνώρισμα την επικέντρωση σε υποδομές (6b,6e,7a), σε δράσεις ενίσχυσης περιβαλλοντικής απόδοσης (4c,6g), ανάδειξης φυσικών πολιτιστικών πόρων (6c,6d,2c), ενίσχυση καινοτόμου επιχειρηματικότητας και απασχόλησης (3a,3c,8v).

Με βάση τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι, ως προς τις ΒΑΑ είναι σκόπιμο να δοθεί προτεραιότητα σε αστικά κέντρα που συγκεντρώνουν ένα ή περισσότερα από τα εξής χαρακτηριστικά:

(α) υπερτοπικό εύρος της ζώνης επιρροής και σημαντικές διασυνδέσεις με άλλα οικιστικά σύνολα, ως προς τη λειτουργία και τον ρόλο της πόλης στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς της

(β) ύπαρξη εν εξελίξει ή προγραμματιζόμενων επενδύσεων (δημόσιων ή/και ιδιωτικών) ή/και υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα, οι οποίες πρέπει να ενταχθούν στη λειτουργία της αστικής περιοχής με στόχο την διάχυση και ενίσχυση των αναπτυξιακών επιπτώσεων αναπτυξιακές επιπτώσεις,

- (γ) συγκέντρωση ερευνητικών ιδρυμάτων και στην ύπαρξη κενών (ασυνεχειών) στην αλυσίδα αξίας ανάπτυξης και αξιοποίησης καινοτομιών στην ανυπαρξία υποστηρικτικών μηχανισμών ενίσχυσης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας,
- (δ) ύπαρξη σημαντικών αρχιτεκτονικών, πολιτιστικών κ.λπ. συνόλων ή/και μνημείων, που παραμένουν αναξιοποίητα και μη ενταγμένα στη λειτουργία της πόλης
- (ε) ύπαρξη ελεύθερων ή αναξιοποίητων ή/και εγκαταλελειμμένων χώρων (αστικής γης),
- (στ) εντοπισμένες χωρικές συγκεντρώσεις ευάλωτων ομάδων πληθυσμού που συνοδεύονται από υποβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος των περιοχών, ανυπαρξία δημόσιων χώρων και χαμηλού επιπέδου υπηρεσίες, και
- (ζ) περιοχές που εντάσσονται σε ζώνες υψηλού περιβαλλοντικού κινδύνου ή ασκούνται σημαντικές πιέσεις από την κλιματική αλλαγή.

Ως προς τις λοιπές ΟΧΕ είναι σκόπιμο να δοθεί προτεραιότητα σε περιοχές που συγκεντρώνουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- (α) αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση του πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης
- (β) ύπαρξη περιορισμένων διασυνδέσεων με αστικά κέντρα της περιοχής και μειωμένης πρόσβασης σε υπηρεσίες
- (γ) ύπαρξη προϋποθέσεων για την ανάπτυξη δικτύων οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία οικονομικών συσσωμάτωσης
- (δ) ύπαρξη αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων με δυνατότητες αξιοποίησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ως προς τις θεματικές-λειτουργικές περιοχές σε διαδημοτικό ή διαπεριφερειακό επίπεδο μπορούν να ληφθούν υπόψη (μεμονωμένα ή/και συνδυαστικά) τα εξής στοιχεία:

- (α) ύπαρξη ανάγκης κοινής διαχείρισης και βιώσιμης αξιοποίησης φυσικών πόρων (ποιότητα υδάτων, εδαφών, κ.λπ.),
- (β) ύπαρξη οικονομικών διασυνδέσεων και παρεπόμενων μετακινήσεων για εργασία ή μεταφορά προϊόντων
- (γ) ύπαρξη ιστορικών και πολιτιστικών διαδρομών και μνημείων με δυνατότητες από κοινού ανάπτυξης στη λογική του δικτύου,

(δ) δυνατότητα ανάπτυξης κοινής υποδομής διαχείρισης και ανάπτυξης νέων υπηρεσιών καθώς και κινητοποίησης του ανθρωπίνου δυναμικού για την ανάληψη καινοτόμων επιχειρηματικών ευκαιριών.

Ειδικά σε ότι αφορά το τελευταίο στοιχείο (δ) που αφορά στην ανάπτυξη καινοτομίας προτεραιότητα είναι η επικέντρωση σε περιοχές εξειδίκευσης που διαθέτουν υψηλή δυναμική, κρίσιμη μάζα και υπάρχουν δυνατότητες και ευκαιρίες εξέλιξης, καθώς και δυνατότητα αξιοποίησης εδραιωμένων τομέων για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων.

Για παράδειγμα το Δίκτυο Έξυπνων Πόλεων μπορεί να αναπτυχθεί σε κοινή πλατφόρμα ΤΠΕ, με ενσωμάτωση του συνόλου των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες ανεξαρτήτως της φύσης του παρόχου, ενώ στο Δίκτυο Έξυπνων Πράσινων Νησιών μπορεί να αναπτυχθούν οικονομίες κλίμακας και βιωσιμότητας σε ζωτικούς τομείς παροχής υπηρεσιών και ανάπτυξης υποδομών που παρουσιάζουν εποχικά μεταβαλλόμενη ζήτηση, κυρίως λόγω του τουρισμού.

Επίσης, θα πρέπει να διατηρηθεί ως κριτήριο έως δύο ΟΧΕ-BAA για τις Περιφέρειες που ο αστικός πληθυσμός είναι κάτω από 50% και οι ΟΧΕ θα πρέπει να περιοριστούν σε μια κατά μέγιστο ανά Περιφερειακή Ενότητα με ενδεχόμενο χρηματοδότησης και μιας πρόσθετης θεματικής σε επίπεδο Περιφέρειας.

1.3.3. Κατευθυντήριες οδηγίες για τη δομή των Στρατηγικών

Όπως προαναφέρθηκε, οι κατευθύνσεις στο επίπεδο των Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων στηρίζουν την κατηγοριοποίηση των Περιοχών Παρέμβασης και τις προτεραιότητες.

Οι πολεοδομικές – χωρικές ρυθμίσεις στο επίπεδο των περιοχών εφαρμογής, είναι σίγουρα καθοριστικές παράμετροι, για την **χωρική οριοθέτηση** των Περιοχών Παρέμβασης, με την έννοια της διασφάλισης συνεκτικών λειτουργικών ζωνών ή και της πρόβλεψης ειδικού τύπου παρεμβάσεων (όπως για αναπλάσεις συγκεκριμένων ζωνών ή στοιχείων του αστικού περιβάλλοντος). Η ύπαρξη πολεοδομικών ρυθμίσεων σε επίπεδο Περιοχής Παρέμβασης διευκολύνει την επιλογή επιμέρους δράσεων και διασφαλίζει την δυνατότητα έγκαιρης ωρίμανσης τους και υλοποίησης τους.

Προς αυτή την κατεύθυνση είναι αναγκαίο να επιδιωχθεί θεσμική κατοχύρωση Ολοκληρωμένων Στρατηγικών (Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων – ΣΟΑΠ,

Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων – ΠΕΧΠ, Ειδικές Αναπτυξιακές Ζώνες από Τοπικά ή Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια), με την προϋπόθεση ότι θα απλουστευτούν και θα επιταχυνθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης. Σημειώνεται ότι η διαδικασία σύνταξης και έγκρισης των ΣΟΑΠ προσομοιάζει με εκείνη της σύνταξης και έγκρισης των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ (Παράρτημα ενότητας 1.3.3). Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι για τις Περιοχές Παρέμβασης:

- Θα διασφαλιστεί ειδικά για τις ΟΧΕ-ΒΑΑ σε μεγάλα αστικά κέντρα μια συνολικότερη θεώρηση των αναπτυξιακών προοπτικών της θέσης και του ρόλου της Περιοχής Παρέμβασης στην ευρύτερη περιοχή καθώς και των διεθνών διασυνδέσεων και προοπτικών.
- Θα αποφευχθούν αποσπασματικές λύσεις ανάγκης και περιπτωσιακές παρεμβάσεις αποκομμένες από τις λειτουργίες της Ευρύτερης Περιοχής
- Οι παρεμβάσεις θα **εστιάζονται** σε περιορισμένο αριθμό προκλήσεων με επιδίωξη την κάλυψη κομβικών κενών της αστικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής ενίσχυσης των οικονομικών και χωρικών διασυνδέσεων και άρσης αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισορροπιών.¹ Οι προκλήσεις θα πρέπει να αντιστοιχίζονται με ποσοτικοποιημένους στόχους στο πλαίσιο μιας δομημένης **λογικής παρέμβασης**.
- Θα ενισχυθεί η βιωσιμότητα των παρεμβάσεων με τη συγκέντρωση χρηματοδοτικών πόρων σε στοχευμένες στρατηγικές με περιορισμένο αριθμό δράσεων. Μία πιθανή βελτίωση θα μπορούσε να είναι μια πρόβλεψη στα νέα ΠΕΠ που να επιτρέπει την ενσωμάτωση ενός αποκλειστικού άξονα προτεραιότητας για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις ΟΧΕ-ΒΑΑ με μεγάλη ευελιξία στη διάθεση των πόρων. Σε διαφορετική περίπτωση στην εγκύκλιο σχεδιασμού θα πρέπει να ενσωματωθεί μια προϋπόθεση περιορισμού των προτεραιοτήτων κατά μέγιστο αριθμό σε 5²
- Θα υιοθετηθούν τοπικές στρατηγικές προώθησης της έξυπνης εξειδίκευσης μόνο σε περιπτώσεις που καλύπτονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις (κρίσιμη μάζα) και για απολύτως προσδιορισμένες προτεραιότητες. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η αξιοποίηση εδραιωμένων τομέων για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και να

¹ Στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 ο μέσος αριθμός Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ανά ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ διαμορφώθηκε σε 9,4 ενώ στο σύνολο της ΕΕ δεν υπερέβαινε τις 4 στις ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες σε μετάβαση και τις 7 στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες .

² Επισημαίνεται ότι το μέσο μέγεθος Π/Υ ανά επενδυτική προτεραιότητα διαμορφώνεται στο €1εκατ. ενώ σε 4 ΟΧΕ το μέσο ύψος δεν υπερβαίνει τις €500χιλ. και μόνο σε 3 το μέσο μέγεθος υπερβαίνει τα €2εκατ.

επιλεγούν συγκεκριμένα πεδία, που με βάση τον χαρακτήρα των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ 2014-2020 και τις προτεραιότητες 2021-2027, μπορεί να αφορούν για παράδειγμα:

- Μετάβαση στην κυκλική οικονομία και ανάπτυξη δραστηριοτήτων κατά μήκος της αλυσίδας αξίας των αποβλήτων – Συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων κυκλικής οικονομίας
- Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, εξοικονόμηση ενέργειας, ειδικά υλικά και συστήματα παρακολούθησης
- Ανάπτυξη της δημιουργικής βιομηχανίας με αφετηρία εδραιωμένες δραστηριότητες πολιτισμού και αξιοποίηση των συνεργειών
- Θα υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε βάθος χρόνου, ανεξάρτητα από προγραμματικές και πολιτικές περιόδους και θα διασφαλίζεται όχι μόνο η κατασκευή των έργων και η υλοποίηση των δράσεων αλλά η συνολική βιωσιμότητα της παρέμβασης και μετά την ολοκλήρωση της
- Θα ενισχυθεί η διαβούλευση σε τοπικό επίπεδο, που θα έχει ως συνέπεια την «ιδιοκτησία» τους από μια **συνεκτική ομάδα** διοίκησης της στρατηγικής

1.3.4. Κριτήρια επιλογής των Στρατηγικών

(είτε υιοθετηθεί η διαδικασία της διαπραγμάτευσης είτε της ανταγωνιστικής προσφοράς)

Η αξιολόγηση των προτάσεων για την επιλογή τους από την Διαχειριστική Αρχή είναι σκόπιμο να στηρίζεται στα εξής κριτήρια:

- Σαφήνεια ως προς τη δομή της στρατηγικής, την τεκμηρίωση της λογικής της παρέμβασης και ειδικά του ολοκληρωμένου χαρακτήρα της
- Καταλληλότητα των προτεινομένων προτεραιοτήτων και δράσεων για την κάλυψη των τοπικών αναπτυξιακών αναγκών και την άρση των κοινωνικών ανισορροπιών
- Συμβατότητα με το ΠΕΠ και άλλα κείμενα αναφοράς (χωροταξικά, πολεοδομικά)
- Παραγωγή μετρήσιμων αποτελεσμάτων και αναπτυξιακών επιπτώσεων στη λειτουργία της Περιοχής Παρέμβασης
- Ετοιμότητα υλοποίησης των δράσεων, καθώς και αποδεδειγμένη θεσμική και διαχειριστική ικανότητα εφαρμογής του Φορέα

2. Προτάσεις για το σύστημα διακυβέρνησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

Η ΕΑΣ / Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) είναι η αρμόδια υπηρεσία για θέματα Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, για την έκδοση σχετικών κατευθύνσεων και οδηγιών εφαρμογής, για τις σχετικές εκθέσεις προόδου και για το συντονισμό του δικτύου Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ για θέματα ΕΚΤ.

Η λειτουργία του δικτύου Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης πρέπει να συνεχιστεί, να ενισχυθεί και να συστηματοποιηθεί, όμως παραμένει ως αναγκαιότητα η δημιουργία ενός εθνικού Φορέα διαβούλευσης και συντονισμού των παρεμβάσεων ειδικά για τις ΟΧΕ-ΒΑΑ με τη συμμετοχή συναρμόδιων υπουργείων και φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης (ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ). Από την εμπειρία αποτίμησης για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο διαφαίνεται ότι στον Φορέα, θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμμετοχή από τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων (πλαίσιο για τον σχεδιασμό, χρηματοδότηση και εφαρμογή των στρατηγικών) Ενέργειας και Περιβάλλοντος (πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού, έγκρισης και αδειοδότησης επιμέρους δράσεων) και Εσωτερικών (πλαίσιο λειτουργίας και υποστήριξης των φορέων υλοποίησης). Η υποστήριξη μπορεί να γίνει από τεχνική γραμματεία με ευθύνη της ΕΥΣΑ. Ο Φορέας θα έχει τη δυνατότητα να θέτει τις προτεραιότητες για την διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής για την αστική ανάπτυξη και τον προσανατολισμό των προγραμμάτων, καθώς και να διασφαλίζει λύσεις για μείζονα θέματα που προκύπτουν στην πορεία υλοποίησης.

Οι Διαχειριστικές Αρχές θα συνεχίσουν να αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής. Ειδικότερα θα είναι αρμόδιες για:

- Την εξειδίκευση των βασικών κατευθύνσεων για την εφαρμογή των ΟΧΕ
- Τον προσδιορισμό των φορέων που θα εμπλακούν στο σχεδιασμό Στρατηγικών ΟΧΕ και το επίπεδο εμπλοκής τους στην εφαρμογή των Στρατηγικών ΟΧΕ και την υλοποίηση των επί μέρους δράσεων/πράξεων
- Τη διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και τους τοπικούς φορείς για την ωρίμανση των ΟΧΕ

- Την επιλογή του τρόπου εφαρμογής των ΟΧΕ (π.χ. εκχώρηση σε ΕΦ, επιλογή πράξεων από αστική αρχή - εκχώρηση καθηκόντων-, υλοποίηση από τη ΔΑ εκχώρηση σε ΕΦΔ της επιλογής και της υλοποίησης των πράξεων, εκχώρηση σε ΕΦ/Αστική Αρχή της επιλογής των πράξεων και υλοποίηση από την ΔΑ ή ΕΦΔ)
- Τη διαμόρφωση μεθοδολογίας και κριτηρίων επιλογής τόσο των ΟΧΕ όσο και των επί μέρους δράσεων / πράξεων
- Τις ενέργειες δημοσιότητας και προώθησης των ΟΧΕ

Η βασική πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπιστεί στη νέα Προγραμματική Περίοδο είναι αναβάθμιση του ρόλου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ διαφορετικών διοικητικών βαθμίδων και μεταξύ διαχειριστικών αρχών και φορέων εφαρμογής κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης. Η εξέλιξη αυτή θα προσέδιδε προστιθέμενη αξία στα προγράμματα αλλά απαιτείται η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων να συνοδεύεται από παράλληλη ενίσχυση των φορέων για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ. Είναι όμως δεδομένο ότι εάν υιοθετηθεί αυτή η κατεύθυνση θα απαιτηθεί αυξημένος συντονισμός μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης. Οι αρμοδιότητες που θα μπορούσαν να εκχωρηθούν στους ΟΤΑ περιλαμβάνουν την ανάληψη των διαδικασιών πρόσκλησης και ανάθεσης έργων, τον καθορισμό κριτηρίων επιλογής, την κινητοποίηση και υποστήριξη των δικαιούχων, την παροχή πληροφοριών στους δικαιούχους και την αξιολόγηση της ποιότητας των ενεργειών, καθώς και την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων προόδου. Ωστόσο, ορισμένες αρμοδιότητες θα παραμείνουν σαφώς υπευθυνότητα των ΔΑ όπως η έγκριση στρατηγικών, η επαλήθευση διαδικασιών επιλογής, οι έλεγχοι επιλεξιμότητας, η υπογραφή συμβάσεων επιχορήγησης, καθώς και η αξιολόγηση των παρεμβάσεων.

Παράλληλα, υπό αυτό το πρίσμα απαιτείται η ενθάρρυνση δημιουργίας νέων δομών προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαχείρισης των ΟΧΕ-BAA (ή νέων φορέων ή εξειδικευμένων δομών σε υφιστάμενους), με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων εφαρμογής.

Ειδικότερα, ο Φορέας εφαρμογής της Στρατηγικής είναι σκόπιμο να συστήσει ειδική υπηρεσία εφαρμογής, διαχείρισης και παρακολούθησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών

Επενδύσεων, ανεξαρτήτως εργαλείου ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ ή ΤΑΠΤΟΚ, κατάλληλα στελεχωμένης για να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις υλοποίησης. Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να υποστηριχθούν και από τη Τεχνική Βοήθεια των ΠΕΠ.

Σημαντικά ζητήματα προκύπτουν με την οργάνωση της παρακολούθησης και την αξιολόγηση των στρατηγικών ΟΧΕ-ΒΑΑ, καθώς αυτές αλληλοδιαπλέκονται με άλλες παρεμβάσεις και πολιτικές, ενώ επηρεάζονται από μια πλειάδα άλλων παραγόντων που καθορίζουν από κοινού την οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής.

Καταρχήν, προτείνεται να υιοθετηθούν δείκτες παρακολούθησης της εφαρμογής, κυρίως ως προς την αποτύπωση της διαδικασίας και την χρονική διάρκεια επιλογής και έγκρισης των στρατηγικών (ενδεικτικά αναλογία στρατηγικών που προκαθορίζονται στο επίπεδο προγραμματικών εγγράφων ως προς το σύνολο των εγκεκριμένων Στρατηγικών, αναλογία στρατηγικών που προκύπτουν από ανταγωνιστική διαδικασία, δείκτες που προσδιορίζουν την χρονική διάρκεια κρίσιμων ενδιάμεσων σταδίων, όπως από την αρχική πρόσκληση έως την έγκριση).

Επίσης, είναι κρίσιμο να υιοθετηθούν επιπλέον δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, που μάλιστα συνδέονται με τους επιμέρους στρατηγικούς στόχους και τεκμηριώνονται με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των Περιοχών Παρέμβασης, για να είναι δυνατή η «απομόνωση» των ωφελειών που προκύπτουν από τη εφαρμογή της στρατηγικής.

Άρα, πρέπει να διασφαλιστεί μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης με:

- Διαχρονική βάση αξιόπιστων στοιχείων και δεικτών τεκμηρίωσης της λογικής της παρέμβασης
- Διασφάλιση συστηματικής συνεργασίας και αλληλοενημέρωσης όλων των φορέων υλοποίησης και χρηματοδότησης
- Έρευνες πεδίου για καταγραφή αλλαγών στις αντιλήψεις, πρακτικές και προοπτικές των εμπλεκόμενων μερών

3. Διερεύνηση αποτελεσματικών μεθόδων σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών στο πλαίσιο του Στόχου 5

Το βασικό πλεονέκτημα των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA έγκειται στην ενοποιημένη και από κάτω προς τα πάνω διαδικασία σχεδιασμού, καθώς και στην έμφαση που δίνεται στη συνδεσιμότητα μεταξύ περιοχών και φορέων.

Η εμπειρία από άλλες χώρες έχει αναδείξει την αναγκαιότητα συνδυασμού της τοπικής γνώσης από κάτω προς τα πάνω και της επιχειρησιακής και αναλυτικής εμπειρίας που προέρχεται από τα πάνω. Σε αυτή την κατεύθυνση οι περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν συντονιστικό και καθοδηγητικό ρόλο με την παροχή ακριβούς και έγκαιρης καθοδήγησης.

Η έγκαιρη και διευρυμένη συμμετοχή στο σχεδιασμό οδηγεί στην καλύτερη κατανόηση των μηχανισμών της ανάπτυξης που βασίζονται στο συνδυασμό του ενδογενούς δυναμικού και των ευκαιριών από τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης.

Μια πρόσθετη παράμετρος για την προετοιμασία των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA είναι ο αυξημένος συντονισμός σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, η σαφής και κοινή αντίληψη του χωρικού σχεδιασμού και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων καθώς και η επαρκής χρηματοδότηση των φορέων για τη διαμόρφωση της στρατηγικής και την ωρίμανση των έργων και παρεμβάσεων.

Επιπλέον, ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων προϋποθέτει την συνεκτικών στρατηγικών με ρεαλιστικά οράματα, η επίτευξη των οποίων θα στηρίζεται από έργα και παρεμβάσεις με υψηλές συνέργειες μεταξύ τους και με επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης.

Η αποτίμηση των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 αναδεικνύει την ανάγκη μιας επανεκκίνησης μεν αλλά στο πλαίσιο της συνέχισης, ενώ η συσσώρευση εμπειρίας (σε συγκεκριμένες περιοχές και φορείς) διευκολύνει την διαμόρφωση ενός αποτελεσματικότερου σχεδιασμού με καλύτερες πιθανότητες επιτυχίας στο μέλλον.

Στο γράφημα 3 αποτυπώνονται οι κρίσιμες διαδικασίες για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA με τα ορόσημα και τις απαιτήσεις συμμόρφωσης.

Γράφημα 3: Κρίσιμες διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ

Η συγκυρία σχεδιασμού του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την έγκριση των αναθεωρημένων Περιφερειακών και Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων διασφαλίζει την συμβατότητα του αναπτυξιακού προγραμματισμού με το χωρικό σχεδιασμό.

Είναι κρίσιμη η έγκαιρη διατύπωση των κατευθύνσεων από την ΕΥΣΣΑ προς τις ΕΥΔ των 13 ΠΕΠ για το πλαίσιο προσέγγισης του ΣΠ5 κατά την διαδικασία σύνταξης και ένταξης των ΠΕΠ. Επίσης η αποστολή της εγκυκλίου σχεδιασμού και εφαρμογής των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ αμέσως μετά την έγκριση των ΠΕΠ θα διευρύνει τον διαθέσιμο χρόνο προετοιμασίας στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. (Φάση 1)

Η Εγκύκλιος «Σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ως εργαλείων Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης», για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, καλύπτει το σύνολο των θεματικών για τις οποίες θα πρέπει να δίνονται κατευθύνσεις. Από την αποτίμηση όμως της υλοποίησης κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο προκύπτει ότι, οι Οδηγοί Εκπόνησης και Εφαρμογής των Στρατηγικών και των Σχεδίων Δράσης ΟΧΕ και ΟΧΕ-ΒΑΑ που εκδώθηκαν από τις ΕΥΔ στις 13 Περιφέρειες αποκλείουν σημαντικά. Προφανώς επιδίωξη δεν είναι η ομογενοποίηση των Οδηγών, που θα πρέπει να διαφοροποιούνται με βάση τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε Περιφέρειας. Ωστόσο θα πρέπει να διασφαλιστεί και η δυνατότητα συγκριτικής αξιολόγησης των επιμέρους Στρατηγικών απολογιστικά στο εθνικό επίπεδο, κυρίως σε ότι αφορά στην τεκμηρίωση του χαρακτήρα των Περιοχών Παρέμβασης, την οριοθέτησή τους και την προτεινόμενη λογική της παρέμβασης. Στη λογική αυτή θα πρέπει να εξεταστεί συμπληρωματικά με την Εγκύκλιο να υπάρξει ένας Οδηγός που θα ενισχύσει τη δυνατότητα αποτίμησης των Στρατηγικών σε εθνικό επίπεδο.

Παράλληλο μέλημα θα πρέπει να είναι η αναμόρφωση του δικτύου Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, του κεντρικού συντονιστικού μηχανισμού, καθώς και η διασφάλιση των προϋποθέσεων που θα επιτρέψει την δημιουργία αξιόπιστου συστήματος δεικτών στο επίπεδο των δήμων.

Η έγκαιρη έναρξη της διαβούλευσης των ΕΥΔ με τους δυνητικούς φορείς υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ με στόχο την αποσαφήνιση των βασικών προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής

ανάπτυξης καθώς και των μέσων επίτευξης τους διευκολύνει τη διαμόρφωση πιο εστιασμένων ΠΕΠ σε ότι αφορά στις ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA(Φάση 1α).

Στη φάση προετοιμασίας των Στρατηγικών είναι κρίσιμο να οικοδομηθεί μια καλύτερη κοινή κατανόηση των πραγματικών δεδομένων, των κριτηρίων επιλογής και των τεκμηριωμένων αναλύσεων των προβλημάτων για να διαμορφωθεί η κατάλληλη στρατηγική προσέγγιση της χωρικής/αστικής ανάπτυξης (Φάση 1β).

Η φάση 1β είναι κρίσιμη για την διαμόρφωση μιας αξιόπιστης στρατηγικής και απαιτεί χρόνο (συνεννοήσεις, διαβουλεύσεις) και διάθεση πόρων για την τεκμηρίωση της στρατηγικής. Ως εκ τούτου πρέπει να ξεκινήσει με την έγκριση του ΠΕΠ για να μην παρατηρηθεί το φαινόμενο της καθυστέρησης στην υποβολή και έγκριση των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA. Οι προαναφερόμενες καθυστερήσεις χαρακτηρίζουν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (για 26 από τις 49 ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA η πρόσκληση δημοσιεύθηκε το 2017 και 2018, ενώ απαιτήθηκαν 11 μήνες από την έναρξη του σχεδιασμού μέχρι την έγκριση της στρατηγικής).

Η πρόσκληση για την επιλογή των προς χρηματοδότηση ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA (Φάση 2) είναι ένας μηχανισμός που ενθαρρύνει την ανάπτυξη των στρατηγικών και τον καθορισμό χρονοδιαγράμματος για τη διαχείριση της οριστικής διαμόρφωσης και του τρόπου εφαρμογής της στρατηγικής.

Η εκ των προτέρων γνώση για τη δυνατότητα χρηματοδότησης μιας Ολοκληρωμένης Στρατηγικής, μπορεί να λειτουργήσει θετικά ως προς την προετοιμασία της Στρατηγικής και την ωρίμανση των επιμέρους δράσεων.

Η απόφαση για το εύρος της εκχώρησης αρμοδιοτήτων υλοποίησης (Φάση 3) είναι σκόπιμο να στηρίζεται σε μια ενδελεχή αξιολόγηση των δυνατοτήτων των φορέων υλοποίησης και σε κάθε περίπτωση να συνοδεύεται από μια αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών και των υποχρεώσεων του φορέα έναντι της Διαχειριστικής Αρχής. Επισημαίνεται ότι στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 έχει γίνει πλήρης εκχώρηση μόνο σε 4 ΟΧΕ-BAA. Σε σύγκριση με την υπόλοιπη ΕΕ που ο σχετικός δείκτης κυμαινόταν από 0,40 έως 0,46, στην

χώρα μας ήταν μόλις 0,08³. Τέλος, η έγκαιρη ενημέρωση της Διαχειριστικής Αρχής για την πορεία υλοποίησης καθώς και για τις ενδιάμεσες διαδικασίες προετοιμασίας (ειδικά των προσκλήσεων προς στους τελικούς δικαιούχους, της συμμετοχής σε αυτές και των αποτελεσμάτων) αποτελεί βασική προϋπόθεση επιτυχίας του όποιου σχήματος επιλεγεί.

Ο φορέας εφαρμογής της Στρατηγικής είναι σκόπιμο να συστήσει ειδική υπηρεσία εφαρμογής, διαχείρισης και παρακολούθησης των ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA, κατάλληλα στελεχωμένης για να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις υλοποίησης (Φάση 4). Προς αυτή την κατεύθυνση είναι σκόπιμο να διατεθούν επαρκείς πόροι από την τεχνική βοήθεια και εκπαιδευμένο στελεχιακό δυναμικό για να στηριχθούν οι ικανότητες διοίκησης των φορέων.

³ Ορ.cit. σελ. 90 και εκτιμήσεις μελέτης.

Παράρτημα ενότητας 1.3.1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ			
Προβλέψεις/Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Οριζόντιες κατευθύνσεις:</p> <p>- Δράσεις εκπόνησης και εφαρμογής Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης</p> <p>- Αναπλάσεις (τμημάτων οικιστικών κέντρων, παραλι- ακών μετώπων σε περιοχές τουριστικής ανάπτυξης και Β' κατοικίας)</p> <p>- Ενίσχυση των αστικών κέντρων με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή</p> <p>- Βελτίωση της ποιότητας ζωής, με συγκράτηση του πληθυσμού και αναβάθμιση υποδομών, δημόσιων χώρων, οικιστικού αποθέματος και παρεχόμενων υπηρεσιών στα μεγάλα αστικά κέντρα.</p> <p>- ενίσχυση, βελτίωση και ισχυροποίηση των αστικών κέντρων σε όλα τα επίπεδα</p> <p>- προσαρμογή του σχεδιασμού στις πιθανές μεταβολές του μικροκλίματος του δομημένου περιβάλλοντος και μείωση των θερμικών και ενεργειακών αναγκών των κτιρίων μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας</p> <p>- ως προς τη μεταποιητική δραστηριότητα που εμφανίζει σημαντικές κατά τόπους πυκνώσεις γύρω από τα μεγάλα αστικά κέντρα: ενίσχυση και κατά τόπους εξυγίανση των συγκεντρώσεων και διασύνδεση των δραστηριοτήτων με άλλους τομείς που εμφανίζουν πλεονεκτήματα</p> <p>- Προωθούνται αναπλάσεις - ολοκληρωμέ- νες παρεμβάσεις</p> <p>- Προωθείται ο συνεδριακός τουρισμός σε σχέση με τα τμήματα ΑΕΙ - ΤΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα και ο ιατρικός τουρισμός (Αλεξανδρούπολη)</p> <p>- Δράμα, Ξάνθη και Κομοτηνή, ορίζονται ως πύλες προς τον ορεινό χώρο και τις δραστηριότητες τουρισμού φύσης και υπαίθρου που προωθούνται σε αυτές τις περιοχές</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στις χωρικές ενότητες τουρισμού – παραθερισμού:</p> <p>Περιλαμβάνουν τα δύο παραθαλάσσια αστικά κέντρα, Αλεξανδρούπολη και Καβάλα, με τις ανεπτυγμένες τουριστικά δυτικές ακτές τους.</p> <p>- Χαρακτηρίζονται ως υποδοχείς τουριστικών υποδομών</p> <p>- Προτείνεται συνδυασμός του αστικού τουρισμού με τον μαζικό τουρισμό και την παραθεριστική κατοικία</p> <p>- Ολοκλήρωση των έργων επέκτασης και αναβάθμισης των εμπορευματικών λιμένων, με εξασφάλιση ικανής χερσαίας ζώνης συμπληρωματικών λειτουργιών και δια- σύνδεση των λιμένων με τα υπόλοιπα μεταφορικά δίκτυα κατά περίπτωση</p> <p>- Αναβάθμιση των τουριστικών εγκαταστάσεων των αστικών λιμανιών και δημιουργία πρόσθετων εγκατα-</p>	<p>Ορεινές Ζώνες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης (ΕΠΟΡ) 2. Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς - Λευκίμμης - Σουφλίου <p>- αναβαθμίζεται ο άξονας Αλεξανδρούπολης - Άβαντα - Μεταξάδων - Ορεσιτιάδας</p> <p>- ανάδειξη των περιοχών Δαδιάς, Λευκίμμης, Μικρού και Μεγάλου Δέριου και των παραδοσιακών οικισμών Μεταξάδες και Παλιούρι.</p> <p>- αναβάθμιση άξονα Αλεξανδρούπολης -Ορμένιου</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ανατολική Ροδόπη 4. Φαλακρό Όρος 5. Παγγαίο Όρος και Όρος Σύμβολο και 6. Όρη Λεκάνης 7. Όρη Ίσμαρου και Κίρκης <p>Οριζόντιες κατευθύνσεις:</p> <p>- Εναλλακτικές μορφές τουρισμού: χειμερινός, υπαίθρου, αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, πολιτισμικός τουρισμός, οινοτουρισμός, θρησκευτικός, ιαματικός</p> <p>- Ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, με την ενίσχυση των δυνατοτήτων για εξειδικευμένες αθλητικές εκδηλώσεις με την αντίστοιχη ξενοδοχειακή υποδομή ιδιαίτερα στις κορυφές του Φαλακρού και του Παγγαίου Όρους</p> <p>- Εγκατάσταση μικρών μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, συναφών με τον χαρακτήρα κάθε χωρικής ενότητας</p> <p>- Οριοθέτηση και ανάδειξη του Ευρωπαϊκού μονοπατιού Ε6</p> <p>Συγκρούσεις χρήσεων:</p> <p>- Σύγκρουση χρήσεων γης σε Θάσο και Φαλακρό: εντοπίζονται τουριστικές δραστηριότητες και σημαντική επιβάρυνση του τοπίου, προτείνεται ο καθορισμός ζωνών εξόρυξης</p> <p>- Σύγκρουση χρήσεων γης: στην ΠΑΠ1 λογω των ανεμογεννητριών και των ζωνών Natura: Ως κατεύθυνση δίδεται η σωρευτική εκτίμηση των επιπτώσεων από τα αιολικά πάρκα και η αποφυγή της χωροθέτησης των ανεμογεννητριών σε παράλληλες λοφοσειρές, ώστε να μη δημιουργούνται επάλληλοι φραγμοί στις μετακινήσεις των πουλιών και να εξασφαλίζονται ασφαλείς ζώνες διέλευσης τους. Επιπλέον, σκόπιμη θεωρείται η διερεύνηση της μελλοντικής ένταξης των Περιοχών Στενών Νέστου (ΠΕ Ξάνθης) στο ΕΠΟΡ, συνυπολογίζοντας τον ορεινό τους χαρακτήρα.</p> <p>Κατευθύνσεις για επί μέρους ενότητες που περιλαμβάνουν ορεινές περιοχές:</p> <p><u>Χωρικές ενότητες συνδυασμένης οικοανάπτυξης</u></p> <p>- ενίσχυση περιοχών με δυσμενή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά με στόχο την εξισορρόπηση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων</p> <p>- διευρύνεται η βάση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και ενισχύεται η συμπληρωματικότητά τους</p> <p>- ενισχύεται η εκτατική κτηνοτροφία, οι καλλιέργειες με πολλαπλή χρησιμότητα και η ανάπτυξη μονάδων για τη μεταποίηση και</p>	<p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο Τοπίο:</p> <p><u>Θάσος</u></p> <p>- αποτροπή δημιουργίας συνεχών δομημένων παραθαλάσσιων, παράκτιων, παρόδιων μετώπων</p> <p>- αποτροπή διάνοιξης νέων οδικών αξόνων, ειδικά σε περιοχές με έντονο φυσικό ανάγλυφο κατά μήκος της ακτογραμμής</p> <p>- αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών της παράκτιας ζώνης</p> <p>- ανάπτυξη της λατομικής δραστηριότητας σε καθορισμένες ζώνες</p> <p>- ρύθμιση της λειτουργίας των ενεργών λατομείων, αποκατάσταση των ανενεργών</p> <p>- προστασία του αγροτικού τοπίου και των ελαιώνων</p> <p>- περιορισμός και έλεγχος της δόμησης</p> <p>- προστασία ορεινών παραδοσιακών οικισμών με πρόβλεψη περιμετρικής ζώνης για τη διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου</p> <p><u>Σαμοθράκη</u></p> <p>- προώθηση αποκλειστικά του ήπιου /εναλλακτικού και ναυτικού τουρισμού και της διοργάνωσης ειδικών εκδηλώσεων με διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά</p> <p>- Ανάδειξη της αγροτικής ενδοχώρας και του αγροτικού τοπίου, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών οικισμών, σε συνδυασμό με την πρωτογενή παραγωγή</p> <p>- Χρηστή και σταθερή διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του νησιού με έλεγχο της ανάπτυξης τουριστικών εγκαταστάσεων σε περιορισμένες θέσεις</p> <p>- Σύνδεση με το «Τόξο υγροβιότοπων και αρχαιολογικών χώρων»</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στον Τουρισμό:</p> <p><u>Θάσος</u></p> <p>- Καθορισμός, από τον υποκείμενο σχεδιασμό, συγκεκριμένων ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στην παράκτια ζώνη</p> <p>- Ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού</p> <p>- Αναβαθμίζονται υποβαθμισμένες περιοχές της παράκτιας ζώνης μέσω:</p> <p>(α) της παροχής κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων</p> <p>(β) ανάπτυξης των παραλιακών μετώπων</p> <p>(γ) προστασίας του τοπίου</p>	<p>ΠΕΧΠ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παράκτιος χώρος - Τόξο Υγροβιότοπων και Αρχαιολογικών Χώρων 2. Τόξο ποταμού Νέστου - Ορεινός όγκος Δυτικής Ροδόπης 3. Δήμος Μύκης ορεινής Ροδόπης για τη διατήρηση του ορεινού πληθυσμού 4. Άξονας Δράμας – Καβάλας 5. Βόρειος Έβρος 6. Ανατολικά παράλια Καβάλας 7. Ανατολικά παράλια Αλεξανδρούπολης από το λιμάνι μέχρι και το αεροδρόμιο <p>Οι επιμέρους κατευθύνσεις συνοψίζονται στα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη επιμέρους περιοχών, μπορούν να καταρτιστούν Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ) του ν. 4447/2016 - Οριοθετήσεις οικισμών, με προτεραιότητα στους οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων - Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος - Ρύθμιση χρήσεων γης - Δράσεις που αφορούν στη μορφολογία της δόμησης και της ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής - Βελτίωση αστικών και κοινωνικών υποδομών - Επιλογή ορεινών οικισμών ως τοπικών κέντρων οικοανάπτυξης και δημιουργία καταλυμάτων με προτίμηση στην αξιοποίηση υφιστάμενων αξιόλογων κτιρίων - Οργάνωση δραστηριοτήτων (τουρισμός, βιομηχανία/βιοτεχνία, κτηνοτροφία κλπ.) και οικιστικής ανάπτυξης (κατοικία, β' κατοικία) (σε οργανωμένους υποδοχείς/ συγκεκριμένους θήλακες στο πλαίσιο της προστασίας του περιβάλλοντος και της αγροτικής γης. - Ενίσχυση του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος (υποδομές, μουσεία, Πάρκα, Κέντρα Έρευνας και Εκπαίδευσης) - Δικτύωση/διασύνδεση φυσικών, πολιτιστικών, τουριστικών πόρων και τοπίων - Διαχείριση υδάτινου δυναμικού - Ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας, μέσω κοινών δράσεων πολιτιστικού και εναλλακτικού τουρισμού - Master Plan τουρισμού για τους Φιλίππους - Master plan λιμένων Καβάλας και Αλεξανδρούπολης

<p>στάσεων</p> <p>- Οργάνωση των χρήσεων γης εντός των οικισμών, χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων και περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης με αυστηρή προστασία του τοπίου στις περιοχές φυσικών σχηματισμών και έντονου γεωμορφολογικού ανάγλυφου</p> <p>- Ολοκληρωμένες αναπλάσεις των αστικών παράκτιων μετώπων με γενικό προσανατολισμό τη δημιουργία Κοινόχρηστων Χώρων - Χώρων Πρασίνου και Αθλητικών Εγκαταστάσεων</p> <p>- Ανάδειξη οικισμών ως τοπικά κέντρα ανάπτυξης, σε σχέση και με τις τοπικές παραγωγικές δραστηριότητες των περιοχών</p> <p>- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα</p> <p>- Δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων κατά προτεραιότητα εντός των υφιστάμενων οικισμών, καθώς και σε μια ζώνη πλάτους 500μ. από τα όρια τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σχετικός κορεσμός</p> <p>- Παροχή κινήτρων για την αποκατάσταση - επανάχρηση υφιστάμενων αξιόλογων κτιρίων, ιδιαίτερα στους παραδοσιακούς και εγκαταλελειμμένους οικισμούς</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο Τοπίο:</p> <p>- δημιουργία υποδοχέα τουριστών (μουσείου ή κέντρου πληροφόρησης) και ανάπλαση κατά μήκος του άξονα σύνδεσης του αρχαιολογικού χώρου με το κέντρο του οικισμού Κρηνίδες</p> <p>- σύνδεση με την πόλη της Καβάλας και προώθηση διαδρομών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος</p>	<p>τυποποίηση προϊόντων</p> <p>- διαφυλάσσεται η συνεκτικότητα της αγροτικής γης και η συνέχεια των οικοτόπων και φυσικών σχηματισμών με περιορισμό των διάσπαρτων δραστηριοτήτων</p> <p>- Μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί</p> <p>Χωρικές ενότητες ανάπτυξης κτηνοτροφίας</p> <p>- Ενισχύεται η εκτατική κτηνοτροφία, η προώθηση της καθετοποίησης της παραγωγής, η ολοκληρωμένη διαχείριση των βοσκοτόπων, η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών πιέσεων από τα απόβλητα των εγκαταστάσεων και ο καθορισμός περιοχών στοχευμένης ανάπτυξης της κτηνοτροφίας με τη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων μεταποίησης</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στον τουρισμό</p> <p>- δημιουργία του «δρόμου του καπνού»</p> <p>- δημιουργία μουσείου για την ανάδειξη της δραστηριότητας στην περιοχή του ΕΠΟΡ και της Ανατολικής Ροδόπης</p> <p>- καθορισμός ζωνών εξόρυξης για τη ρύθμιση των συγκρούσεων μεταξύ τουριστικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων στο Φαλακρό, το Παγγαίο και τα όρη Λεκάνης</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο Τοπίο:</p> <p>Ορίζονται ορεινές ζώνες τοπίου Ροδόπης και Ροδόπης Έβρου.</p> <p>- Επίλυση των συγκρούσεων χρήσεων και της υποβάθμισης του τοπίου για το τμήμα των ΔΕ Οργάνης και Κέχρου, εκτός του Εθνικού Πάρκου.</p> <p>- Αναγνώριση περιοχών του ιδιαίτερου ορεινού αγροτικού τοπίου ως «Υψηλής Φυσικής Αξίας».</p> <p>- Συστηματική εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Βιώσιμης Ανάπτυξης Οροσειράς Ροδόπης (ΟΠΒΑΟΡ).</p> <p>- Διασύνδεση τοπίων, οικισμών και τουριστικών περιοχών με ειδικά διαμορφωμένες διαδρομές</p> <p>- Ενιαία ρύθμιση του χώρου στην περιοχή του Δήμου Μύκης</p> <p>- Η ήπια τουριστική αξιοποίηση με συγκεκριμένους περιορισμούς για τις παραγωγικές δραστηριότητες και την εκτός σχεδίου δόμηση</p> <p>- προστασία της κορυφογραμμής του ορεινού όγκου του Υψάριου στη Θάσο</p>	<p>- Διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος (φύση, πολιτισμός, τοπικά προϊόντα)</p> <p>- Καθορισμός ζωνών εξόρυξης, για την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ τουριστικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων (λατομεία μαρμάρου)</p> <p>Σαμοθράκη</p> <p>- Καθορισμός από τον υποκείμενο σχεδιασμό, συγκεκριμένων ζωνών ήπιας τουριστικής ανάπτυξης</p> <p>- Ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού</p> <p>- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής</p> <p>- Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού σύμφωνα με τα εκάστοτε τοπικά χαρακτηριστικά</p> <p>- Ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού, με βελτίωση των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών στους υφιστάμενους λιμένες της Σαμοθράκης</p>	<p>- Η οργάνωση της ζώνης διέλευσης του αγωγού φυσικού αερίου σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος και τις χρήσεις γης.</p> <p>- σταθμός αποθήκευσης και αεριοποίησης υδροποιημένου φυσικού αερίου στην περιοχή ΝΔ του λιμένα Αλεξανδρούπολης</p> <p>- Χάραξη της σιδηροδρομικής γραμμής σύνδεσης του νέου λιμένα Καβάλας με τους Τοξότες Ξάνθης (με πρόβλεψη και για την πιθανή μελλοντική επέκταση προς την πόλη της Καβάλας και εν συνεχεία προς Αμφίπολη - Θεσσαλονίκη) και η δημιουργία σιδηροδρομικού σταθμού Ν. Καρβάλης.</p> <p>- οργάνωση των συνδέσεων του λιμένα Αλεξανδρούπολης με το εθνικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο</p> <p>- επέκταση - επαναχάραξη της σιδηροδρομικής γραμμής για την εξυπηρέτηση του αεροδρομίου Αλεξανδρούπολης (σε πρώτη φάση) και την παράκαμψη της πόλης (σε επόμενο στάδιο)</p> <p>ΣΟΑΠ:</p> <p>- Δράμα και η περιφερειακή της περιοχή</p> <p>- Καβάλα και η δυτική περιφερειακή της περιοχή</p> <p>- Ξάνθη και η περιφερειακή της περιοχή</p> <p>- Κομοτηνή και η περιφερειακή της περιοχή</p> <p>- Αλεξανδρούπολη και η περιφερειακή της περιοχή</p> <p>- Ορεστιάδα</p> <p>Οι δράσεις και οι παρεμβάσεις των ΣΟΑΠ πρέπει να στοχεύουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης με την αναζωογόνηση περιοχών όπου συγκεντρώνονται οι πλέον σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, στην ανάπτυξη μέσω πρόσβασης και διακίνησης ανθρώπων και αγαθών φιλικών προς το περιβάλλον, στην αντιστροφή της υποβάθμισης γειτονιών κατοικίας ευάλωτων ομάδων, στην ομαλή ένταξη περιοχών εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών/ βιοτεχνικών/ επαγγελματικών ζωνών και στη διατήρηση και ανάδειξη της αστικής πολιτιστικής κληρονομιάς</p>
--	--	--	--

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ανάπτυξη έρευνας, καινοτομίας, τεχνολογίας στους κύριους αστικούς πόλους - κοινωνική συνοχή, ενίσχυση των κοινωνικών, διοικητικών και τεχνικών υποδομών και καταπολέμηση της φτώχειας, άρση της απομόνωσης των μικρών νησιών και των εσωτερικών ζωνών στα μεγαλύτερα νησιά - ποιότητα ζωής - εκπαιδευτικές – ερευνητικές δραστηριότητες - ανάπτυξη υπηρεσιών εξυπηρέτησης των πλοίων, όπως ελλιμενισμού, τροφοδοσίας, ανεφοδιασμού καυσίμων, μικρής κλίμακας επισκευών κ.λπ. - αειφόρος ανάπτυξη των οικιστικών κέντρων και οργάνωσή τους μέσω πολεοδομικών μελετών, κατά προτεραιότητα πολεοδόμηση των οικιστικών κέντρων 3ου, 5ου και 6ου επιπέδου - «συμπαγής» ανάπτυξη του οικιστικού ιστού και περιορισμός της περιφερειακής δόμησης - κεντρικές εξυπηρετήσεις στις έδρες των Δήμων - υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές - βιώσιμες, υψηλής ποιότητας υπηρεσίες - οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων - Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των κυκλοφοριακών προβλημάτων των ιστορικών κέντρων των πρωτεύουσών των νησιών και άλλων οικισμών (π.χ. Μυτιλήνη, Χίος, Βαθύ) και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, με δράσεις όπως δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας, κατασκευή των αναγκαίων παρακάμψεων, ενίσχυση και αναβάθμιση των υπηρεσιών των μέσων μαζικής μεταφοράς και σύνδεση με τις πύλες εισόδου των νησιών (αεροδρόμια-λιμένες), δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης βαρέων οχημάτων και κυκλοφοριακός σχεδιασμός με προτεραιότητα στο ποδήλατο και τους πεζούς. - Βελτίωση και αναβάθμιση της λειτουργίας του οδικού δικτύου στο εσωτερικό των οικισμών (βελτίωση της οδικής υποδομής, ανακατασκευή των οδικών τμημάτων, σήμανση, ασφάλεια, συντήρηση, διάνοιξη, την εύρεση, κατασκευή και λειτουργία χώρων στάθμευσης εκτός οδού, καθώς και τη διευκόλυνση της μετακίνησης των πεζών). - αστική και υπεραστική συγκοινωνία με χρήση λεωφορείων φυσικού αερίου και κατασκευή φιλικών προς το περιβάλλον υποδομών - τουρισμός κρουαζιέρας - ανάγκη οργάνωσης και εγκατάστασης συστήματος συνδυασμένων αεροπορικών και λοιπών μεταφορικών υποδομών, ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδιασμού, ιδιαίτερα στα μικρά νησιά - ενεργειακή αυτονομία, διασύνδεση με το ηπειρωτικό δίκτυο, παραγωγή ενέργειας ΑΠΕ - Τακτική συγκοινωνιακή σύνδεση με την Κύμη και το Βόλο - Τακτική συγκοινωνιακή σύνδεση με τη Θεσσαλονίκη και την Καβάλα - λειτουργικής αναβάθμισης των λιμένων - εφαρμογή του προτύπου των «βιώσιμων μεταφορών» με μείωση της περιβαλλοντικής όχλησης - βελτίωση και αναβάθμιση του οδικού δικτύου με έμφαση στα επικίνδυνα σημεία - κατασκευή νέων αερολιμενικών υποδομών και ελικοδρομίων - Υπογειοποίηση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στους αρχαιολογικούς χώρους και τους παραδοσιακούς οικισμούς - αναθεώρηση των ρυθμίσεων των ΖΟΕ Σάμου και Χίου με την εκπόνηση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων - Απαγόρευση της επέκτασης παραδοσιακών οικισμών ώστε να διαφυλάσσεται η αξία του πόρου και να προστατεύεται ο παραδοσιακός του χαρακτήρας - συνεδριακός/εκθεσιακός τουρισμός - Διαχείριση των προσφυγικών ροών 		<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κυκλική σύνδεση των νησιών της περιφέρειας, παράλληλα με την ακτινωτή, για βελτίωση της επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ τους χωρίς τη μεσολάβηση της πρωτεύουσας - επιδότηση άγονων νησιωτικών γραμμών που θα λειτουργούν όλο το έτος - επιστράτευση και επέκταση νέων μέσων (θαλάσσια ταξί, υδροπλάνα, ελικοπτερα) για την κάλυψη των επιβατικών αναγκών - Βελτίωση των χαρακτηριστικών των αγροτικών δρόμων (διαπλατύνσεις, ασφαλτόστρωση κ.λπ.), βελτίωση της διαχείρισης της οδικής κυκλοφορίας, αύξηση των χώρων στάθμευσης και δημιουργία δικτύου ήπιας κυκλοφορίας, ιδιαίτερα σε Λήμνο, Ψαρά και Οινούσες. - Δημιουργία δικτύου τουριστικών λιμένων, καταφυγίων και αγκυροβολίων για την καλύτερη επικοινωνία των περιοχών αλλά και την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού Διατήρηση και αναβάθμιση ελικοδρομίων σε Ψαρά, Οινούσες και Άγ. Ευστράτιο. - εξασφάλιση επαρκών χώρων υποδοχής και αποθήκευσης φυσικού αερίου σε όλα τα κατοικημένα νησιά - εξειδίκευση τοπικών προϊόντων ποιότητας - ΠΟΑΠΔ αγροτικής παραγωγής - δημιουργία οργανωμένου δικτύου θεματικών διαδρομών (όλα τα νησιά) και η ανάπτυξη ορνιθολογικού τουρισμού (Λήμνος, Λέσβος), γεωλογικού τουρισμού (Λέσβος, Χίος), ιαματικού τουρισμού (Ικαρία, Λέσβος, Χίος), φυσιολατρικού τουρισμού (όλα τα νησιά), θρησκευτικού, πολιτιστικού, οινολογικού και γευσινγνωστικού τουρισμού (όλα τα νησιά) καθώς και καταδυτικού τουρισμού ή άλλων θαλάσσιων αθλημάτων - σημαντικό δίκτυο παραδοσιακών οικισμών, κυρίως στη Χίο, τη Λέσβο και τη Λήμνο - στις περιπτώσεις εγκαταλελειμμένων οικισμών (π.χ. στη Χίο) προωθείται η δυνατότητα αναζωογόνησης τους μέσω της δημιουργίας σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στα μικρά νησιά:</p> <p><u>Άγιος Ευστράτιος:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - καινοτόμο έργο στη νήσο Άγιος Ευστράτιος – Πράσινο νησί που αφορά στην εγκατάσταση Υβριδικού Σταθμού ΑΠΕ και συστήματος τηλεθέρμανσης - Αποκατάσταση και ανάδειξη του παλιού οικισμού του Αγ. Ευστράτιου Φούρνοι: <p>Λόγω της ιδιομορφίας του νησιωτικού συμπλέγματος, είναι αναγκαίο το να διατηρηθούν οι λειτουργίες που υφίστανται σήμερα και να υποστηριχθούν επιπλέον με χρήση κατάλληλων τεχνολογιών τηλεματικής.</p> <p><u>Οινούσες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ενίσχυση δομών και υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας - αναβάθμιση εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών - ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας. - Ανάπτυξη (κατά προτεραιότητα στον Άγιο Ευστράτιο) πράσινων μεταφορών και προβλέπεται η λειτουργία ηλεκτρικών οχημάτων και οχημάτων υδρογόνου, καθώς και αντιστοιχών σταθμών ανεφοδιασμού. <p>Κατευθύνσεις για τα μικρά νησιά:</p> <p>για Οινούσες, Ψαρά, Φούρνοι – εξειδίκευση στην κτηνοτροφία (χιώτικο πρόβατο για τα δύο πρώτα, γίδα Zaanen για το τρίτο).</p>	<p>ΠΕΧΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Λέσβος - Λήμνος - Άγ. Ευστράτιος - Χίος - Οινούσες – Ψαρά - Σάμος - Ικαρία - Φούρνοι - η θαλάσσια περιοχή και οι βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά, με σκοπό την οργάνωση των χρήσεων και δραστηριοτήτων (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, αιολικά πάρκα, θαλάσσια αθλήματα, ιστιοπλοΐα, yachting, τουρισμό κρουαζιέρας και σκαφών αναψυχής, θαλάσσιες μεταφορές (επιβατών και εμπορευμάτων) <p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μυτιλήνη (ιδιαίτερα στις γειτονιές Κουλιμπάρα και Αγ. Συμεών) - Μύρινα (ιδιαίτερα στο ιστορικό κέντρο) - Χίος (ιδιαίτερα στα Ταμπάκινα και τις παλιές συνοικίες) - Βαθύ (ιδιαίτερα στο ιστορικό κέντρο), - Αγ. Κήρυκος <p>Θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας</p> <p>ΖΟΕ:</p> <p>αναθεώρηση των ΖΟΕ Σάμου, Β. Χίου, Ν. Χίου γίνεται αναφορά στο σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων για τη συγκρότηση δικτύων συνδυασμένης προστασίας και ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου (Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις)</p> <p>Εκπόνηση ειδικής μελέτης στη Χίο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προστασία και ανάδειξη του Κάμπου Χίου - αποκατάσταση περιοχών που υπέστησαν καταστροφές από πυρκαγιές (π.χ. Μαστιχοχώρια) και περιοχών στο ανάγλυφο των οποίων εντοπίζονται επιφανειακές «πληγές» που οφείλονται στην εξόρυξη - προγράμματα ανάπλασης και αναβάθμισης των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων για όλους τους οικισμούς της Χίου, ιδιαίτερα για τους παραδοσιακούς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Μυτιλήνη: Αναβάθμιση του ρόλου της Μυτιλήνης ως τουριστικού προορισμού αστικού τύπου Κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να αναδειχθεί και να αναβαθμιστεί το ιστορικό κέντρο, τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι και λοιπά αξιόλογα στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της πόλης - Να ενταχθεί η πόλη σε εθνικά και διεθνή δίκτυα στα πλαίσια ειδικών θεματικών ενοτήτων (π.χ. κοινή ιστορία, αρχιτεκτονική, τοπική παραγωγή κ.α.) - Να αναβαθμιστούν και να επεκταθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και δραστηριότητες σε μουσεία, εκθετήρια, φεστιβάλ και άλλες θεματικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις - Να κατασκευαστούν νέα καταλύματα υψηλών προδιαγραφών με παράλληλη απόσυρση των απαξιωμένων μονάδων κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και να επαναχρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα οποιασδήποτε χρήσης, καθώς και να αναπτυχθούν οργανωμένοι χωρικοί υποδοχείς στην ευρύτερη περιοχή της Μυτιλήνης, ώστε να εκσυγχρονιστεί και να βελτιωθεί η ποιότητα του ξενοδοχειακού δυναμικού της πόλης - Να αναβαθμιστεί ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, να βελτιωθούν οι συνθήκες κυκλοφορίας και ασφάλειας των πεζών, καθώς και η προσβασιμότητα των εμποδιζόμενων ατόμων - Να τοποθετηθεί κατάλληλη σήμανση και να ενισχυθεί ο τομέας της ενημέρωσης των επισκεπτών για τη θέση και το περιεχόμενο των τουριστικών αξιοθέατων, με παράλληλη εξασφάλιση της εύκολης πρόσβασης σε αυτούς - Να μετεγκατασταθούν ο εμπορικός και επιβατικός λιμένας Μυτιλήνης εκτός του πολεοδομικού συγκροτήματος, ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις που προκαλεί η υφιστάμενη θέση τους στην πόλη (κυκλοφοριακή συμφόρηση, ατμοσφαιρική ρύπανση κ.λπ.) 		<p>Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: <u>Οινούσσες, Ψαρά, Αγ. Ευστράτιος, Φούρνοι</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.α. σημείων του χώρου, καθώς και της κλίμακας των οικισμών - Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού που υποστηρίζουν - Αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, και παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 3 αστέρων. - Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές - Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού - Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις - Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών. - Δημιουργία δικτύων μονοπατιών (εθνικών, ευρωπαϊκών) και διαδρομών περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης - Προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας και προγραμμάτων στήριξης αγροτικών ή και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.ά.) και λειτουργικής διασύνδεσής τους με τουριστικές μονάδες - Αναβάθμιση και μετατροπή υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης - Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα, όπως οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξης βασικών υποδομών. - Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping). <p>Βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - σε αυτά με έκταση μικρότερη των 500 στρεμμάτων δεν επιτρέπεται κανένα είδος τουριστικής ανάπτυξης - στα λοιπά μικρά νησιά επιτρέπεται αποκλειστικά η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων πρότυπου χαρακτήρα, που συνδέονται υποχρεωτικά με τη δημιουργία και προβολή πρότυπων εγκαταστάσεων και δράσεων οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα με ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας ανάπτυξης 	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - διαφύλαξη της γεωργικής γης (ειδικά της αρδευόμενης) από ασύμβατες χρήσεις (κυρίως από την αστική ανάπτυξη) - αποτροπή της χωροθέτησης νέων βιομηχανικών μονάδων στην περιοχή μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων και στις περιαστικές ζώνες των αστικών κέντρων σε θέσεις εκτός οργανωμένων υποδοχών - Αναπλάσεις εισόδων αστικών κέντρων (Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα) - αστικά κέντρα ως πόλοι εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας, εμπορίου, τουρισμού και παροχής υπηρεσιών υγείας - σχολεία, υποδομές υγείας/πρόνοιας, κοινωνικής προστασίας - Ίδρυση και λειτουργία υδατοδρομίων σε Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα Πρέβεζα και Μέτσοβο (τεχνητή λίμνη Αώου) - εγκατάσταση ηλεκτρικού Τραμ, ως βιώσιμο μέσο μεταφοράς στα Ιωάννινα (στην Γραμμή Πανεπιστήμιο - Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο - Βελισάριο - Κέντρο Πόλης - Μώλος και πρόβλεψη επέκτασης μέχρι το Αεροδρόμιο) - Ανάσχεση της εξάπλωσης της οικιστικής χρήσης σε νέες περιοχές, εις βάρος άλλων χρήσεων - Ποιοτικές παρεμβάσεις αναπλάσεων, για την αναβάθμιση του αστικού, περιαστικού και ύπαιθρου χώρου - Επαναλειτουργία υδατοδρομίων: Τα τρία αστικά κέντρα της Περιφέρειας (με εξαίρεση την Άρτα) πρέπει να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα σύνδεσης όχι μόνο για την τουριστική κίνηση, αλλά και για άλλες υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στην αστική περιοχή Ιωαννίνων και τις περιαστικές ΔΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έλεγχος της εκτατικής οικιστικής ανάπτυξης - αναβάθμιση του οικιστικού χώρου με την οικολογική ανασυγκρότηση του δομημένου περιβάλλοντος και την προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις βιώσιμης ενεργειακής διαχείρισης και αστικής κινητικότητας - ολοκλήρωση των υποδομών κοινής ωφέλειας - προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, της 	<p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο χώρο της Πίνδου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ήπιες τουριστικές δράσεις, ορεινή γεωργία, εκτατική κτηνοτροφία, υλοτομία και εγκαταστάσεις ΑΠΕ - ενιαία διαπεριφερειακή διαχείριση (Δ. Μακεδονία και Θεσσαλία) των φυσικών πόρων της Πίνδου (τουρισμός, περιβαλλοντική προστασία, ΑΠΕ..) - αποφυγή του μοντέλου του μαζικού τουρισμού που κυριαρχεί σε άλλες τουριστικές περιοχές της χώρας - διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας από την ακτή προς την ενδοχώρα - συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων - η ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού που αξιοποιούν πόρους του ορεινού χώρου, είναι δυνατόν να συμβάλλουν στη συγκράτηση της παραγωγικής και δημογραφικής συρρίκνωσης - η προώθηση της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία στους φθινόβιους ή εγκαταλελειμμένους οικισμούς του ορεινού χώρου και όχι στο παράκτιο μέτωπο, είναι δυνατόν να συμβάλλει και στην αναζωογόνηση τους - η ορεινή γεωργία και κτηνοτροφία και η ορθολογική εκμετάλλευση του δασικού πλούτου αποτελούν επίσης αναπτυξιακές προτεραιότητες για τον ορεινό χώρο - στοχευμένη βελτίωση του ορεινού οδικού δικτύου ώστε να βελτιωθεί η προσβασιμότητα προς τους οικισμούς και τους φυσικούς και τουριστικούς πόρους - προώθηση των προϊόντων ποιότητας - Τουρισμός υπαίθρου, αγροτουρισμός, ορειβατικός, φυσιολατρικός, αθλητικός, πολιτισμικός, εκπαιδευτικός - «τοπικά πολυθεματικά δίκτυα» - ανάδειξη της αυθεντικότητας των πόρων, των προσφερόμενων υπηρεσιών και των εμπειριών των επισκεπτών - ενίσχυση της ποιοτικής πρωτογενούς παραγωγής και η σύνδεσή της με την τουριστική κατανάλωση - συγκράτηση του πληθυσμού στους οικισμούς - διαπεριφερειακές δράσεις με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας, και Δυτικής Μακεδονίας για την από κοινού αξιοποίηση των τουριστικών πόρων του ορεινού χώρου μέσα από την ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων - η χωροθέτησή των τουριστικών καταλυμάτων είναι επιθυμητή εντός των υφιστάμενων οικισμών - μονάδες εστίασης και αναψυχής είναι αποδεκτό να χωροθετούνται και εκτός σχεδίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις - σε περίπτωση καταλυμάτων ειδικού θεματικού ενδιαφέροντος με ισχυρή χωρική εξάρτηση από συγκεκριμένους πόρους (ιαματικά λουτρά, αγροτουριστικές μονάδες, χιονοδρομικά κέντρα, κλπ) είναι αποδεκτή η χωροθέτησή τους σε κοντά στους πόρους που αξιοποιούν, υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση δεν απαγορεύεται από άλλα καθεστώτα προστασίας ή ειδικότερες για την περιοχή διατάξεις - σύνθετα τουριστικά καταλύματα και επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα μπορούν να αναπτυχθούν εντός εγκαταλελειμμένων ή φθινόβιων οικισμών του ορεινού χώρου - μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες, είναι δυνατόν να χωροθετούνται εκτός οικισμών υπό την προϋπόθεση της ουσιαστικής αγροτουριστικής τους λειτουργίας (πρωτογενής παραγωγή με δυνατότητες βιωματικής – εμπειρικής αξιοποίησης από επισκέπτες) <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο χώρο της Ηπείρου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προστασία των ποτάμιων οικοσυστημάτων (αποχέτευση των παρόχθιων οικισμών, αποτροπή της ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμάτων - διαχειριστικές μελέτες για την αειφορική εκμετάλλευση των δασικών οικοσυστημάτων - οριοθέτηση βοσκοτόπων, για τη συνολικότερη οργάνωση του ορεινού χώρου και την αποφυγή συγκρούσεων στις χρήσεις γης - ορθολογική και σχεδιασμένη υλοτόμηση - πυκνωση του δικτύου και των υποδομών δασοπροστασίας για την καλύτερη διαχείριση των δασών (π.χ. Τζουμέρκα) - προστασία και ανάδειξη των οικισμών στις περιοχές Κόνιτσας – Μαστοροχωρίων – Γράμμου, στην περιοχή των Τζουμέρκων καθώς και των πυρόπληκτων κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου οικισμών του ανατολικού Ζαγορίου - διερευνάται η αναθεώρηση του προεδρικού διατάγματος Ζαγορίου (ΦΕΚ Δ΄ 615/1979 όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ Δ΄ 423/1995), τόσο σε σχέση με την κατάταξη των οικισμών όσο και σε σχέση με το συνολικό πνεύμα ορισμού της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα μορφολογικής μίμησης <p>Άλλες κατευθύνσεις που αφορούν σε ορεινές περιοχές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ανάπτυξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση της τοπικής αγροτικής και δασικής παραγωγής με στόχο τη διαφοροποίηση και στήριξη του τοπικού εισοδήματος - εγκατάσταση Μ.Υ.Η.Ε., Αιολικών και εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης Ηλιακής Ενέργειας - αξιοποίηση του οικιστικού κεφαλαίου των εγκαταλελειμμένων ή φθινόβιων ορεινών οικισμών για την κατά προτεραιότητα 		<p>ΠΕΧΠ:</p> <p><u>Ο ορεινός παραμεθόριος χώρος, με δυνατότητα σχετικά εύκολης πρόσβασης στην Αλβανία:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - σημαντική αναπτυξιακή υστέρηση με την εικόνα να επιδεινώνεται περαιτέρω λόγω της οικονομικής κρίσης - αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών – δασικών προϊόντων και στις δυνατότητες ήπιας αγροτουριστικής ανάπτυξης. <p><u>Η κεντρική ημιορεινή ζώνη Σουλίου – Δερβίζιανων, δυτικά του Δυτικού Άξονα:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - αναπτυξιακή υστέρηση - δεν διαθέτει πόλους ανάπτυξης - δεν φαίνεται να έχει τη δυνατότητα αξιοποίησης των μεγάλων κυκλοφοριακών αξόνων - αξιοποίηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής και ειδικότερα στην εκτατική κτηνοτροφία - να αντιμετωπιστούν προβλήματα που σχετίζονται με την οργάνωση των οικισμών καθώς και με την αντιμετώπιση κατολισθήσεων <p><u>Ο ορεινός όγκος της Πίνδου:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - αποτελεί την πλέον δυσπρόσιτη περιοχή - η πληθυσμιακή συρρίκνωση στους περισσότερους οικισμούς δημιουργεί προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης με περιορισμένες δυνατότητες υπέρβασής της - αξιόλογοι παραδοσιακοί οικισμοί (Συρράκο, Καλαρύτες κ.α) - φυσικό περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη ορεινού τουρισμού - στήριξη του τοπικού πληθυσμού - ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας στον τομέα του ορεινού τουρισμού - διάχυση της τουριστικής κίνησης από την περιοχή του Μετσόβου με την οργάνωση τουριστικών δικτύων - προστασία - προβολή του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί τον κύριο αναπτυξιακό πόρο της περιοχής. - οικισμοί με δύσκολη προσπελασιμότητα, ιδιαίτερα στο Δήμο Κόνιτσας, όπου η διάχυση της

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>ιστορικότητας της πόλης και της πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <ul style="list-style-type: none"> - διαχείριση του παραλίμιου χώρου με τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου και αστικού πάρκου Αθλητισμού / Αναψυχής Λιμνοπούλας-Μάτσικα, κατόπιν ειδικής μελέτης. – Θεσμοθέτηση της λίμνης Παμβώτιδας ως Περιφερειακού Πάρκου - πόλος εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας, εμπορίου, τουρισμού και παροχής υπηρεσιών υγείας - αστικός τουρισμός - υποστήριξη Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <p>Ιδιαίτερα υποβαθμισμένα τοπία: <u>Γραμμικές Ζώνες Εισόδων πόλεων Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Άρτας, Ηγουμενίτσας:</u> απαιτείται ανάπλαση των κοινόχρηστων παροδίων χώρων, με ανακατασκευές και διαμορφώσεις πεζοδρομίων και χώρων στάθμευσης, φυτοτεχνικές παρεμβάσεις, ηλεκτροφωτισμό κ.λπ. για τις εισόδους των τεσσάρων πόλεων <u>Ζώνη Υποβαθμισμένου Τοπίου Παράκτιων οικισμών Παραλία Βράχου – Λούτσα Πρέβεζας:</u> (α) Οδική παράκαμψη του παραλιακού μετώπου του οικισμού, μέσω περιφερειακής οδού και η πεζοδρόμηση του παραλιακού τμήματος του υφιστάμενου οδικού δικτύου (β) Ανάπλαση του παραλιακού μετώπου του οικισμού, λαμβάνοντας υπόψη και τον τοπικό και ευρύτερο κυκλοφοριακό σχεδιασμό (γ) Διάχυση των τουριστικών υποδομών στους λοιπούς οικισμούς της περιοχής ώστε να αντιμετωπιστούν προβλήματα φόρτισης σε περιόδους αιχμής (δ) Προσδιορισμός ζωνών προστασίας του τοπίου, στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης (ε) Αυστηροποίηση των όρων χωροθέτησης παραθεριστικής κατοικίας στο παράκτιο μέτωπο και η διοχέτευση της ζήτησης στους οικισμούς της ενδοχώρας</p>	<p>κάλυψη της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία</p> <ul style="list-style-type: none"> - στο δίτολο Αγία Κυριακή - Δερβίζιανα (σύνθετη ενότητα ορεινής ζώνης) προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων και αξιοποίηση ΑΠΕ - ανάπτυξη εντατικής και εκτατικής κτηνοτροφίας (π.χ. κτηνοτροφική ζώνη ή πάρκο στην Κόνιτσα, μελισσοκομικό πάρκο στο Δήμο Δωδώνης) - οργάνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας σε υποδοχείς στην Π.Ε. Άρτας και στην Π.Ε. Πρέβεζας, για άμβλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και των συγκρούσεων με χρήσεις γης - ανάδειξη- αξιοποίηση δικτύσεων που καλύπτουν την παραμεθόρια ορεινή Ήπειρο και την Κεντρική Πίνδο <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο Τοπίο είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Διαπεριφερειακή συνεργασία με τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας για την από κοινού αντιμετώπιση της τουριστικής ανάπτυξης και διαχείρισης τοπίου του ορεινού χώρου της Πίνδου - Η εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων για τις προστατευόμενες περιοχές που εμπίπτουν στις ζώνες προστασίας τοπίου - Η οριοθέτηση των μη οριοθετημένων οικισμών, με αποφυγή οριοθέτησης εκτεταμένων εκτάσεων πέριξ των οικιστικών συνόλων - Η εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών μελετών για την αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων - Η προστασία και ανάδειξη του παραδοσιακού χαρακτήρα των οικισμών (προσαρμογή τουριστικών κατασκευών στην κλίμακα και τη φυσιογνωμία του τόπου, με χρήση παραδοσιακών υλικών και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών) - Η προστασία, συντήρηση και ανάδειξη των παραδοσιακών κατασκευών της ορεινής υπαίθρου - Η μελέτη, προβολή και διατήρηση δεξιοτήτων που σχετίζονται με την κατεργασία της πέτρας, ειδικά των ξερολιθικών κατασκευών - Ο περιορισμός της δόμησης νέων υποδομών φιλοξενίας και εστίασης αποκλειστικά εντός των οικισμών - Ο προσδιορισμός επιμέρους υποζωνών προστασίας του τοπίου, στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης - Η υπογειοποίηση των δικτύων της ΔΕΗ στους παραδοσιακούς οικισμούς των ζωνών προστασίας τοπίου - Ως προς τις χωροθετήσεις εγκαταστάσεων υποδομών τηλεπικοινωνίας, αυτές θα πρέπει κατά προτεραιότητα να εγκαθίστανται εκτός δασών και δασικών εκτάσεων και σε κάθε περίπτωση να αποφεύγεται η αλλοίωση του δασικού τοπίου - Εγκατάσταση Αιολικών Σταθμών με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις στα δασικά οικοσυστήματα (να αποψιλώνεται η μικρότερη δυνατή δασική έκταση, το οδικό δίκτυο πρόσβασης να ακολουθεί υφιστάμενους δασικούς δρόμους, να επιτρέπονται μόνον οι απολύτως αναγκαίες νέες διανοίξεις, οι γραμμές μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να ακολουθούν το οδικό δίκτυο ώστε να αποφεύγεται η επιπλέον αποψίλωση των εκτάσεων) - Για κάθε προτεινόμενη εγκατάσταση ενεργειακού έργου να απαιτείται ανάλυση και εκτίμηση τοπίου και διερεύνηση της φέρουσας ικανότητάς του λαμβάνοντας υπόψη και την αθροιστική από άλλες δράσεις κατάστασή του - Ο κατά προτεραιότητα εκσυγχρονισμός του αποχετευτικού συστήματος (δίκτυα και βιολογικοί καθαρισμοί) των οικισμών που περιλαμβάνονται στις λεκάνες απορροής των προστατευόμενων υποδοχέων <p><u>Ζώνη ευρύτερης περιοχής Ζαγορίου:</u> ανάπλαση των οικισμών της Β' ζώνης του Π.Δ. Ζαγορίου (παρουσιάζεται αλλοίωση χαρακτήρα) <u>Ζώνη ευρύτερης περιοχής Μετσόβου:</u> απαγόρευση δόμησης σε ζώνη περιμετρικά της τεχνητής λίμνης Αώου, εκτός ελάχιστων, δημόσιας ή δημοτικής αξιοποίησης, υποδομών εστίασης και αναψυχής <u>Ζώνη ευρύτερης περιοχής Κόνιτσας – Μαστοροχωρίων - Γράμμου:</u> ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας διαχείρισης και προστασίας τοπίου με την Αλβανία. Επιπλέον, προωθείται ο περιορισμός των δραστηριοτήτων αμμοχαλικοληψίας εντός της κοίτης των ποταμών Αώου, Βοϊδομάτη και Σαραντάπορου <u>Ζώνη ευρύτερης περιοχής Πωγωνίου:</u> ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας διαχείρισης και προστασίας τοπίου με την Αλβανία</p>		<p>τουριστικής κίνησης είναι σχετικά περιορισμένη και υστερούν σε αναπτυξιακές προοπτικές</p> <p><u>Κατά μήκος και εκατέρωθεν της Εγνατίας Οδού και του Δυτικού Άξονα:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - έλεγχος οικιστικής ανάπτυξης - ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων - άμβλυση των επιπτώσεων από την κατασκευή των οδικών αξόνων - ενίσχυση της ανάπτυξης των μειονεκτικών περιοχών - - πρέπει να διασφαλιστεί η συμβατότητα της μελέτης αυτής με τον αντίστοιχο τοπικό σχεδιασμό. Προτεραιότητα δίδεται στα ΠΕΧΠ του ορεινού και παραμεθόριου χώρου, και ακολουθούν οι μελέτες ΠΕΧΠ για την Εγνατία Οδό καιστη συνέχεια, για τον Δυτικό Άξονα. <p>ΣΟΑΠ: <u>Κόνιτσα</u> - παραμεθόρια και μειονεκτική περιοχή <u>Μέτσοβο</u> - προστασία της φυσιογνωμίας του οικισμού - αποτροπή εξελίξεων με αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική κίνηση και στην τοπική οικονομία - αντιμετώπιση των σημαντικών γεωλογικών προβλημάτων κατολισθήσεων - Ιωάννινα και παραλίμνια ζώνη βορειοδυτικά του Κάστρου - βελτίωση των υποδομών αναψυχής και αθλητισμού - χωροθέτηση υποδομών περιβαλλοντικής παιδείας <u>Δωδώνη</u> - βασικός οικισμός υποστήριξης της τουριστικής και πολιτισμικής δραστηριότητας</p> <p>Θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας</p>

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			
Προβλέψεις/Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Κατευθύνσεις που αφορούν σε περιοχές ελεγχόμενης ανάπτυξης αστικών λειτουργιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συγκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου - προώθηση του σχεδιασμού σε επίπεδο ΤΧΣ κατα προτεραιότητα στα οικιστικά κέντρα 4^{ου} επιπέδου και άνω και στις ΠΕΑΑΛ μεταξύ Λάρισας – Βόλου και Καρδίτσας – Τρικάλων - καθορισμός χρήσεων γης για αποφυγή συγκρούσεων - χρήση συγκεντρωτικών χωρικά πολεοδομικών μηχανισμών/οργανωμένοι υποδοχείς - αυστηροποίηση των όρων περί εκτός σχεδίου δόμησης/κατάτμησης και ειδικά σε περιοχές που τα πολεοδομικά σχέδια προβλέπουν οικιστικές επεκτάσεις - Αύξηση/αναβάθμιση του αστικού και περιαστικού πρασίνου - Δράσεις για τη βελτίωση του κλίματος στις αστικές περιοχές, ιδιαίτερα της πόλης της Λάρισας, με έμφαση στη μελέτη του φαινομένου εμφάνισης της θερμικής αστικής νησίδας - ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού αποθέματος, βιοκλιματικός σχεδιασμός νέων κτηρίων - Υιοθέτηση σε περιφερειακό επίπεδο Σχεδίου Αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής - αναπτυξη συστημάτων συνδιαχείρισης σε τοπικό επίπεδο/γειτονίας - Να παρακολουθούνται τα επίπεδα εκπομπής ατμοσφαιρικών ρύπων και θορύβου, ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στις μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας - υποδομές υγείας, πρόνοιας, έρευνας, εκπαίδευσης, ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης αποβλήτων, μεταφορών και υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων - Υπογείωση των γραμμών της Σ.Γ. Αθήνας - Θεσ/νίκης σε όλη την διαδρομή μέσα στον αστικό ιστό της Λάρισας - Ανάγκη για εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, Αποχετευτικό Δίκτυο, Υποδομές Διαχείρισης Αποβλήτων - δημιουργία υποδομών για υποστήριξη νέων τεχνολογιών στις μεταφορές, όπως η ηλεκτροκίνηση, μέσω πρόβλεψης μονάδων φόρτισης σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο. - διαδημοτική συνεργασία, «δικτύωση» με βάση κοινά χαρακτηριστικά (δυνατότητες/ προβλήματα) - βελτίωση της σύνδεσης Τρικάλων-Καρδίτσας με τη Λάρισα - Αναβάθμιση του εμπορικού και τουριστικού ρόλου του λιμανιού του Βόλου και των λοιπών δικτύων με τα οποία συνεργάζεται/ανάπτυξη τουρισμού κρουαζιέρας 	<p>Ορεινές ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ενότητα Όσσας-Μαυροβουνίου-Πηλίου - το θεσσαλικό τμήμα του Ολύμπου - τα όρη Χάσια και Αντιχάσια στο βορρά και το όρος Όθρυς στο νότο μαζί με Μετέωρα - η ενότητα της Πίνδου <p>Οριζόντιες κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη ΑΠΕ - ανάπτυξη μικρών υδροηλεκτρικών έργων - αγροτικές δραστηριότητες - ανάπτυξη ορεινού τουρισμού - προστασία και προώθηση των επωνύμων/τοπικών προϊόντων ποιότητας, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού και λήψη μέτρων αποτροπής της αλλαγής χρήσης, στις ιδιοκτησίες/μικροπεριοχές, όπου αυτά παράγονται - αξιοποίηση περιβαλλοντικού δυναμικού - αξιοποίηση ιαματικών πηγών - χιονοδρομικό κέντρο Πηλίου, Κισσάβου και άλλες δραστηριότητες βουνού - έργα με τη μορφή διευθέτησης χειμάρρων – φυτοκομικών έργων που διασφαλίζουν τις ορεινές περιοχές με εντονες κλίσεις από φαινόμενα κατολισθησεων και αποπλυσης του εδαφους - αντιμετώπιση ελλείψεων στις συνδέσεις των οικισμών με τα αντίστοιχα κέντρα ανώτερου βαθμού - τηλεπικοινωνιακή υποδομή - ζώνες ελεγχόμενης/εναλλασσόμενης βόσκησης - Κατασκευή μικρών και μεσαίων φραγμάτων, λιμνοδεξαμενών κλπ, επιπρόσθετων έργων για τη συγκρότηση των ορεινών εδαφών και την αντιπλημμυρική προστασία των πεδινών περιοχών - πολεοδόμηση – επέκταση των υφιστάμενων οικιστικών υποδοχέων στην περιοχή του Ολύμπου και του Κισσάβου - τουριστικά κυκλώματα για τους ορεινούς όγκους της Πίνδου και του Ολύμπου και σύνδεσή τους με τα κέντρα και το βασικό οδικό δίκτυο της περιφέρειας - αξιοποίηση υπαρχουσών οδικών χαράξεων με βελτιώσεις στην ασφάλεια και όχι στην ταχύτητα 	<p>Οριζόντιες κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - περιορισμό/ κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης - εκτόνωση της ζήτησης σε οργανωμένους υποδοχείς - Κατασκευή σύγχρονων ελικοδρομίων, υδατοδρομίων για την εξυπηρέτηση απομονωμένων/δυσπρόσιτων/νησιωτικών/ τουριστικών περιοχών - στα επιβατικά λιμάνια πύκνωση των δρομολογίων και εκτός της θερινής περιόδου, για υποβοήθηση της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και β' κατοικίας και διευκόλυνση της μετακίνησης των κατοίκων - διεύρυνση της χρονικής περιόδου που εκτελούνται δρομολόγια από το λιμάνι της Κύμης, για τη δραστική μείωση της χρονοαπόστασης από την Αθήνα, συμβάλλοντας έτσι αποτελεσματικά στη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου <p>Διοικητική-Αναπτυξιακή Ενότητα Σποράδων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - δεν έχει εσωτερική συνοχή λόγω των έλλειψης εύκολης μετακίνησης μεταξύ των επιμέρους νησιών - εξωτερική εξάρτηση κάθε νησιού από το Βόλο (και τα λιμάνια του Αγ. Κωνσταντίνου και της Κύμης), με μερικούς ειδική περίπτωση τη Σκιάθο που διαθέτει αεροδρόμιο που εξυπηρετεί διεθνείς πτήσεις. 	<p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - σε Λάρισα και Βόλο για την αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων αστικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής, χωρικής οργάνωσης, σε τμήματα πόλεων ή σε εφαρμογή του διπόλου Λάρισας – Βόλου - σε Καρδίτσα και Τρίκαλα για αντιμετώπιση θυλάκων φτώχειας (μείωση του φορολογητέου εισοδήματος) - σε μικρότερες πόλεις και οικισμούς με υποβαθμισμένους θύλακες Ρομά: Αλιβέρι Ν. Ιωνίας Βόλου, περιοχή Ρομά Σοφάδων και Τυρνάβου <p>Στο πλαίσιο των Σχεδίων Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) να συμπεριλαμβάνονται ως προτεραιότητες: η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η ελαχιστοποίηση κινδύνων πολιτικής προστασίας.</p> <p>ΠΕΧΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - νέες τεχνητές λιμνες Σμοκόβου και Κάρλας - ορεινή περιοχή των Δ. Αργιθέας και Πύλης στην Πίνδο, όπου παρατηρούνται ιδιαίτερα αρνητικές δημογραφικές προοπτικές, με πολλαπλές κοινωνικές, οικονομικές και δυνητικά περιβαλλοντικές επιπτώσεις. <p>ΖΟΕ:</p> <p>Επικαιροποίηση περιαστικών ΖΟΕ Βόλου, Τρικάλων Ελασσόνας, Λίμνης Πλαστήρα, της Αιγάνης και της Μελιβοίας με βάση τα σημερινά δεδομένα.</p> <p>ΠΟΑΠΔ κτηνοτροφίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - το οροπέδιο βόρεια της Ελασσόνας, οι υπώρειες της Όσσας ΒΑ της Λάρισας, και η περιοχή βόρεια του Αμπελώνα την ΠΕ Λάρισας. - Οι υπώρειες της Όθρυς και η περιοχή μεταξύ Καναλιών - Κεραμιδίου του Β.Δ. Πηλίου στην ΠΕ Μαγνησίας. - Οι υπώρειες της Πίνδου νότια της Καρδίτσας στην ΠΕ Καρδίτσας. - Η ημιορεινή περιοχή στα Αντιχάσια Όρη ΒΑ των Τρικάλων στην ΠΕ Τρικάλων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Αστικοί πόλοι: οι πόλεις - έδρες των ΠΕ: Κέρκυρα, Λευκάδα, Αργοστόλι, και Ζάκυνθος Αστικός χώρος: ευρύτερες ζώνες ανάπτυξης αστικών λειτουργιών: Κέρκυρα, Λευκάδα, Αργοστόλι, Ζάκυνθος και οι περιοχές των οικισμών βου επιπέδου του οικιστικού δικτύου</p> <p>Κατευθύνσεις που αφορούν σε αστικούς πόλους:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ιδιαίτερη βαρύτητα στην αναβάθμιση του ρόλου όλων των αστικών κέντρων - ανάγκη να δρουν συμπληρωματικά της Κέρκυρας - μέτρα για την αναστολή της διάχυσης του αστικού χώρου με τη μορφή της εκτός σχεδίου δόμησης - πολιτικές εξυγίανσης και ανάπλασης του αστικού χώρου κατά προτεραιότητα στις παλιές πόλεις της Κέρκυρας και της Λευκάδας - ανάγκη ανάπτυξης σε δίκτυα, εκτός του τουρισμού, και λοιπών δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα - βελτίωση της ποιότητας ζωής με ισόρροπη κατανομή κοινωνικών εξυπηρετήσεων και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών κυρίως πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγείας <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στον αστικό χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αρχές της «συμπαγούς πόλης»: - Προωθείται η διατήρηση τους στο ίδιο μέγεθος, με ελάχιστες δυνατές οικιστικές επεκτάσεις με ελάχιστη δυνατή κατανάλωση αγροτικού χώρου και χωρίς περαιτέρω αστικοποίηση. - Οι πόλεις θα πρέπει να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες τεχνικές και κοινωνικές υποδομές - Διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος με μειωμένη εκπομπή ρύπων - Η προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των ιστορικών κέντρων → βασική συνιστώσα των πόλεων - Πολυθεματικές πολεοδομικές παρεμβάσεις (αναβάθμιση δημόσιου χώρου, σχεδιασμός χρήσεων γης, αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού-χωρικού αποκλεισμού) - Απαραίτητα σύνταξη Τοπικών Χωρικών Σχεδίων σε κάθε Δήμο και ειδικότερων πολεοδομικών μελετών - Προτεραιότητα σε αναπλάσεις υποβαθμισμένων αστικών περιοχών (παλιά Πόλη της Κέρκυρας και της Λευκάδας) με στόχο: <ul style="list-style-type: none"> - ένα αναβαθμισμένο περιβάλλον κατοικίας και εργασίας - αυξημένη ελκυστικότητα ως τουριστικοί προορισμοί - εξοικονόμηση ενέργειας και βιοκλιματικός σχεδιασμός σε κτίρια και στον δημόσιο χώρο - πρακτικές καινοτομίας και «έξυπνων πόλεων» - προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας - ενίσχυση «πράσινων» μέσων μαζικής μεταφοράς και «ήπιων» μορφών μετακίνησης 	<p>Ορεινός χώρος: ορίζεται σε υψόμετρο άνω των 600 μ. ως εξειδίκευση έναντι του ορίου των 800 μ. που λαμβάνεται υπόψη στην ηπειρωτική χώρα</p> <p>Γενικά χαρακτηριστικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τάσεις εγκατάλειψης σε ορεινό-ημιορεινό χώρο - εντείνονται τα μειονεκτικά χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας: - πληθυσμιακή συρρίκνωση, - αποδιοργάνωση της τοπικής οικονομίας, - οι ελλείψεις σε υποδομές - η εγκατάλειψη των πολιτιστικών πόρων. <p>Κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Απαίτηση σειράς έργων περιβαλλοντικής αναβάθμισης και προστασίας, μαζί με έργα υποδομής - προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων - αναπλάσεις οικισμών σε συνδυασμό με οικο-πολιτιστικές και τουριστικές διαδρομές - χωροθέτηση ζωνών πρωτογενούς τομέα (κτηνοτροφίας και καλλιέργειών) σε λειτουργική σχέση με το δίκτυο των οικισμών → βιωσιμότητα των οικισμών - στήριξη και ανασυγκρότηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα του πρωτογενούς τομέα - προστασία της γεωργικής γης και ενίσχυση της αγροτικής δραστηριότητας και της κτηνοτροφίας - έμφαση στα προϊόντα ποιότητας - εναλλακτικό τουρισμό και παραθερισμό και πάντως με στόχο την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος. - ενίσχυση των υποδομών και των υπηρεσιών 	<p>Νησιωτικό σύμπλεγμα 33 νησιών</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μικρά νησιά: Ιθάκη, Οθωνοί, Μαθράκι, Ερεικούσσα, Παξοί, Αντίπαξοι, Μεγανήσι, Κάλαμος, Καστός και βραχονησίδες - γεωγραφική απομόνωση - περιφερειακότητα στην οικονομία - μικρή κλίμακα του χώρου, η οποία δεν επιδέχεται την πρόβλεψη μεγάλων έργων της κλίμακας του ηπειρωτικού χώρου - μείωση του ΑΕΠ κατά κεφαλή στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των 13 Περιφερειών της χώρας, - υψηλός κίνδυνος φτώχειας - Αεροδρόμια: περιορισμένα έργα αυξανόμενες ανάγκες - Ελλείψεις σε νέα ελικοδρόμια και ανεπάρκειες στα υφιστάμενα - Μικρά νησιά: <ul style="list-style-type: none"> - περαιτέρω προκλήσεις ως απόρροια της «διπλής νησιωτικότητας» - περιορισμένες σε έκταση παραγωγικές δραστηριότητες - δύσκολη προσπελασιμότητα <p>Φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και τοπίο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ευαίσθητοι και ευάλωτοι τομείς ιδιαίτερα των μικρών νησιών - φαινόμενα υποβάθμισης - ανάγκη θεσμικής θωράκισης & εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας σε περιφερειακό επίπεδο - ανάγκη αξιολόγησης και κατάταξης σε ευρύτερες ζώνες - ανάγκη αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής - μέτρα και περιορισμοί για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και τον περιορισμό της ρύπανσης <p>Συνολικές προτάσεις για νησιωτικότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προσαρμογή των πολιτικών στη μικρή κλίμακα - στήριξη της ενδογενούς ανάπτυξης των μικρών νησιών (π.χ. ισοζύγιο μεταφορών, επιδοτήσεις επιχειρήσεων) - άρση της απομόνωσης των νησιών 	<p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προγράμματα ολοκληρωμένων αστικών αναπλάσεων (ενδεχομένως μέσω του εργαλείου των ΣΟΑΠ) στα ιστορικά κέντρα της Κέρκυρας (μνημείο UNESCO), της Λευκάδας (παλιά πόλη και είσοδος της) και της Ζακύνθου (με προτεραιότητα την παραλία και το πολεοδομικό κέντρο). <p>ΖΟΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Ανάγκη αναθεώρησης:</u> παραθεριστικής κατοικίας στις Αργυράδες Κέρκυρας περιαστικού χώρου στο Ληξούρι και Αργοστόλι Κεφαλονιάς - <u>Σε ισχύ:</u> ΖΟΕ Λευκάδας ΖΟΕ Μύρτου Κεφαλονιάς <p>ΠΕΧΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Π.Ε. Κέρκυρας: Παξοί, Αντίπαξοι και Διαπόντιοι Νήσοι, η περιοχή της ενδοχώρας στην οποία περιλαμβάνονται οι ορεινοί όγκοι Άγιοι Δέκα στη μέση Κέρκυρα και Παντοκράτορας στη βόρεια Κέρκυρα και οι φθίνοντες και παραδοσιακοί οικισμοί. - Π.Ε. Ιθάκης: όλο το νησί της Ιθάκης - Π.Ε. Ζακύνθου: η περιοχή των οικισμών της Ρίζας - Κεφαλονιά, Λευκάδα και Ζάκυνθος λόγω των σεισμών, για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ζημιών - το νησιωτικό σύμπλεγμα του Δήμου Μεγανησίου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Περιαστικός χώρος:</p> <ul style="list-style-type: none"> χώρος εξισορρόπησης μεταξύ του αστικού χώρου και της υπαίθρου θέσπιση ειδικών πράσινων ζωνών προστασίας σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού των αστικών περιοχών → λειτουργικό σχήμα ανάπτυξης και προστασίας του εξωαστικού χώρου από τις επιπτώσεις της αστικοποίησης. <p>Μικρά αστικά κέντρα (οικιστικά κέντρα 6^{ου} επιπέδου):</p> <ul style="list-style-type: none"> ανάπτυξη υπηρεσιών και υποδομών που παρέχουν οι έδρες δήμων των μεγάλων νησιών Εξαιρέση: το Βαθύ, που συγκεντρώνει περισσότερες λειτουργίες σε σχέση με τα μικρά νησιά, αλλά υψηλός βαθμός εξάρτησης από το Αργοστόλι εμπλουτισμός με επιπλέον μονάδες διοικητικής και κοινωνικής υποδομής διαπεριφερειακού και περιφερειακού ενδιαφέροντος <p>Μεταφορές:</p> <ul style="list-style-type: none"> πρόβλεψη έργων που αφορούν τις οριζόντιες συνδέσεις του διαμήκη άξονα με την ενδοχώρα των νησιών, τα οικιστικά κέντρα 5ου και 6ου επιπέδου και τους βασικούς συγκοινωνιακούς κόμβους κυκλοφοριακή διερεύνηση για τον καθορισμό του βασικού οδικού δικτύου και τη βελτίωση της λειτουργικότητας του, καθώς και τον προσδιορισμό παρακαμπτηρίων οδών στα μικρά αστικά κέντρα που βρίσκονται επί του βασικού οδικού δικτύου, η προστασία του τοπίου από άσκοπες διανοίξεις και διαπλατύνσεις οδών και υποδομές που δεν είναι προσαρμοσμένες στην μικρή κλίμακα του νησιωτικού χώρου έργα αναβάθμισης των οδικών αξόνων: <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο αστικό περιβάλλον:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αστική αναζωογόνηση, με προτεραιότητα στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των υποβαθμισμένων περιοχών και ζωνών λαϊκής κατοικίας Ανάδειξη των ιστορικών κέντρων πόλεων, Βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και μείωση του θορύβου, (μεταφορές, αστική ανάπτυξη), Πρώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων - προώθηση της ανακύκλωσης, Ενεργειακός και βιοκλιματικός σχεδιασμός -ΑΠΕ /ΕΞΕ, Ολοκληρωμένος πολεοδομικός και αστικός σχεδιασμός, Πρώθηση καινοτόμων τεχνολογιών, Διαχείριση αστικών στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, Στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης, ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας. Κοινόχρηστες εγκαταστάσεις λήψης τηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών σημάτων με σκοπό την αναβάθμιση του αστικού τοπίου Αντιμετώπιση με καινοτόμες μεθόδους της επαναχρησιμοποίησης υγρών αστικών αποβλήτων για άρδευση χώρων πρασίνου και για παραγωγή βιοκαυσίμων <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πολεοδομικές παρεμβάσεις σε παραδοσιακούς και αξιόλογους οικισμούς (ανάδειξη, επανάχρηση των εγκαταλελειμμένων και των φθινόντων οικισμών), Πρώθηση αναπλάσεων σε όλα τα αστικά κέντρα και στους παραδοσιακούς και αξιόλογους οικισμούς με προτεραιότητα στην παλιά πόλη της Κέρκυρας και της Λευκάδας, Ενίσχυση πανεπιστημιακών σχολών με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με τον πολιτισμό Κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου 		<ul style="list-style-type: none"> ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής πρότυπο διατηρήσιμης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα που θα διευρύνει την παραγωγική βάση σε κάθε νησί ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα σε κατάλληλη κλίμακα, ενισχύοντας την τοπικότητα σε προϊόντα και υπηρεσίες <p>Μεταφορική υποδομή:</p> <ul style="list-style-type: none"> πύκνωση των αεροπορικών και θαλάσσιων συνδέσεων, Να δρομολογηθεί η θαλάσσια και αεροπορική (υδροπλάνα) διασύνδεση της Περιφέρειας τόνωση των μεταφορών που συμβάλλουν στην ενδοπεριφερειακή συνοχή προώθηση της πολιτικής του «μεταφορικού ισοδύναμου» χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών για την επικοινωνία και τις μεταφορές υλοποίηση & διασύνδεση του διαμήκη άξονα διασύνδεσης των νησιών, σε συνδυασμό με τον «Ιόνιο Διάπλου», Προτεραιότητα σε περιβαλλοντικά φιλικότερες μεταφορές και έργα που διευκολύνουν την προσβασιμότητα, ενισχύουν την εδαφική συνοχή και αίρουν την απομόνωση. προωθείται η ένταξη των ταχύπλων σκαφών στις θαλάσσιες διασυνδέσεις μεταξύ των νησιών, καθώς και με την ηπειρωτική χώρα πύκνωση του δικτύου των ελικοδρομιών στα μικρά νησιά και συνολικά εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση του εξοπλισμού όλων των υφιστάμενων ελικοδρομιών Έμφαση στις υπηρεσίες που μπορούν να παρέχονται από απόσταση (π.χ. τηλε-εκπαίδευση, τηλε-ϊατρική) με προτεραιότητα στα μικρά νησιά και στους απομονωμένους οικισμούς της ενδοχώρας των μεγάλων νησιών <p>Τουρισμός:</p> <ul style="list-style-type: none"> ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού σύνδεση πρωτογενούς - δευτερογενούς τομέα με την τουριστική αγορά → από κοινού ενίσχυση της ενδογενούς ανάπτυξης συνολική προβολή του νησιωτικού συμπλέγματος με ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε Π.Ε. (π.χ. κοινή προβολή αγροτικών, κτηνοτροφικών, τουριστικών, πολιτιστικών θεμάτων) Εξετάζεται η δημιουργία περιφερειακής θεματικής κρουαζιέρας, με μικρά κρουαζιερόπλοια στην οποία θα συμμετέχουν μεγάλα και μικρά νησιά της 	<p>ΠΟΑΠΔ:</p> <ul style="list-style-type: none"> για όλους τους παραγωγικούς τομείς πλην της γεωργίας και του δευτερογενούς τομέα. Υδατοκαλλιεργειών για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα & δραστηριοτήτων ή επιχειρηματικών πρωτοβουλιών πειραματικού χαρακτήρα στον περιαστικό χώρο των μεγάλων αστικών κέντρων της Περιφέρειας (Κέρκυρα, Λευκάδα, Αργοστόλι, Ζάκυνθος) Τουρισμού: με κύρια ή αποκλειστική χρήση τον τουρισμό-αναψυχή (άρ. 1, ν. 4179/2013), εφόσον διαπιστωθούν σχετικές ανάγκες, στα μεγάλα νησιά. <p>ΠΕΡΠΟ:</p> <p>Προτείνεται η διεύρυνση της χωροθέτησης τους από τον υποκείμενο σχεδιασμό στα μεγάλα νησιά ανάλογα με τις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο και κυρίως για παραθεριστική κατοικία και τουρισμό - αναψυχή στις χωρικές ενότητες τουρισμού.</p>

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων, η κατά το δυνατόν προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίηση τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις</p> <ul style="list-style-type: none"> Προώθηση πιλοτικών προγραμμάτων, με θέμα την προσαρμογή της παραγωγής ΑΠΕ στις ιδιομορφίες του νησιωτικού χώρου και στόχο την ελαχιστοποίηση της σπατάλης των γεωργικών εκτάσεων, του εκτεταμένου αξιόλογου φυσικού, αγροτικού και πολιτιστικού τοπίου και την προσαρμογή των ΑΠΕ σε διατηρητέα κτίρια, παραδοσιακούς οικισμούς και στην παλιά πόλη της Κέρκυρας και της Λευκάδας <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στον Τουρισμό:</p> <ul style="list-style-type: none"> Προτείνεται η δημιουργία εγκαταστάσεων γκολφ στις ευρύτερες περιοχές των αστικών κέντρων (σε Ζάκυνθο, Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Λευκάδα) εφόσον εξασφαλισθούν οι απαιτούμενοι υδάτινοι πόροι Πρωθείται ο πολιτιστικός τουρισμός, σε συνδυασμό με την οικολογική διάσταση του, ήτοι την ανάπτυξη του οικο-πολιτιστικού τουρισμού <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στη βιομηχανία – βιοτεχνία:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξυγίανση από τις ρυπαίνουσες και οχλούσες μονάδες στις παρόδιες ζώνες και ειδικά κατά μήκος των κύριων οδικών αξόνων, στις εισόδους των πόλεων, αλλά και στον αστικό χώρο <p>Ειδικές κατευθύνσεις αστικών περιοχών:</p> <p><u>Πόλη της Κέρκυρας:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση υποδομών πανεπιστημίου και έρευνας, πολιτισμού και διοίκησης στο πλαίσιο της διεκδίκησης της έδρας της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής- Ιονίου. Διερευνάται η χωροθέτηση των νέων υποδομών διοίκησης στον περιφερειακό χώρο της πόλης της Κέρκυρας. Προωθείται το νέο Γενικό Κατάστημα Κράτησης σε εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου. Παλιά πόλη: Προτείνεται η ένταξη της σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών, σε επίπεδο νησιού, Περιφέρειας, αλλά και ιστορικών κέντρων πόλεων της Ελλάδας και της Μεσογείου. Προωθείται η ολοκληρωμένη προστασία της παλιάς πόλης, με ισόρροπη ανάπτυξη χρήσεων, την ενσωμάτωση των αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού, την ανάδειξη της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και την αξιοποίηση του απαξιωμένου κτιριακού αποθέματος. Επιπλέον, προωθείται η ανάπλαση της παλιάς πόλης, με προστασία του υφιστάμενου πολεοδομικού ιστού και συγκράτηση των κατοίκων της μέσω πολεοδομικών και οικονομικών κινήτρων. Διερευνάται μελλοντικά η ένταξη της πόλης της Κέρκυρας στους πρωτεύοντες εθνικούς πόλους λόγω του ιστορικού της ρόλου, ως κέντρο γνώσης, πολιτισμού και διεθνούς τουρισμού, ως μνημείου UNESCO, καθώς και λόγω της γεωπολιτικής της θέσης <p><u>Παλιά πόλη της Λευκάδας</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Τοπίο κτισμένης κληρονομιάς Για τους κηρυγμένους παραδοσιακούς οικισμούς, προτείνεται η λήψη μέτρων προστασίας και η ένταξη τους σε θεματικό δίκτυο παραδοσιακών οικισμών σε επτανησιακό και εθνικό επίπεδο, και η εκπόνηση ειδικών μελετών που να περιλαμβάνουν και τις περιοχές άμεσης γειτνίασης. Ειδικά για την Παλαιά Πόλη Λευκάδας προτείνεται: (α) η ολοκληρωμένη προστασία, διατήρηση, ανάδειξη και διαχείριση της, (β) η ένταξη της σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε επίπεδο νησιού και Περιφέρειας, (γ) η λειτουργική ισορροπία και η συγκράτηση των κατοίκων, με θέσπιση πολεοδομικών και οικονομικών κινήτρων. 		<p>Περιφέρειας</p> <ul style="list-style-type: none"> Συγκρότηση ενός δικτύου μαρίνων και τουριστικών καταφυγίων στο Ιόνιο Πέλαγος: προτεραιότητα στα σκάφη αναψυχής στα λιμάνια των εδρών των Π.Ε. πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων, καταφυγίων και αγκυροβολίων προωθούνται έργα για κατασκευή μαρίνων σε Ζάκυνθο και Κεφαλονιά και συμπληρωματικά έργα στα υφιστάμενα τουριστικά καταφύγια όλων των νησιών Όλα τα λιμάνια των μικρών νησιών παρουσιάζουν ανάγκες βελτίωσης, ή και επέκτασης, ώστε να ανταποκριθούν <p>Βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά</p> <ul style="list-style-type: none"> διατήρηση της γεωργίας με ειδικά κίνητρα, ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών, δημιουργία οργανωμένων λιμενικών υποδομών μικρού μεγέθους για τουριστικά σκάφη και πλοία κρουαζιέρας, κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών μικρής κλίμακας μεταποιητική δραστηριότητα με σημειακές χωροθετήσεις επιτρέπεται η χωροθέτηση ΑΠΕ εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν περαιτέρω λόγοι προστασίας των οικοσυστημάτων και του τοπίου. χωρικός περιορισμός της, προβλεπόμενης από το Ειδικό Πλαίσιο, ΠΑΥ στο Σύμπλεγμα Εχινάδων Νήσων, ώστε να εξαιρεθούν από αυτήν οι περιοχές πέριξ των μικρών νησιών Καλάμου και Καστού, στους οποίους είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος ο θαλάσσιος τουρισμός σκαφών αναψυχής <u>σε αυτά με έκταση μικρότερη των 500 στρεμμάτων:</u> δεν επιτρέπεται κανένα είδος τουριστικής ανάπτυξης επιτρέπεται μόνον η ήπια ημερήσια αναψυχή για ανάπτυξη της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επισκεπτών στο χερσαίο χώρο των νησιών αυτών <u>λοιπά μικρά νησιά:</u> επιτρέπεται αποκλειστικά η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων πρότυπου χαρακτήρα, που συνδέονται υποχρεωτικά με τη δημιουργία και προβολή πρότυπων εγκαταστάσεων και δράσεων οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα με ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας ανάπτυξης. Απαιτείται συμβατότητα με τυχόν υφιστάμενα ειδικά 	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Κατευθύνσεις για Ιδιαίτερος υποβαθμισμένα τοπία:</p> <p>A. Η παράκτια ζώνη από την πόλη της Λευκάδας μέχρι τον παραλιακό οικισμό της Καλλιθέας, όπου παρατηρείται μια συνεχής και άναρχη (νόμιμη και αυθαίρετη) δόμηση κατά μήκος του οδικού άξονα αλλά και της παραλίας.</p> <p>B. Η περιοχή της Λάσσης νοτιοδυτικά του Αργοστολίου, στην οποία παρατηρείται άναρχη δόμηση παραθεριστικής κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων κατά μήκος και εκατέρωθεν του οδικού άξονα που συνδέει την πόλη του Αργοστολίου με τον οικισμό των Μηνιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έλεγχος της νομιμότητας οικοδομών και κατασκευών, - Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων, - Ορθή διάθεση των υγρών αποβλήτων, ούτως ώστε να αποφευχθεί η ρύπανση και υποβάθμιση του υδροφόρου ορίζοντα και της θάλασσας, - Ανάπλαση περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες και ολική ή μερική απόσυρση κτιρίων και εγκαταστάσεων που υποβαθμίζουν το τοπίο, - Καθορισμός όρων δόμησης κατά μήκος του βασικού οδικού δικτύου, ώστε να μην εμποδίζεται η θέα. - Εξασφάλιση κοινόχρηστων και ελεύθερων χώρων και κοινωφελών δραστηριοτήτων στους πυκνοδομημένους θύλακες παραθεριστικής κατοικίας, - Αναπλάσεις των ήδη δομημένων και εντός σχεδίου περιοχών, - Αποκατάσταση / ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου, - Αποτροπή διάνοιξης νέων παραλιακών δρόμων, - Εξασφάλιση, σε όλο το μήκος της παράκτιας ζώνης, κατάλληλων κάθετων προσβάσεων προς την παραλία, ιδιαίτερα στα σημεία όπου υπάρχει πύκνωση της δόμησης και περιφράξεις, - Διερεύνηση απόσυρσης τουριστικών καταλυμάτων ή/και αναβάθμιση τους με ενεργειακό και βιοκλιματικό σχεδιασμό, - Αναβάθμιση κατά προτεραιότητα της σήμανσης του οδικού δικτύου. - Περιοχή της Λάσσης: διερεύνηση εκπόνησης μελέτης κορυφογραμμής και ένταξης κτιρίων και εγκαταστάσεων στο τοπίο και το ανάγλυφο της περιοχής, αναδιοργάνωση του περιαστικού χώρου σε συνάρτηση με το εξαιρετικό τοπίο 		<p>καθεστώτα</p> <p>Οι διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων να εντάσσονται στη γεωμορφολογία του φυσικού εδάφους και να μην αλλοιώνουν το τοπίο</p> <p>Να αξιολογούνται οι συνέπειες από τις τουριστικές αναπτύξεις στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 και να τεκμηριώνεται η συμβατότητα</p>	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Να βελτιωθεί η σύνδεση του αερολιμένα Θεσσαλονίκης με το τοπικό δίκτυο αστικών μετακινήσεων στη Θεσσαλονίκη κατά προτίμηση με μέσο σταθερής τροχιάς Διασφάλιση της λειτουργικότητας οικολογικών διάδρομων εντός αστικών περιοχών (κυρίως των ρεμάτων), οι οποίοι συνδέουν το αστικό πράσινο με περιαστικούς οικοτόπους και παράκτιες περιοχές. Στις ήδη διαμορφωμένες αστικές περιοχές τέτοια εναπομείναντα στοιχεία θα πρέπει να αναδειχθούν και να προστατευθούν. Να αυξηθεί η διαπερατότητα του εδάφους στον αστικό χώρο για την απόσβεση πλημμυρικών φαινομένων και για λόγους βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος. Ειδικά σε ελεύθερους χώρους, κατά την υλοποίηση προγραμμάτων ανάπλασης θα πρέπει να επιδιώκεται πέρα και πάνω από οποιαδήποτε αρχιτεκτονική άποψη η αύξηση των διαπερατών επιφανειών και η αύξηση του φυσικού πρασίνου. Ανάπτυξη βιώσιμων και λειτουργικών ΜΜΕ (μελέτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας και μελέτες προστασίας από τον θόρυβο σε όλες τις πόλεις της Περιφέρειας, άνω των 25.000 κατοίκων) Παρακολούθηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της εγκατάστασης νέων σταθμών μέτρησης Κατά την πολεοδόμηση νέων οικιστικών περιοχών να γίνεται κατάλληλος σχεδιασμός για την αξιοποίηση του φυσικού αερισμού, δροσισμού και φωτισμού, προκειμένου να αποφεύγεται ο εγκλωβισμός των ρύπων και η δημιουργία του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας εγκατάσταση μικρών αιολικών μονάδων σε συνεργεία με την ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης σε αστικές περιοχές Προτείνεται η ενίσχυση των αστικών μέσων μαζικής μεταφοράς και στα αστικά κέντρα των υπόλοιπων Περιφερειακών Ενοτήτων πλην της ΠΕ Θεσσαλονίκης με σκοπό την άμβλυση των ανισοτήτων στο επίπεδο των αστικών συγκοινωνιών Ενίσχυση της πολεοδομικής συνοχής και τη βελτίωση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων, μέσω παρεμβάσεων αναζωογόνησης των κέντρων πόλεων Οργάνωση των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων (όπου υπάρχουν ισχυρές τάσεις συγκέντρωσης) σε Επιχειρηματικά Πάρκα χρήση της γεωθερμίας και των σημαντικών γεωθερμικών πόρων (σύνδεση των κυριότερων αστικών κέντρων της Περιφέρειας κοντά από τα οποία περνάει το υφιστάμενο κεντρικό δίκτυο (Σέρρες, Κατερίνη, Βέροια για οικιακούς και βιομηχανικούς καταναλωτές) Δράσεις εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων του ΥΔ Έλεγχου Διαρροών κατά προτεραιότητα σε περιοχές που παρατηρούνται απώλειες στο δίκτυο ύδρευσης μεγαλύτερες από 50% Οργάνωση μέσω ΕΠΕ και ΕΠΕΒΟ του ν. 3981/2011 των υφισταμένων άτυπων συγκεντρώσεων μεταποίησης και συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων γύρω από τα μεγάλα αστικά κέντρα αξιοποίησή των ρεμάτων ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις Τα ΤΠΣ, η περιοχή μελέτης των οποίων περιλαμβάνει οικισμούς μέχρι και 5ου επιπέδου, πρέπει να εκπονηθούν παράλληλα με κυκλοφοριακές μελέτες και μελέτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας που θα καλύψουν την κατά περίπτωση δημοτική ενότητα Απέναντι στο ιδιαίτερο και οξύ πρόβλημα των αστικών μεταφορών προκρίνονται: <ul style="list-style-type: none"> εκπόνηση - υλοποίηση γενικής μελέτης κυκλοφοριακής και συγκοινωνιακής αναδιοργάνωσης στο σύνολο της ΜΠΘ ηπια μέσα μεταφοράς περιορισμός χρήσης Ι.Χ. κατασκευή του μετρό και εξέταση σκοπιμότητας δημιουργίας νέων μέσων: (δημιουργία τραμ, θαλάσσια συγκοινωνία, σύστημα λεωφορειοδρόμων (BRT, «bus rapid transit») νέα πολιτική στάθμευσης κατασκευή χώρων στάθμευσης στους κόμβους των δικτύων των εναλλακτικών μέσων βιώσιμη αστική κινητικότητα Οργάνωση διανομής και τροφοδοσίας εμπορευμάτων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις της στη διεξαγωγή της γενικής κυκλοφορίας στα δίκτυα Χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς εμπορευμάτων για τη μείωση της κυκλοφοριακής και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης των αστικών περιοχών κάλυψη της ελλειμματικής σιδηροδρομικής και οδικής σύνδεσης του λιμένος Θεσσαλονίκης κάλυψη σύνδεσης του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης με μέσο σταθερής τροχιάς Εφαρμογή νέων τεχνολογιών πληροφόρησης του μεταφορικού συστήματος και διαχείριση της καθημερινής κυκλοφορίας και των έκτακτων γεγονότων <p>Κατευθύνσεις που αφορούν σε συγκεκριμένες αστικές περιοχές:</p> <p><u>Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αντιμετωπίζει οξυμένα προβλήματα: <ul style="list-style-type: none"> α) υπέρμετρη διόγκωση του αστικού ιστού, γεγονός που ισοδυναμεί με ανάληψη περιβαλλοντικών πόρων, δαπανηρή επέκταση υποδομών, υποβάθμιση του κυρίως αστικού πυρήνα β) συνεχής αποαστικοποίηση ώστε ο πληθυσμός του κεντρικού Δήμου Θεσσαλονίκης να σημειώνει μείωση την προηγούμενη δεκαετία (-18%), όπως αντίστοιχα και ο πληθυσμός άλλων κεντρικών Δ.Ε. (Τριανδρίας, Μενεμένης, Αμπελοκήπων, Νεάπολης) 	<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ενίσχυση της κτηνοτροφίας προς την κατεύθυνση της εξωστρέφειας βελτίωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων και της ασφάλειας των τροφίμων αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης βιώσιμη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ημιορεινών και ορεινών περιοχών δημιουργία Κτηνοτροφικών Πάρκων επί τόπου βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων των μονάδων κτηνοτροφίας-πτηνοτροφίας. <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στην περιοχή του Ολύμπου:</p> <ul style="list-style-type: none"> έλεγχος τουριστικών/οικιστικών πιέσεων που αλλοιώνουν την αισθητική εικόνα διατήρηση της πεζής ανάβασης απαγόρευση κυκλοφορίας οχημάτων ή άλλων μορφών μηχανικής ανάβασης πέραν της μονής Αγ. Διονυσίου η διάνοιξη οδών ή στυλωμάτων θα διαταράξει ανεπανόρθωτα την ακεραιότητα του τοπίου <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στην τουριστική ανάπτυξη σε ορεινές περιοχές:</p> <ul style="list-style-type: none"> πρόληψη του κατακερματισμού των δασικών οικοσυστημάτων κατά τον σχεδιασμό έργων βελτίωσης της προσβασιμότητας αποτροπή γραμμικής ανάπτυξης χρήσεων περί των οδών 		<p>ΠΕΧΠ:</p> <p>α) Η ευρύτερη περιοχή της βορειοανατολικής Χαλκιδικής όπου και η μεταλλευτική περιοχή και η επένδυση της εξόρυξης χρυσού και η εγκατάσταση της «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.».</p> <p>β) Η ευρύτερη περιοχή περί τη λίμνη Δοϊράνη της Π.Ε. Κιλκίς, ως παραμεθόρια περιοχή που συνδυάζει ζητήματα κοινής διακρατικής διαχείρισης τόσο περιβαλλοντικής όσο και αναπτυξιακής, με εντονότερα τα προβλήματα από την πλευρά του ελληνικού εδάφους.</p> <p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> επανεξέταση όλων των προτάσεων αναπλάσεων του ν. 2508/1997 των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ που έχουν θεσμοθετηθεί στην ΠΚΜ, η ιεράρχησή τους και η κατά προτεραιότητα υλοποίησή, είτε ως ΣΟΑΠ είτε ως αστικών αναπλάσεων στην κεντρική περιοχή της Θεσσαλονίκης (Δήμος Θεσσαλονίκης), με πυρήνες το κυρίως κέντρο και την παλαιά πόλη στο δυτικό τμήμα του ΠΣ Θεσσαλονίκης <p>Προτεραιότητες ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>γ) διαφορές στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος μεταξύ των δυτικών/βορειοδυτικών αφενός και των ανατολικών περιοχών κατοικίας αφετέρου</p> <p>δ) συνεχής διατύπωση «οραματικών» σχεδίων για την πόλη και εξαγγελίες big projects με αμφισβητούμενες προϋποθέσεις εφικτότητας - βιωσιμότητας - περιβαλλοντικής σκοπιμότητας, σε συνδυασμό με την έλλειψη επικαιροποιημένου στρατηγικού σχεδιασμού για την ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - συνεκτική αστική - μητροπολιτική πολιτική: μακρο-χωρική κατανομή των κύριων χρήσεων γης και η χωροθέτηση των στρατηγικών οικονομικών δραστηριοτήτων, αστική αναζωογόνηση, συγκοινωνίες = μεταφορές και άλλα υπερτοπικά δίκτυα υποδομής, διαχείριση απορριμμάτων, οργάνωση του θαλάσσιου μετώπου, κλιματική αλλαγή και χωρική διακυβέρνηση - ειδική ρύθμιση (πλήρους κανονιστικού πλαισίου) στο σύνολο των ενδιάμεσων, εκτός σχεδίου, περιοχών κεντρικών λειτουργιών, μεταξύ του κεντρικού αστικού πυρήνα και των περιμετρικών αστικών συγκεντρώσεων (από Πυλαία έως Θέρμη και έως Περαιά-Αγία Τριάδα-Μηχανιώνα), με σκοπό την επιβολή ειδικών όρων, μορφολογικών κανόνων δόμησης, και ρυθμίσεων για την κατ' ελάχιστον εξασφάλιση υποδομών κυκλοφορίας, τεχνικών υποδομών και φύτευσης - Η ιδιωτική πολεοδόμηση θα πρέπει να ενθαρρυνθεί στο σύνολο της περιοχής. - Προώθηση μεγάλων εμβληματικών αναπλάσεων με κοινωφελείς λειτουργίες, πολιτιστικές λειτουργίες, χώρους σε κοινή χρήση, και ενδεχομένως και άλλες δραστηριότητες - Ενιαίος πολεοδομικός ανασχεδιασμός των δυτικών περιοχών της Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, με σκοπό την εξασφάλιση της συνέχειας του αστικού ιστού και την εξασφάλιση κεντρικών λειτουργιών και ελεύθερων δημόσιων χώρων, σε συνδυασμό με τοπιακές αναπλάσεις, περιμετρικά, για την προστασία των οικιστικών εκτάσεων - ανάδειξη και ένταξη στο αστικό-περιαστικό περιβάλλον των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων και μνημείων, κατά προτίμηση σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου - Ενιαίος φυσικός σχεδιασμός και ανασύνταξη των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου εντός της ΜΠΘ και σύνδεσή τους με τους χώρους προστασίας φυσικού περιβάλλοντος στις όμορες ζώνες. - εφαρμογή πολιτικής πρασίνου για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας, από το τοπικό, έως το αστικό/μητροπολιτικό/περιφερειακό επίπεδο - διασυνδέσεις του λιμανιού Θεσσαλονίκης, για τις εμπορευματικές μεταφορές, με το σιδηροδρομικό και οδικό δίκτυο και, για τις επιβατικές μετακινήσεις, με το τοπικό δίκτυο αστικών μετακινήσεων στη Θεσσαλονίκη - οργανωμένη χωροθέτηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αναβάθμιση των βιομηχανικών συγκεντρώσεων στη ΒΔ πλευρά της πόλης, επέκταση των κορεσμένων Βιομηχανικών Πάρκων και ειδικότερα της ΒΙΠΕ Σίνδου προς τα δυτικά, καθώς και λήψη μέτρων για την «εξυγίανση» υφιστάμενων Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) και την επανάχρηση απαξιωμένων χώρων βιομηχανικών συγκεντρώσεων <p>Σέρρες</p> <ul style="list-style-type: none"> - αναπτυξιακά κέντρα - ενίσχυση της ανώτατης εκπαίδευσης - βελτίωση υποδομών γενικού ενδιαφέροντος - προώθηση οργανωμένων επιχειρηματικών υποδοχέων - παρεμβάσεις πολεοδομικού χαρακτήρα για την αναβάθμιση της εικόνας και της λειτουργικότητας της πόλης <p>Κατερίνη</p> <ul style="list-style-type: none"> - οργάνωση της υφιστάμενης τουριστικής/παραθεριστικής ζώνης - διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος - βελτίωση της εικόνας και της λειτουργίας της ίδιας της πόλης - μείωση της χρονοαπόστασης από το αεροδρόμιο Μακεδονία - οργάνωση των μεταποιητικών χρήσεων στον περιαστικό χώρο της Κατερίνης (πολεοδόμηση περιοχών υψηλής πυκνότητας) <p>Νάουσα</p> <ul style="list-style-type: none"> - στήριξη και ενίσχυση της βιομηχανίας αποτελεί εύλογη επιλογή - δυνατότητα ανάπτυξης τουρισμού <p>Κατευθύνσεις που αφορούν στο Τοπίο:</p> <p><u>Αστικά, Πρωτοβιομηχανικά και περιαστικά τοπία της Μακεδονίας</u></p> <p>Ιστορικά Κέντρα Θεσσαλονίκης, Σερρών, Βέροιας, Έδεσσας και Άνω Πόλη Θεσσαλονίκης</p> <p>Πρωτοβιομηχανικές περιοχές Λαχανοκήπων (Μπεχ Τσινάρ), Λατομεία Ασβεστοχωρίου, Νάουσα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εκπόνηση/εφαρμογή μελετών ανάπλασης, αξιοποίησης, ανάδειξης με έμφαση στην ανάπτυξη του τουρισμού και την ανάπτυξη περιπατητικών διαδρομών <p><u>Ζώνες υποβαθμισμένου τοπίου</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Περαιάτικα δάση και ρέματα - Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης (Ανατολική Ζώνη & Δυτική Ζώνη) 	<p>Ορεινή - Ημιορεινή Ευρύτερη Ζώνη:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιλαμβάνει περιοχές υψομέτρου άνω των 400μ. - είναι ευάλωτη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ως προς την αύξηση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών - συγκεντρώνει πληθυσμό με αρνητικούς (ως προς τον εθνικό μέσο όρο) δείκτες εισοδήματος, εξέλιξης εισοδήματος, έκθεσης σε κίνδυνο φτώχειας, γήρανσης και αντικατάστασης - ενθάρρυνση της δημιουργίας ΜΥΗΣ, ιδίως στην Ορεινή Ευρύτερη Ζώνη του παρόντος <p><u>Στόχοι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - προστασία του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος - ενίσχυση της τάσης επιστροφής στον αγροτικό τομέα και η αναδιάρθρωση του - επικέντρωση του τουρισμού σε εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος. - εκμετάλλευση των ΑΠΕ (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμίας και των θερμών πηγών) 		

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ			
Προβλέψεις/Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ποιοτικές παρεμβάσεις αναπλάσεων, για την αναβάθμιση του αστικού, περιαστικού και ύπαιθρου χώρου - ήπιες μορφές πολυθεματικού τουρισμού - αποφόρτιση των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου στην αναπτυσσόμενη βόρεια ακτή - αποφεύγεται η έγκριση νέων αιτημάτων για ανάπτυξη μορφών μονοθεματικού μαζικού τουρισμού να αναβαθμιστούν λειτουργικά και αισθητικά οι κύριες και οι δευτερεύουσες πύλες εισόδου - οι κύριες πύλες περιλαμβάνουν: α) Λιμάνια: Ηράκλειο και ως εκκίνηση κρουαζιέρας, Σούδα, β) Αεροδρόμια: Ηρακλείου, Ακρωτήρι Χανίων, ενώ οι δευτερεύουσες περιλαμβάνουν τα λιμάνια Κίσσαμος, Ρέθυμνο, Σητεία καθώς και το Αεροδρόμιο Σητείας. - άξονες αναφοράς την έρευνα και τεχνολογία, τον πολιτισμό, την παραγωγή και πιστοποίηση γεωργοπεριβαλλοντικών προϊόντων, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, τον ποιοτικό τουρισμό - ολοκλήρωση του συστήματος μεταφορών σε διαπεριφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο και στη λειτουργική του σύνδεση με τις μεγάλες διεθνείς θαλάσσιες λεωφόρους - Οι νέες οδικές χαράξεις τους να βρίσκονται σε αρκετή απόσταση από τις παραλιακές ζώνες, η σύνδεση με τις οποίες προτείνεται συστηματικά να γίνεται με εγκάρσιο συλλεκτήριο δίκτυο - Ανάπτυξη του δικτύου ελικοδρομιών και εκπόνηση ειδικής Μελέτης Σκοπιμότητας για τη δημιουργία δικτύου υδατοδρομιών - Αποκατάσταση υφιστάμενων παραδοσιακών κελυφών, ώστε να συμβάλουν στο πρότυπο της εναλλακτικής βιώσιμης ανάπτυξης - Ενεργειακή αξιοποίηση των αστικών απορριμμάτων και υπολειπόμενης βιομάζας-βιορευστών, μικρά υδροηλεκτρικά, κλπ) - Νέα διοικητικά κέντρα στις έδρες των Δήμων που δεν διαθέτουν, Περιφερειακά Ιατρεία, Γυμνάσια/Λύκεια - σύνδεση των μεταφορών με ενεργειακές παραμέτρους - προώθηση της ηλεκτροκίνησης - διεθνής τηλεπικοινωνιακός κόμβος μεγάλων δυνατοτήτων, τεχνολογία δικτύου οπτικών ινών και ψηφιακών ασυρματικών ζεύξεων, δίκτυα τηλεϊατρικής - Θετική πληθυσμιακή τάση/πρόβλεψη (+0,5%), αυξητική τάση απασχόλησης και ΑΠΑ - δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων σε όλα τα λοιπά οικιστικά κέντρα των αναπτυξιακών ενότητων και υποενοτήτων και στις αναπτυσσόμενες οικιστικά παραλιακές περιοχές <p>Δυνατότητες υποδοχής μεγάλων επενδύσεων:</p> <p>α) η περιοχή του αεροδρομίου Νίκος Καζαντζάκης που θα είναι διαθέσιμη όταν μεταφερθεί στη νέα θέση β) ο χώρος του Α/Σ Λινοπεραμάτων εφόσον υλοποιηθεί η προβλεπόμενη μετεγκατάσταση του στην Κορακιά γ) η έκταση της πρώην Αμερικάνικης Βάσης στις Γούρνες.</p> <p>Κατεύθυνση και για τις τρεις περιοχές είναι η απόδοσή τους σε χρήσεις συνεδριακών / ερευνητικών / πολυθεματικών κέντρων συνδυασμένων με ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους και πολυθεματικά πάρκα αθλητικών δραστηριοτήτων και τουρισμού αναψυχής.</p> <p>Παράκτιες ζώνες αστικής, οικιστικής, τουριστικής ανάπτυξης και παραθεριστικής κατοικίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων αστικοποιημένων ζωνών - Χωροταξικός/πολεοδομικός σχεδιασμός, με σαφή κατεύθυνση την καταλληλότητα και την συμβατότητα των χρήσεων, την απόκτηση χώρων για κοινόχρηστους και κοινωφελείς σκοπούς, την προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την υιοθέτηση των αρχών της συμπαγούς πόλης και την ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση της νόμιμης εκτός σχεδίου και της αυθαίρετης δόμησης. - Προστασία των κρίσιμων παράκτιων περιοχών και της γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας - Σταδιακός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης για παραθεριστική κατοικία, με διοχέτευσή της στο δίκτυο των οικισμών και θεσπίζονται μεγαλύτερες αρτιότητες σε ευαίσθητες κατηγορίες χρήσεων - Λαμβάνονται και θεσμοθετούνται σε εθνικό επίπεδο, αλλά και από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, μέτρα για την κατάργηση των εν ισχύ παρεκκλίσεων αρτιότητας και κατάτμησης. - Προώθηση ήπιων μορφών πολυθεματικού οργανωμένου τουρισμού, εναλλακτικού και ποιοτικά αναβαθμισμένου 	<ul style="list-style-type: none"> - Ορίζονται σε όλες τις Π.Ε. ζώνες τουριστικής πολιτιστικής φυσικής ανάπτυξης/ανάδειξης των ορεινών/ημιορεινών χώρων - Η ζήτηση για παραθεριστική κατοικία οδηγείται μέσω και των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων προς το εσωτερικό, στους πολυπληθείς ορεινούς και ημιορεινούς οικισμούς. <p>Κατευθύνσεις για τον ορεινό χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αύξηση ελκυστικότητας για συγκράτηση πληθυσμού - Απασχόληση/ανάπτυξη - Προστασία τοπίου - οδικές και λοιπές υποδομές για προσπελασιμότητα και δημιουργία χώρων αναψυχής (χιονοδρομικά Ψηλορείτης και Λευκά Όρη) Εξειδικευμένο πλαίσιο δράσεων για την ανάδειξη φυσικών πολιτισμικών στοιχείων και του ορεινού χώρου. - εναλλακτικός τουρισμός και ποιοτικά αναβαθμισμένος τουρισμός στα ορεινά και ημιορεινά σύνολα ή μορφές τουρισμού ενταγμένες σε οργανωμένους υποδοχείς - επιπτώσεις από τις δυναμικές καλλιέργειες υπό κάλυψη, που βρίσκονται χωρικά σε σχετικά εντοπισμένες ενότητες - κυρίως περιοχές Ιεράπετρας, Τυμπακίου, Παλαιόχωρας/ Κουντούρας και Φαλάσαρνας-, όπου η μόλυνση του εδάφους και η ρύπανση στους αποδέκτες έχει σοβαρότατες επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού και στους αποδέκτες. - Προσδιορίζονται ζώνες ελεγχόμενης βόσκησης και εναλλασσόμενης βόσκησης, αντιμετωπίζεται η υπερβόσκηση από την κτηνοτροφική δραστηριότητα της αιγοπροβατοτροφίας, η οποία εξακολουθεί να είναι εκτατική και ασκείται στις παρυφές των τριών μεγάλων ορεινών όγκων, Λευκά Όρη, Ίδη, Δίκτη, αλλά και των μικρότερων, Αστερούσια και Κέδρο, στις περιοχές των φυσικών βοσκοτόπων, των θάμνων και χερσότοπων, των μεταβατικών θαμνωδών εκτάσεων, αλλά και των αγροτικών δασικών περιοχών και των δασών. 	<p>Μικρά νησιά μέχρι τα 6 ναυτικά μίλια: Προστασία και ανάδειξη φυσικού πολιτιστικού περιβάλλοντος και έλεγχος του αριθμού και της κίνησης των πολυπληθών επισκεπτών, με δημιουργία μονοπατιών και μικρών υποδομών, όπου θα δύνανται να κυκλοφορούν.</p> <p>Γαύδος:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, - παρεμβάσεις ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, συνδεδεμένες με εφαρμογές ΑΠΕ προκειμένου να συγκρατηθεί εκεί και να επανέλθει ο πληθυσμός. - ειδική διαδρομή του περιπατητικού μονοπατιού Ε4 μαζί με τους οικισμούς της νότιας ακτής των Λευκών Ορέων, Παλαιόχωρα, Σούγια, Αγία Ρουμέλη και Χώρα Σφακίων - υποστήριξη του Ερευνητικού τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης που ήδη λειτουργεί 	<p>ΠΕΧΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μονοπάτι Ε4 (υφιστάμενο και προτεινόμενη συμπλήρωση προς τη Γαύδο) ως περιοχή με μειονεκτικά χαρακτηριστικά, λόγω δυσμενούς προσπελασιμότητας, αλλά μεγάλου φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Ταυτόχρονα χαρακτηρίζεται και ως ΠΟΑΠΔ. - φράγμα Αποσελέμη - νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι - μονάδα διαχείρισης αποβλήτων της Χερσονήσου - ανατολική περιοχή των Χανίων και του Ακρωτηρίου (Λιμάνι Σούδας, ενεργειακό κέντρο, οχλούσες βιομηχανικές δραστηριότητες, επέκταση του αερολιμένα, προσπελάσεις του αερολιμένα και του ενεργειακού κέντρου, κ.ά.) <p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ηράκλειο, στις διασταυρούμενες ζώνες: (1) κατά μήκος του διερχόμενου διευρωπαϊκού άξονα, της σύνδεσής του με το αεροδρόμιο Ηρακλείου και της (2) του τοπίου ιδιαίτερης σημασίας «Ηράκλειο - Δίας - Κνωσός - Γιούχτας», διότι πρόκειται για περιοχή που παρουσιάζει κρίσιμα και σύνθετα προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής. - περιαστικός χώρος των σημαντικών αστικών κέντρων <p>Θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.</p>

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> αξιοποίηση αστικών κενών έλεγχο της αδόμητης γης, με ταυτόχρονη διαφύλαξη της γεωργικής γης, της βιοποικιλότητας και του αγροτικού τοπίου διαμόρφωση εντός του αστικού ιστού, δικτύου κοινόχρηστων χώρων πρασίνου για τη δημιουργία ευνοϊκών μικροκλιματικών συνθηκών βελτίωση της εσωτερικής συνοχής του συστήματος χωρικού σχεδιασμού και χωρικής διακυβέρνησης και διατύπωση κατευθύνσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, προώθηση ενός πολυκεντρικού και ιεραρχημένου συστήματος χωρικής οργάνωσης και αντιμετώπιση του μη δομημένου περιβάλλοντος ως κρίσιμου παράγοντα για τη βιωσιμότητα οργάνωση της Αττικής σε ολοκληρωμένες Χωροταξικές Ενότητες (Χ.Ε.) με σχετική λειτουργική αυτοτέλεια, ιδιαίτερη φυσιογνωμία και συμπληρωματικότητα, δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής αναζωογόνησης ανάπτυξη πολύπλευρου πλέγματος παρεμβάσεων μικρής, τοπικής κλίμακας, ένταξη των αστικών κενών στη λειτουργία της πόλης και επανάχρηση εγκαταλελειμμένων κτηρίων συγκρότηση συνεχούς δικτύου σημαντικών χώρων πρασίνου και αξιοποίηση ευνοϊκών χώρων για την ανάπτυξη της αστικής φύτευσης <p>Χωρική Ενότητα Αθήνας- Πειραιά:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αστική αναζωογόνηση, η οποία περιλαμβάνει και τη συμπλήρωση και αναβάθμιση των αστικών υποδομών, με προτεραιότητα το ιστορικό κέντρο, τις περιοχές με στοιχεία πολεοδομικής υποβάθμισης, το γερασμένο κτηριακό απόθεμα και τις μεγάλες πυκνότητες ανισότητες που αφορούν την πρόσβαση σε κοινωνικό και αστικό εξοπλισμό, αλλά και την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος <p>Χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας:</p> <ul style="list-style-type: none"> συμπλήρωση και αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών Μητροπολιτικού επιπέδου βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας της πόλης και η αναβάθμιση του κοινωνικού εξοπλισμού κέντρο Αθήνας: Προτεραιότητα για την αναζωογόνηση το εμπορικό τρίγωνο και το θεσμικά καθορισμένο υπερτοπικό κέντρο. μέτρα που αποσκοπούν στην ποιοτική αναβάθμιση παραδοσιακών ζωνών κεντρικών λειτουργιών, με παράλληλη τόνωση και νέων πυρήνων μητροπολιτικών δραστηριοτήτων <p>Χωρική Υποενότητα Πειραιά:</p> <ul style="list-style-type: none"> παράλληλη αναβάθμιση των λιμενικών εγκαταστάσεων σε κόμβο συνδυασμένων μεταφορών και τη βελτίωση του περιβάλλοντος αστικού ιστού του δήμου, εξασφαλίζοντας καλύτερη λειτουργική διασύνδεση μεταξύ τους Βελτίωση της λειτουργίας του λιμένα με παράλληλη μέριμνα για ορθολογική διαχείριση των οδικών μετακινήσεων αιχμής, με σύνδεση των λιμενικών επιβατικών σταθμών με το δίκτυο μέσων σταθερής τροχιάς και περιορισμό της όχλησης προς τον παρακείμενο αστικό ιστό 	<p>Κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ανάδειξη των ορεινών όγκων ως αδιάκοπης συνέχειας πρασίνου, υπό μορφή «πράσινου τόξου», από το Σαρωνικό και τον Κορινθιακό κόλπο μέχρι τον Ευβοϊκό τον καθορισμό των ορίων τους, καθώς και των ορίων ζωνών προστασίας, των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης. Οι κυρίαρχες χρήσεις είναι η αναψυχή, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός Λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τα οδικά έργα, κυρίως από αυτά που διασχίζουν τους ορεινούς όγκους. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ζώνες προστασίας ορεινών όγκων, ρεμάτων, υδροτόπων, δασών, ακτών, προστατευτών ευαίσθητων περιοχών 	<p>Κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατεύθυνση αποτελεί η ανάδειξη του χαρακτήρα της Μακρονήσου ως τόπου μνήμης της ιστορίας της νεότερης Ελλάδας Πρωθιείται η ανάπτυξη του τουρισμού υπό το πρίσμα της δικτύωσης με την περιοχή της Αθήνας-Αττικής ήπια ανάπτυξη, ανάλογα με τα κατά τόπους πλεονεκτήματα, με έμφαση στο σεβασμό του νησιώτικου και παράκτιου τοπίου και περιβάλλοντος. Πρέπει να συσχετίζεται με την αναζωογόνηση των φθινότων οικισμών και την περιορισμένη επέκταση των υπαρχόντων Ειδικά επιλεγμένες μορφές τουρισμού Επιδιώκεται η διατήρηση του πρωτογενούς τομέα, όπου υπάρχουν οι προϋποθέσεις ανάπτυξής του, όπως σε Αίγινα, Σαλαμίνα, Πόρο, Τροιζηνία -Επιβάλλεται η διατήρηση και αξιοποίηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα, σε συνδυασμό με τις λοιπές αναπτυξιακές δραστηριότητες των νησιών Οργάνωση των νησιών του Αργοσαρωνικού με ενίσχυση των συνδέσεων και λειτουργική μεταξύ τους συσχέτιση η βελτίωση της θαλάσσιας σύνδεσης της Αίγινας με τη μεταφορά των πορθμειακών και θαλάσσιων εμπορευματικών 	<p>ΣΟΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ενιαία και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των φαινομένων κρίσης στις περιοχές των κέντρων Κέντρο Αθήνας Κέντρο Πειραιά Δήμοι Δυτικής Αθήνας Δήμος Φυλής

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<ul style="list-style-type: none"> η ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού της πόλης, η διάσωση της παραδοσιακής αγοράς και του λιανικού εμπορίου, της βιοτεχνίας και της μεταποίησης Προτεραιότητα η ενεργοποίηση της περιοχής που περικλείεται από τις οδούς Πειραιώς - Θηβών - Αλιπέδου και Κηφισού στα Καμίνια - Αγ. Ιωάννη Ρέντη, όπως, επίσης, και της περιοχής της Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, με την επανάχρηση του ανενεργού κτηριακού αποθέματος και τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα Ολοκληρωμένος κυκλοφοριακός σχεδιασμός με έμφαση στη σύνδεση των συνδυασμένων μεταφορών και της τοπικής συγκοινωνίας. <p><u>Χωρική Υποεπένδυση Δυτικής Αθήνας:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> αναζωογόνηση των περιοχών που παρουσιάζουν προβλήματα αστικής υποβάθμισης, κοινωνικών ανισοτήτων, καθώς, επίσης, και η αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος Προτεραιότητα αποτελεί και η χωροθέτηση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας διαδημοτική σύνδεση των δήμων της με μέσα μαζικής μεταφοράς <p><u>Χωρική Υποεπένδυση Βόρειας Αθήνας:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> η πολεοδομική οργάνωση των περιοχών, κυρίως με τον σχεδιασμό των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης, κυρίως όσον αφορά την κατοικία, τις υπηρεσίες και το εμπόριο <p><u>Χωρική Υποεπένδυση Νότιας Αθήνας:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> έλεγχο των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης, κυρίως όσον αφορά την κατοικία και την αναψυχή. καλύτερη δικτύωση της Υποεπένδυσης και η χωροθέτηση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας. <p>Χωρική Ενότητα Ανατολικής Αττικής:</p> <p><u>Χωρική Υποεπένδυση Μεσογείων</u></p> <ul style="list-style-type: none"> αποτελεί υποδοχέα νέων οικονομικών δραστηριοτήτων και περιλαμβάνει σημαντικές διαπεριφερειακές λειτουργίες και οικονομικές δραστηριότητες, αποτελώντας πόλο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. Η άμεση προστασία και οργάνωση των μη αστικών περιοχών αποτελούν μείζονα προτεραιότητα του νέου ΡΣΑ Προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της συγκέντρωσης δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας, έρευνας και καινοτομίας στους θεσμοθετημένους υποδοχείς αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και του ευρύτερου πόλου περιοχής Αεροδρομίου, ταυτόχρονα με την οργάνωση των διαμεταφορών και των υπηρεσιών διαχείρισης εφοδιασμού προώθηση κατά προτεραιότητα του συνεδριακού, επιχειρηματικού, πολιτιστικού και περιηγητικού τουρισμού και η λειτουργική της συσχέτιση και με τη Χωρική Ενότητα Λεκανοπεδίου και τις Χωρικές Υποεπένδυτες Λαυρεωτικής και Βόρειας Αττικής, όπως, επίσης, και η ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας <p><u>Χωρική Υποεπένδυση Λαυρεωτικής</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ύπαρξη πολιτιστικής κληρονομιάς διεθνούς ακτινοβολίας, βασική προωθητική δραστηριότητα για την περιοχή αποτελεί η ανάδειξη αυτών των στοιχείων και η αναβάθμιση της τουριστικής δραστηριότητας στην περιοχή μέσω και της σύνδεσής τους με το Λιμένα του Λαυρίου <p><u>Υποεπένδυση Βόρειας Αττικής</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Άμεση προτεραιότητα αποτελεί η οργάνωση των συγκεντρώσεων κυρίας και παραθεριστικής κατοικίας προς τις οποίες κατευθύνονται οι πιέσεις αστικοποίησης λελογισμένη ανάπτυξη κύριας και παραθεριστικής κατοικίας στους ηπειρωτικούς και παράκτιους οικισμούς. <p>Χωρική Ενότητα Δυτικής Αττικής:</p> <p><u>Υποεπένδυση Θρασίου</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση του ρόλου της περιοχής της Ελευσίνας ως πολιτιστικού και τουριστικού κέντρου, στη δημιουργία αξόνων ανάπτυξης με την αξιοποίηση των νέων μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων που διαπερνούν την περιοχή και στην ενσωμάτωση προηγμένης τεχνολογίας στις 		<ul style="list-style-type: none"> συνδέσεων στο Λεόντι, καθώς και των εσωτερικών οδικών συνδέσεων του νησιού Βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης ακαθάρτων και βιολογικών καθαρισμών, δικτύων όμβριων και αντιπλημμυρικής προστασίας και η λήψη μέτρων αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υδάτων και της υπεράντλησης από τις γεωτρήσεις και η οργάνωση των χώρων διάθεσης αποβλήτων και ανακύκλωσης - Προτεραιότητα στην οριοθέτηση και προστασία των παράκτιων, νησιωτικών και θαλάσσιων τοπίων της Αττικής. 	<p>Προγράμματα ειδικών παρεμβάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> οι παρεμβάσεις στα Μητροπολιτικά Πάρκα το πρόγραμμα για τον Ελαιώνα τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων της Αττικής η παρέμβαση στην οδό Πανεπιστημίου στην Ακαδημία Πλάτωνος στα προσφυγικά της Λεωφόρου Αλεξάνδρας <p>σε συνδυασμό με τη «διπλή ανάπλαση», στην περιοχή της «Νότιας Πύλης» από το Γήπεδο Καραϊσκάκη μέχρι τον Άγιο Διονύσιο περιοχή της «Λιμενοβιομηχανικής Ζώνης Δραπετσώνας-Κερατσινίου»</p>

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>παραγωγικές δραστηριότητες και στις υπηρεσίες με στόχο και την σταδιακή μείωση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων, η οργάνωση και ανάδειξη δικτύου πολιτιστικών πόρων διεθνούς κληρονομιάς, σε συνδυασμό με την ενίσχυση επιλεκτικών μορφών τουρισμού και συμπληρωματικών δράσεων <p><u>Υποενότητα Μεγαρίδας</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Πρωθείται η οργάνωση πόλου διαπεριφερειακής σημασίας στην περιοχή των Μεγάρων με ενίσχυση των υποδοχέων μεταποίησης ιδιαίτερα του πρωτογενούς τομέα και χονδρεμπορίου Πρωθείται η δημιουργία Τεχνολογικού Πάρκου στα Μέγαρα, με ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, με έμφαση στον πρωτογενή τομέα, εγκαταστάσεις υψηλής τεχνολογίας και αγροτουριστικές μονάδες <p>Πολεοδομικά κέντρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ενίσχυση των κέντρων-πυρήνων των δήμων, αποθάρρυνση της περαιτέρω ανά άξονες ανάπτυξης των κεντρικών λειτουργιών αποφυγή της χωροθέτησης ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων μεγάλης κλίμακας σε περιοχές εκτός κέντρων και σε αδόμητη γη Νέες περιοχές κεντρικών λειτουργιών μέσα στον αστικό ιστό ή και σε περιοχές απαξιωμένων, ανενεργών αστικών χρήσεων (brownfields). Οι περιοχές αυτές αναπτύσσονται συμπληρωματικά ως προς τα πολεοδομικά κέντρα ανάλογα με τη θέση και τη δυναμικότητά τους. <p>Μεταφορές:</p> <ul style="list-style-type: none"> Γραμμές λεωφορείων και τρόλεϊ σε ρόλο συμπληρωματικό ή τροφοδοτικό των μέσων σταθερής τροχιάς και δημιουργία συγκοινωνιακών κέντρων/ σταθμών μετεπιβίβασης σε κομβικά σημεία, σε συνδυασμό με την εφαρμογή πολιτικών διαλειτουργικότητας, όπως είναι το ενιαίο κόμιστρο και ο συνδυασμός κομίστρου και τελών στάθμευσης. ολοκλήρωση του βασικού οδικού δικτύου Αττικής, προσαρμοσμένο στους στόχους του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού σχέδιο συμπλήρωσης του δικτύου των αυτοκινητοδρόμων. κυκλοφοριακή αναδιοργάνωση σε επίπεδο Πολεοδομικής Ενότητας με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας αύξηση της προσπελασιμότητας από όλους, αλλά παράλληλα και με τη μείωση του συνολικού όγκου των μετακινήσεων και συνακόλουθα με τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπεμπόμενων ρύπων περαιτέρω ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς στην Αττική Ενίσχυση των προσβάσεων στα κέντρα με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) και ιδιαίτερα με Μέσα Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ), καθώς επίσης και ανάδειξη της προτεραιότητας του πεζού και του ποδηλάτη. Η ανάκτηση του δημόσιου χώρου, μέσω της αναβάθμισης και της επέκτασης του δικτύου κίνησης των πεζών και των ποδηλάτων και της χωροθέτησης θέσεων στάθμευσης ιδιωτικής χρήσης εκτός οδού σε περιοχές κατοικίας, σε συνδυασμό με προγράμματα αστικών αναπλάσεων. Η πολιτική στάθμευσης, ως συμπληρωματικό εργαλείο κυκλοφοριακής οργάνωσης, στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης της χρήσης ήπιων μέσων μετακίνησης για προσπέλαση σε κορεσμένες κυκλοφοριακά περιοχές, σε περιοχές καλά εξυπηρετούμενες από μέσα μαζικής μεταφοράς και γενικά στις καθημερινές μετακινήσεις. Η αναβάθμιση των υπεραστικών μεταφορικών υποδομών και βασικών τερματικών σταθμών της Αττικής και η λειτουργική τους διασύνδεση και διεπαφή σε κομβικά σημεία με το αστικό σύστημα μεταφορών. Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και ιδιαίτερα της τηλεματικής με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότερη διαχείριση της ζήτησης και των μετακινήσεων, μέσω της ενοποιημένης πληροφόρησης των μετακινουμένων, της συλλογής και του ελέγχου κομίστρου, της διαχείρισης της κυκλοφορίας, του διατιθέμενου αποθέματος χώρων στάθμευσης και του στόλου των επιφανειακών μέσων μετακίνησης. 			

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Περιβάλλον:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στα έργα, δράσεις και παρεμβάσεις του νέου ΡΣΑ ενσωματώνονται κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. - προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή της απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους - Ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν, παρεμβάσεις ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. - Προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης στερεών αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων ή άλλων ρύπων στο έδαφος - Δίνεται προτεραιότητα στην κάλυψη με αποχετευτικό δίκτυο όλων των εντός σχεδίου περιοχών - Μείωση της κατανάλωσης «φρέσκου νερού» με την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησής του, ύστερα από κατάλληλη επεξεργασία, στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας - Ενθαρρύνονται οι δράσεις που αφορούν στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων, καθώς και σε πρακτικές μείωσής τους, κατάλληλης συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσής τους - Προωθούνται προτάσεις που ενσωματώνουν ιδίως τη χρήση τεχνολογιών ανακύκλωσης και εξοικονόμησης νερού, καθώς και περιορισμένης παραγωγής και διάθεσης υγρών αποβλήτων κ.ά. - Ενθαρρύνονται οι δράσεις που στοχεύουν στην προστασία από τη σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα, για την πληρέστερη προστασία των υδάτινων πόρων. - Λαμβάνονται υπόψη, κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων, ο ενιαίος χαρακτήρας των υδατορεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο, μέσα στους οικισμούς/πόλεις. - Εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες για την ελαχιστοποίηση των υγρών αποβλήτων που παράγονται, καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους. - Εντατικοποιούνται οι δράσεις που αφορούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται - Καταρτίζεται πρόγραμμα για την αποκατάσταση του κόλπου Ελευσίνιας-Ασπρόπυργου. - Κατά την ανάπτυξη αστικού πρασίνου, αλλά και στο σχεδιασμό των μητροπολιτικών πάρκων, εξετάζονται μέτρα για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των υδάτων, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι άρδευσης για τη συντήρηση του αστικού πρασίνου. - Για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ, απαιτείται αυστηρή τήρηση της πρόβλεψης για εξασφάλιση των αναγκαίων υδάτινων πόρων από αφαλάτωση και επεξεργασία λυμάτων - Αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων σε οριοθετημένες και θεσμοθετημένες περιοχές πολιτιστικού ενδιαφέροντος - Αποκατάσταση υποβαθμισμένων τοπίων σε προβληματικές περιοχές της Αττικής. Οι αντίστοιχες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν πρόγραμμα ουσιαστικής συμμετοχής των τοπικών κοινωνικών ομάδων, καθώς και ευρείας ενημέρωσης των κατοίκων της κάθε περιοχής. - Ενθαρρύνονται δράσεις και παρεμβάσεις που συμβάλλουν στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και στη βελτίωση του αστικού και αγροτικού χώρου. Ειδικότερα, προωθούνται δράσεις που αφορούν στην αστική ανάπτυξη, στη δημιουργία και αξιοποίηση ελεύθερων χώρων, όπως αύξηση αστικού πρασίνου, στην αναβάθμιση των δημόσιων χώρων, καθώς και στην αξιοποίηση χώρων που υπόκεινται σε οργανωμένη αλλαγή χρήσεων - Αποτελούν συστηματική επιδίωξη, κατά την υλοποίηση αναπλάσεων και την επαναχρησιμοποίηση των κελυφών των κτηρίων, η προώθηση του βιοκλιματικού σχεδιασμού και της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των υποδομών και των κτηρίων, ιδιαίτερα του δημόσιου τομέα - Εξετάζεται, στο πλαίσιο της λειτουργικής εξειδίκευσης του έργου των επιβατικών λιμένων της Αττικής, η δυνατότητα σταδιακής μεταφοράς ακτοπλοϊκών υπηρεσιών από το λιμάνι του Πειραιά σε εκείνο του Λαυρίου, σε άμεση συνάφεια με την επέκταση του προαστιακού σιδηροδρόμου, καθώς και η απόδοση ειδικού ρόλου στο λιμάνι της Ραφήνας - Τα δημόσια ακίνητα του παράκτιου χώρου αναπτύσσονται κατά προτεραιότητα ως υποδοχείς σύνθετων χρήσεων τουρισμού, αναψυχής και κατοικίας 			

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>Στρατηγικοί στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο έλεγχος της συγκέντρωσης της ενσταβλισμένης κτηνοτροφίας και σφαγής ζώων στις ευρύτερες αστικές περιοχές της Χαλκίδας και της Θήβας μέσω κανονισμού χωροθέτησεων και καθορισμού ζωνών προστασίας και αποφυγής ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης της οπτικής, στις οικιστικές περιοχές και σημεία θέας/τοπόσημα των πόλεων. - Αναζωογονείται, εξυγιαίνεται, αναδιοργανώνεται ο βιομηχανικός αστικός και περιαστικός χώρος της Χαλκίδας, και ενισχύεται ο βιομηχανικός πόλος του Αλιβερίου - Γενική στρατηγική κατεύθυνση του ΠΠΧΣΑΑ αποτελεί η ανάπτυξη και χωροθέτηση των δραστηριοτήτων του τριτογενή εντός των αστικών κέντρων στα πλαίσια του υποκείμενου σχεδιασμού ανάλογα με τον ρόλο που διαδραματίζουν στο χωρικό σύστημα της Περιφέρειας. - Η ανάπτυξη εγκαταστάσεων εκπαίδευσης πανεπιστημιακού επιπέδου και εφαρμοσμένης έρευνας και τεχνολογίας πρέπει να ενσωματώνει υπάρχουσες εγκαταστάσεις, εξοικονομώντας πόρους, και να τις διασυνδέει με τις διοικητικές, παραγωγικές δομές και τις επιχειρήσεις με δυνατότητες/εφαρμογές σε καινοτομία, έρευνα και τεχνολογία. Τέτοια χαρακτηριστικά διαθέτουν τα αστικά κέντρα της Λαμίας, της Χαλκίδας, της Λιβαδειάς, της Θήβας, του Δικτύου Άμφισσα-Ιτέα-Δελφοί, και το Καρπενήσι 	<p>Γενικές κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κατεύθυνση των εποχιακών κατοίκων ιδίως προς τις αραιοκατοικημένες ορεινές περιοχές, τη γεωργική ενδοχώρα και τα ημι-αστικά κέντρα της ηπειρωτικό τμήμα: ορεινός χώρος με υψόμετρο > 800μ καθώς επίσης και όσες Δημοτικές Κοινότητες τέμνονται από την ισούψη των 800 μ. - νησιωτικό τμήμα (Εύβοια και Σκύρο): ορεινός χώρος με υψόμετρο > 600μ καθώς επίσης και όσες Δημοτικές Κοινότητες τέμνονται από την ισούψη των 600μ. - Η αποτύπωση και ορθολογική διαχείριση βοσκοτόπων. Προώθηση σχεδίων διαχείρισης ώστε να είναι επιλέξιμοι στις ενισχύσεις της περιόδου 2014-2020, με προτεραιότητα στον ορεινό και ημι-ορεινό χώρο. - Σχέδια διαχείρισης και προγράμματα δράσης για τις προστατευόμενες περιοχές NATURA εντός των οποίων αναπτύσσονται δραστηριότητες εξόρυξης και ιδίως στις περιοχές εξόρυξης βωξίτη που καλύπτουν το σύμπλεγμα των ορεινών όγκων Οίτης - Γκιώνας - Βαρδουσίων και κεντρικής Εύβοιας - Οι οικισμοί που περιβάλλουν τα χιονοδρομικά κέντρα κατηγοριοποιούνται ως προστατευόμενοι ή ως εγκαταλελειμμένοι οικισμοί πλην των αστικών κέντρων πόλων ανάπτυξης έως και 5ου επιπέδου. 	<p>Τριζώνια και λοιπά μικρά/ακατοίκητα νησιά</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το σύνολο των νησιών αυτών διατηρούν τον χαρακτήρα τους και παραμένουν αναλλοίωτα ως φυσικό απόθεμα. - Άξονας «Αλιβέρι - Κάρυστος»: αποτελεί συνδεδημένο τμήμα με το λιμάνι της Καρύστου αλλά και ελλείποντος συνδέσμου των ΔΕΔ-Μ για τον απομονωμένο νησιωτικό χώρο της νότιας Εύβοιας 	<p>ΒΑΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ένταξη της Λαμίας και της Χαλκίδας στο κοινοτικό αστικό σύστημα και τα προγράμματα «βιώσιμης αστικής ανάπτυξης» ως λειτουργικές αστικές περιοχές/περιφερειακά κέντρα «μεσαίου μεγέθους» - Προώθηση προγραμμάτων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τις Λειτουργικές Αστικές Περιοχές (Λαμία - Χαλκίδα) και τις Αστικές Περιοχές (Θήβα -Λιβαδειά) <p>ΟΧΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση νέου Επιχειρηματικού Πάρκου και Αγροτικής Αγοράς Λιβαδειάς μέσω Ο.Χ.Ε. - Προώθηση Εθνικού Πάρκου Εφοδιαστικής Διεθνούς Εμβέλειας και Εμπορευματικού Κέντρου Λαμίας ως «Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση» του Ε' ΚΠΣ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<ul style="list-style-type: none"> - Οικιστικές αναπτύξεις εντός προστατευόμενων περιοχών: Αυστηροί έλεγχοι για την αυθαίρετη δόμηση και την αστική διάχυση. Σε περίπτωση ήδη υφιστάμενων εντός αυτών οικισμών ή εγκεκριμένων περιοχών συνεταιρισμών ή παραθεριστικής κατοικίας, η δημιουργία ή επέκταση τους πρέπει να γίνεται με όρους φιλικούς προς το περιβάλλον (περιορισμός επεκτάσεων, οικολογικά υλικά, εξοικονόμηση νερού, ΑΠΕ, αποκατάσταση του φυσικού τοπίου που υποβαθμίζεται από τα έργα πρόσβασης, υποδομής, κατοικιών κ.λπ.). - Έλεγχος των μεγεθών των οικιστικών μονάδων και αποφυγή της αστικής διάχυσης - Ενίσχυση της ενδοεπικοινωνίας του αστικού συστήματος οδικά και σιδηροδρομικά - Διαχείριση φυσικών και πολιτιστικών πόρων/τοπίο - Εξοικονόμηση ενέργειας σ' όλους τους τομείς και τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα - Προώθηση Λειτουργικών Αστικών Περιοχών (ΛΑΠ) μεσαίου μεγέθους του κοινοτικού χώρου (>100.000 ΛΑΠ και πυρήνας >50.000 κατ.) και αστικών περιοχών με πυρήνα >20.000 διά ανάδειξη στο κοινοτικό, εθνικό οικιστικό δίκτυο. - Ενδυνάμωση των κόμβων του οικιστικού δικτύου, κυρίως μέσω δικτυώσεων, ώστε να επιτευχθεί η αστικοποίηση (πληθ >10.000 κατ.) και να καταστούν πιο ανταγωνιστικοί και εξωστρεφείς σε διαπεριφερειακό επίπεδο - Λιβαδειά (θεσμοθετημένο Ε.Π. Πάρκο/ΓΠΣ) - Κωπάιδα - Τιθορέα - Αταλάντη (ΒΙΟΠΑ). Πρόκειται για την παραδοσιακή περιοχή συγκέντρωσης μεταποίησης και επεξεργασίας βιομηχανικών αγροτικών προϊόντων με μεγάλο ανενεργό απόθεμα εγκαταστάσεων της αστικής περιοχής Λιβαδειάς - Ορχομενού. Διασυνδέεται επίσης με τους πόλους της Μεταλλουργίας της ΛΑΡΚΟ και της Αλουμίνιο Α.Ε. αλλά και της Θήβας - Θίσβης λόγω γειτνίασης και απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού. Προτείνεται ως περιοχή Επέκτασης του Ε.Χ.Π της Βιομηχανίας - Ανακόπτεται η γραμμική επέκταση της βιομηχανικής δραστηριότητας κατά μήκος του ΠΑΘΕ και προωθούνται ως Περιοχές Στήριξης, με άξονα τον σιδηρόδρομο, νέο Επιχειρηματικό Πάρκο και δημοπρατήριο αγροτικών προϊόντων στην αστική περιοχή Λιβαδειάς - Ορχομενού και Επιχειρηματικό Πάρκο τύπου Γ στον Άνω Ρού Βοιωτικού Κηφισού - ενσωμάτωση υπηρεσιών Εφοδιαστικής στους οργανωμένους υποδοχείς Β' γενούς τομέα των αστικών κέντρων της Περιφέρειας και κατ' εξοχήν αυτών επί του σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ - Περιοχές Σεισμικής Επικινδυνότητας - Εκπόνηση προγράμματος μικροζωνικών μελετών για όλα τα μεγάλα αστικά 	<ul style="list-style-type: none"> - Διασύνδεση με τους χιονοδρομικούς προορισμούς που αναπτύσσονται στις γειτονικές των ιαματικών πηγών περιοχές. - η οικιστική ανάπτυξη να περιοριστεί σε περιοχές με κλίσεις μικρότερες των 20%, σε περιοχές με κλίσεις σχηματισμών αντίρροπες του πρσανούς, και γενικά αποφυγή των μεγάλων υψομέτρων και των ζωνών έντονης διάβρωσης από υδατορεύματα - Χιονοδρομικός - Χειμερινός Τουρισμός - Διεύρυνση των προσφερόμενων υπηρεσιών στα χιονοδρομικά κέντρα (προς δραστηριότητες τουρισμού ορεινής υπαίθρου) και διασύνδεση με τους θερμολιστικούς πόρους - Ανάπτυξη του οικότουρισμού, συμπληρωματικά με δραστηριότητες ορεινού και αθλητικού τουρισμού και υποστηριζόμενος από τα γειτνιάζοντα οικιστικά κέντρα - Μείωση της ρύπανσης που προέρχεται από γεωργική δραστηριότητα, με ενίσχυση της βιολογικής καλλιέργειας, ιδιαίτερα σε: <ul style="list-style-type: none"> - περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα (ορεινός χώρος, βόρεια και νοτιοανατολική Εύβοια) - Ανάπτυξη ΑΠΕ μέσω ΜΥΗΕ και της αξιοποίησης της βιομάζας με χρήση των ηπιότερων τεχνολογιών και εγκαταστάσεων στον ευαίσθητο οικολογικά και αναπτυξιακά ορεινό χώρο των υψηλών δασικών και αλπικών οικοσυστημάτων και των κατολισθαινοσών περιοχών τους και ιδίως στην Π.Ε. Ευρυτανίας λόγω παρουσίας όλων των ανωτέρω παραμέτρων. - Προώθηση της ανάδρασης προς το Ε.Π. ΑΠΕ της έγκαιρης εξαίρεσης συνολικά της Π.Ε. Ευρυτανίας και τμημάτων των ορεινών όγκων Οίτης – Βαρδουσίων - Γκιώνας και Ελικώνα και τμημάτων της Εύβοιας από τις περιοχές ΠΑΠ του Ε.Π. - Δημιουργία προτύπων φυσικών κτηνοτροφικών Πάρκων στους ορεινούς χώρους - Στον ορεινό χώρο, τα Σύνθετα Τουριστικά Καταλύματα της τουριστικής νομοθεσίας επιτρέπονται έως 1 χλμ., σύμφωνα με το ν. 4280/2014, εντός των εγκαταλελειμμένων οικισμών και στην περίμετρό τους έως απόσταση που δεν τα αποκόπτει από τη λειτουργική διασύνδεση με τους οικισμούς. <p>Ενότητες Ορεινού Χώρου: Ηπειρωτικό τμήμα: Ορεινός Όγκος Όθρυος, Νότια Πίνδος -Σύμπλεγμα Ευρυτανικών Ορεινών Όγκων, Νότια Πίνδος -Σύμπλεγμα Ορεινών Όγκων Οίτης-Γκιώνας - Βαρδουσίων και Δίκτυο Ορεινών Όγκων Παρνασσού - Καλλίδρομου - Ελικώνα Νησιωτικό τμήμα (Εύβοια): Ορεινό σύμπλεγμα Βόρειας Εύβοιας, Όρος</p>		<p>ΠΕΧΠ: άξονας «Οινόφυτα - Θήβα - Θίσβη», διασυνδέεται με τον βιομηχανικό πόλο της Χαλκίδας μέσω της Ριτσώνας και το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής (διαπεριφερειακή συνεργασία), και οργανώνεται η εξυγίανση και ποιοτική αναδιαμόρφωση του με οργανωμένους υποδοχείς διαφόρων τύπων, ήτοι Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ), ΒΙΠΕ/ΒΙΠΑ/ΒΙΟΠΑ/ ΕΠΕΒΟ, μετά την εκπόνηση ενιαίας ολοκληρωμένης στρατηγικής χωρικής ανάπτυξης μέσω του θεσμικού μηχανισμού ΠΕΧΠ του ν. 2742/1999 ή άλλου θεσμικού μηχανισμού ολοκληρωμένης χωρικής διαχείρισης.</p>

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>κέντρα της Περιφέρειας και στη συνέχεια για τις περιοχές εκείνες που παρουσιάζουν ιδιαίτερη εποχιακή αύξηση του πληθυσμού ή υπάρχει πρόβλεψη μελλοντικής οικιστικής ανάπτυξης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προτείνεται η εξοικονόμηση ενέργειας: β) στα μέσα μεταφοράς, καθώς και μέσω της προώθησης της αστικής κινητικότητας και μείωσης των μετακινήσεων κατοικίας-εργασίας <p>Κατευθύνσεις σχεδιασμού για την ανάδειξη και προστασία εντός αστικών κέντρων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναβάθμιση παλαιών/ιστορικών κέντρων πόλεων (κατά προτεραιότητα των έως και 6ου επιπέδου οικισμών), καθώς και ανάδειξη μνημείων και πολιτιστικών χώρων, με την υλοποίηση προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων. - Υλοποίηση έργων ενοποίησης χώρων πολιτισμού εντός αστικών κέντρων. - Προώθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων, ανάδειξη άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και στήριξη των νέων για την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων. - Ενίσχυση υποδομών/χώρων πολιτισμού (ιδίως θέατρα, αίθουσες τέχνης, βιβλιοθήκες), καθώς και πολιτιστικών θεσμών. <p>Γενικές κατευθύνσεις σχεδιασμού για τον παράκτιο και νησιωτικό χώρο: Παράλληλα, επιθυμητή είναι και η μετατόπιση της τουριστικής δραστηριότητας (και κατ' επέκταση των πιέσεων που δημιουργεί) από τις ακτές στην ενδοχώρα και ειδικότερα σε αστικά και οικιστικά κέντρα του ευρύτερου παράκτιου χώρου</p> <p>Οργάνωση Δικτύων- Γενικές Στρατηγικές Κατευθύνσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - άρση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, της κατάτμησης των αστικών χώρων και της απομόνωσης περιοχών ώστε σε ορατό χρονικό ορίζοντα: α) όλα τα αστικά κέντρα της περιφέρειας να έχουν ρυθμίσει τη διερχόμενη (transit) κυκλοφορία (π.χ. παρακάμψεις, πλατφόρμες ανταλλαγής και στάθμευση), β) οι οικισμοί να έχουν ταχεία πρόσβαση στο κύριο δίκτυο, γ) να έχουν αποκατασταθεί οι περιπτώσεις διάσπασης αστικού χώρου με έργα αισθητικής και λειτουργικής ένταξης, με προτεραιότητα την αστική περιοχή της Λαμίας, καθώς και ρύπανσης και φόρτισης των ευαίσθητων περιοχών φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με απόλυτη προτεραιότητα την διευθέτηση της κυκλοφορίας στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών - Προτείνεται η μελέτη και δρομολόγηση Περιφερειακού Σιδηροδρομικού δικτύου επιβατικών μεταφορών που, μέσω των γραμμών του ΟΣΕ με περιφερειακού προγραμματισμού δρομολόγια, θα εξυπηρετεί τις ενδοπεριφερειακές συνδέσεις ως εξής: Χαλκίδα-Οινόη-Θήβα-Λιβαδειά-Τιθορέα/Αμφισσα-Λαμία/Στυλίδα-Δομοκός. - Περαιτέρω προώθηση των δικτύων φυσικού αερίου ώστε να εξυπηρετούν όλα τα αστικά κέντρα και τους πόλους παραγωγής (βιομηχανικές περιοχές, ενεργειακά κέντρα, μεγάλες μεμονωμένες παραγωγικές εγκαταστάσεις κ.λπ.) και συμπληρωματική λειτουργία με ΑΠΕ και δίκτυα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας - Προώθηση βελτιώσεων που αφορούν στην ανάπτυξη της Ευρυζωνικότητας 	<p>Κανδύλι, Ορεινός Όγκος Δίρφυς και Όρος Όχη</p> <ul style="list-style-type: none"> - διατήρηση και προστασία των παραδοσιακών δραστηριοτήτων καθώς και του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος και της κατοίκησης - Ο ορεινός χώρος λειτουργεί σε διασύνδεση με τα βου και ανωτέρου περιφερειακού επιπέδου κέντρα και μέσω αυτών με το ευρύτερο πλέγμα του οικονομικού-λειτουργικού χώρου της Περιφέρειας - ένταξη στα Δίκτυα Περιφερειακών και Εθνικών Πάρκων των κρατών μελών της Ε.Ε. των περιοχών NATURA 2000 και των εθνικών δρυμών της περιφέρειας καθώς και προώθηση πιλοτικού προγράμματος ανταλλαγής τεχνολογίας για τη λειτουργία πρότυπου Περιφερειακού Πάρκου Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για την ορεινή φύση, αντιπροσωπευτικής μεσογειακής παραδοσιακή κληρονομιάς της Ευρυτανίας <p>Προστασία Ενοτήτων Ορεινού χώρου Προτείνεται η θεσμοθέτηση ενιαίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης των «Ενοτήτων του Ορεινού Χώρου της Περιφέρειας», χρησιμοποιώντας εργαλεία των ν. 3937/2011 και 1650/1986, και ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό ως εξειδίκευση του ΠΧΠ.</p> <p><u>Ευρυτανία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - περιοχή οικοανάπτυξης και πρότυπης διαχείρισης με όρους προστασίας της φύσης και των τοπίων και παράλληλα ανάδειξης του περιβάλλοντος σε παράγοντα ολοκληρωμένης ήπιας ανάπτυξης και διατήρησης της πολιτισμικής κληρονομιάς των ορεινών χώρων της Ελλάδας. - Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η υπαγωγή μετά από τη σχετική ειδική μελέτη, της Χωρικής Ενότητας της Ευρυτανίας στις διατάξεις του άρθ. 19 παρ. 3.2 του ν. 1650/1986 και ο χαρακτηρισμός της ως «Περιφερειακό Πάρκο». - Άσκηση ήπιων και περιβαλλοντικά φιλικών ασχολιών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως η αναψυχή, ο τουρισμός φύσης, η ολοκληρωμένη ή βιολογική γεωργία, η βιολογική καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, η περιβαλλοντική και πολιτιστική εκπαίδευση και η μεταποίηση τοπικών προϊόντων - Υιοθέτηση πολιτικών αντιμετώπισης της τρωτότητας στην αύξηση της θερμοκρασίας σε σχέση με το χιονοδρομικό τουρισμό - Θεώρηση και αντιμετώπιση ορεινού και αγροτικού χώρου ως χώρων ανάπτυξης πολιτισμού, καθώς και διατήρησης και προστασίας της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς - Θεώρηση και αντιμετώπιση ορεινού και αγροτικού χώρου ως χώρων ανάπτυξης πολιτισμού, καθώς και διατήρησης και προστασίας της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς - Προτεραιότητα στην εφαρμογή δράσεων ολοκληρωμένης αγροτικής τοπικής ανάπτυξης για την τόνωση της ελκυστικότητας τους, τη συντήρηση των μεμονωμένων οικισμών και την ανακοπή της πληθυσμιακής αποψίλωσής τους. - Αποτελεσματική προστασία και ανάπτυξη των δασικών οικοσυστημάτων με την παράλληλη πρόβλεψη για την συγκράτηση του δασόβιου και παραδασόβιου πληθυσμού στην περιοχή, και παράλληλα στη δημιουργία 		

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
Προβλέψεις/ Προτάσεις			
Αστικά	Ορεινά/ Μειονεκτικά	Μικρά νησιά	Ειδικά χωρικά εργαλεία
<p>μέσω Δικτύων Οπτικών Ινών και ιδίως στη χρήση των ΤΠΕ από δημόσιους φορείς και οργανισμούς, μεγάλες επιχειρήσεις, τουριστικές επιχειρήσεις, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και από τους διοικητικούς και κοινωνικούς φορείς και υπηρεσίες των αστικών κέντρων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υλοποίηση του αστικού κόμβου στο κεντρικό και εκτεταμένο δίκτυο ΔΕΔ-Μ της Λαμίας (κόμβοι, ελλείποντα τμήματα παράκαμψης της πόλης, πλατφόρμα υλικο-τεχνικής υποστήριξης εθνικής εμβέλειας). - Προώθηση Οδικού Άξονα Χαλκίδα – Κύμη (παρακάμψεις αστικών κέντρων - αναβάθμιση οδικού άξονα και προώθηση του στο δίκτυο των ΔΕΔ-Μ. - Ολοκλήρωση οδικών και σιδηροδρομικών έργων του κύριου δικτύου ΔΕΔ-Μ (οδικός και σιδηροδρομικός ΠΑΟΕ) και παράκαμψης πόλεων - Προώθηση οικιστικών επεκτάσεων μέσω μελετών πολεοδομικού σχεδιασμού (ΤΧΣ) σε επιλεγμένα κέντρα - Δίκτυα «έξυπνων» δομών Έρευνας/Τεχνολογίας και Καινοτομίας και θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων στους κύριους αστικούς πόλους κατά προτίμηση με επανάχρηση υπαρχόντων κελυφών και οικιστικής γης και συνδεδεμένες με στις εξειδικεύσεις τους - Να προωθηθεί η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, η κατάργηση των βόθρων και να δοθεί μέριμνα για τη διαχείριση λυμάτων οικισμών με ι.π.<2000 κατοίκων - Διερεύνηση δυνατότητας κήρυξης των ακόλουθων κέντρων πόλεων και οικισμών ως «διατηρητέα οικιστικά σύνολα»: Λαμία, Χαλκίδα, Λιβαδειά, Κύμη, Λ. Αιδηψού, Καμένα Βούρλα, Λ.Υττάτης, Λ.Πλατυστόμου, Άσπρα Σπίτια, Λίμνη Ευβοίας, Κάρυστος, Δομοκός <p>Κατευθύνσεις σχεδιασμού στη Ζώνη Παράκτιου Χώρου: Στη Δυναμική Ζώνη κύρια χρήση ορίζεται η κατοικία και ο τουρισμός. Στη ζώνη αυτή επιτρέπεται η επέκταση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών με την προϋπόθεση ότι οι επεκτάσεις αυτές δεν γίνονται παράλληλα προς την ακτογραμμή αλλά προς το βάθος της ζώνης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - προώθηση: α) χωρικών αναδιατάξεων με στόχο την εξυγίανση, εξειδίκευση, διάχυση και αγκίστρωση στους δυνάμενους να οργανώσουν ποιοτικές υποδομές πόλους - πόλεις της Περιφέρειας - Διατήρηση αποστάσεων ασφαλείας και αισθητικής ένταξης στον πολεοδομικό σχεδιασμό και στη δόμηση με βάση την Αρχή της Αμοιβαιότητας ως προς την όχληση και τη συνύπαρξη των χρήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους υπάρχοντες οικισμούς και τις πόλεις και τα ευρύτερα τοπία τους. - Να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίηση του ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις - προώθηση ένταξης της Στερεάς Ελλάδας στις μακροπεριφέρειες Αδριατικής/Ιονίου, Θαλάσσιας Λεκάνης Μεσογείου και στον χώρο Μεσογειακής Συνεργασίας μέσω δικτύωσεων και συνεργασιών με τις περιφέρειες και τις πόλεις που συμμετέχουν σ' αυτές σε θέματα θαλάσσιων μεταφορών, ιδίως των τουριστικών, και του πολιτιστικού τουρισμού μέσω του παγκόσμιας κληρονομιάς πόλου των Δελφών 	<p>ελκτικών συνθηκών διαβίωσης των απασχολουμένων</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι πολιτικές που προτείνονται σε συνδυασμό μεταξύ τους στοχεύουν ιδίως στην ανάπτυξη του ορεινού τουρισμού (αγροτουρισμού). - Η διαχείριση του ορεινού χώρου γίνεται σε επίπεδο ΟΤΑ ή υποενοότητα ή συνεργαζόμενων ΟΤΑ για ολοκληρωμένα χωρικά ορεινά σύνολα, ενώ κρίσιμη θεωρείται και η εφαρμογή κατευθύνσεων ανά Ενοότητα Ορεινού Χώρου <p>Όθρος: κατά προτεραιότητα αγροτική ανάπτυξη σε συνδυασμό με τις ΑΠΕ, ενώ η Ενοότητα υποστηρίζεται λειτουργικά από την Στυλίδα και την ευρύτερη αστική ζώνη της Λαμίας (ΛΑΠ Λαμίας).</p> <p>Νότια Πίνδος - Σύμπλεγμα Ευρυτανικών Υψηλών Ορεινών Περιοχών: Περιοχή φυσικού αποθέματος και τοπιακή ενότητα υψηλής αξίας. Προωθείται ο χαρακτηρισμός της σε Περιφερειακό Πάρκο, προκειμένου να γίνει αποτελεσματική η «έξυπνη» ανάπτυξη της ιδιαίτερης αυτής περιοχής (αραιοκατοίκηση) και να προστατευτεί το αξιόλογο φυσικό της περιβάλλον, μέσω της διατήρησης των παραδοσιακών και αγροτοδοασικών δραστηριοτήτων και του συνδυασμού τους με την ανάπτυξη ήπιων δραστηριοτήτων αναψυχής και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ελκυστικής κατοίκησης για κύρια και παραθεριστική κατοικία, σε συνθήκες εξαιρετικά καθαρής ορεινής φύσης στα πλαίσια των νέων δυνατοτήτων του διαδικτύου και σύμφωνα με το προβλεπόμενο από το παρόν πρότυπο οικιστικής οργάνωσης.</p> <p>Νότια Πίνδος - Σύμπλεγμα Οίτης - Γκιώνας - Βαρδουσιών: Η Ενοότητα σχεδιάζεται ως κατ' εξοχήν περιοχή εξορμητικής δραστηριότητας, σε συγκεκριμένους οργανωμένους θύλακες και ως περιοχή στην οποία προωθούνται δραστηριότητες ορεινής οικονομίας. Κυρίαρχο λειτουργικό κέντρο της περιοχής ορίζεται η Άμφισσα (δίκτυο Άμφισσα-Δελφοί-Ιτέα), και συμπληρωματικά το Λιδορίκι και η Γραβιά.</p> <p>Παρνασσός - Καλλίδρομο - Ελικώνας: Περιοχή ήπιας αναψυχής, για την υποδοχή και εξυπηρέτηση των κατοίκων της μητροπολιτικής Αθήνας αλλά και ως εναλλακτικός προορισμός τουρισμού Σαββατοκύριακου. Προωθούνται η προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, ήπιες δραστηριότητες όπως πεζοπορία και παρατήρηση της φύσης και του τοπίου, δραστηριότητες χιονοδρομίας (ειδικά στον Παρνασσό) και ανάπτυξη αγροτικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος (ειδικά στο Καλλίδρομο). Κυρίαρχα αστικά κέντρα ορεινής και τουριστικής ανάπτυξης, γύρω από τα οποία οργανώνεται η Ενοότητα είναι η Αράχοβα, οι Δελφοί (Δίκτυο Άμφισσα-Ιτέα-Δελφοί), η Αμφίκλεια και η Λιβαδειά και το Δίστομο -Αντίκυρα.</p> <p>Τελέθριο Όρος: Προτείνεται η κατά προτεραιότητα ανάπτυξη αγροτικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.</p> <p>Κανδύλι - Μαντούδι: Προτείνεται να προσανατολιστεί κυρίως στην άσκηση αγροτο-κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων</p> <p>Δίρφυς: Προτείνεται να σχεδιαστεί ως περιοχή αστικής αναψυχής, με επίκεντρο τον ορεινό οικισμό της Στενής Διρφύος.</p> <p>Όρος Όχη - Κάρυστος: Προτείνεται η κατά προτεραιότητα προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος (αμιγής φύση).</p>		

Παράρτημα ενότητας 1.3.3

Σύμφωνα με το Ν.2742/1989 όπως αυτός ισχύει σήμερα μετά την ψήφιση του Ν.4269/2014, τα ΣΟΑΠ αφορούν Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις στο επίπεδο ενός ή και περισσότερων Δήμων και εκπονούνται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εκδόθηκαν το 2012 (ΦΕΚ1341Β/24.04.2012).

Το ΣΟΑΠ εγκρίνεται με Υπουργική Απόφαση και όταν η διαδικασία κινείται από τον Δήμο, η πρόταση αποστέλλεται στην Περιφέρεια, την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και το ΥΠΑΠΕΝ. Όταν η διαδικασία κινείται από την Περιφέρεια ή το ΥΠΑΠΕΝ, ενημερώνονται αντίστοιχα οι άλλοι φορείς.

Σημειώνεται ότι με βάση τα περιεχόμενα του ΣΟΑΠ, προκύπτει ότι η Στρατηγική και το Πρόγραμμα Δράσης τους, είναι παρόμοιο με τη Στρατηγική και το Πρόγραμμα Δράσης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΒΑΑ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020.

Το ΣΟΑΠ στοχεύει στην αναβάθμιση αστικών περιοχών τόσο ως προς τα χωρικά όσο και προς τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά τους. Παράλληλος στόχος των ΣΟΑΠ, είναι και η διασφάλιση της κοινωνικής συναίνεσης και συνεργασίας στο τοπικό επίπεδο. Έτσι, επιδιώκεται μέσα από την συγκρότηση μιας τοπικής ομάδας να δημιουργηθούν προϋποθέσεις :

- Συσχέτισης των Χωρικών Πολεοδομικών Παρεμβάσεων με την αναπτυξιακή δυναμική
- Διασφάλισης ισόρροπης συνεργασίας κεντρικής, τοπικής διοίκησης σε θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης του χώρου, αλλά και αντιμετώπισης κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων
- Δημιουργίας θεσμικών ή και οικονομικών κινήτρων για την συνεργασία κεντρικής τοπικής διοίκησης και ιδιωτικού τομέα
- Συμμετοχής των τοπικών κοινωνικών και οικονομικών εταίρων από το επίπεδο του σχεδιασμού

- Διασφάλισης της κοινωνικής συναίνεσης και μεγιστοποίησης της συμμετοχής των τοπικών εταίρων κατά την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές των ΣΟΑΠ (ΦΕΚ 1341B/24.04.2012), διατυπώνονται οι στόχοι και η στρατηγική παρεμβάσεων στην περιοχή, η προκαταρκτική πρόταση και οι φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση της πρότασης.

Οι στόχοι πρέπει να είναι εστιασμένοι στα προβλήματα της περιοχής, να εξειδικεύονται σε επιμέρους στόχους που υποδεικνύουν και τη στρατηγική παρεμβάσεων που θα πρέπει να ακολουθηθεί μέσω συγκεκριμένων δράσεων.

Οι δράσεις αποτελούν την επιχειρησιακή έκφραση της στρατηγικής και μπορούν να είναι μεμονωμένα έργα ή ενέργειες, καθώς και σύνολα ομοειδών έργων ή ενεργειών.

Διατυπώνονται επίσης προτάσεις για τη δυνατότητα ή σκοπιμότητα ένταξης της περιοχής σε τρέχουσες πολιτικές ή προγράμματα εθνικά ή ευρωπαϊκά, που το αντικείμενο τους είναι ανάλογο με τον χαρακτήρα της περιοχής και αναφέρονται οι εμπλεκόμενοι φορείς και το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο. Επίσης περιγράφεται η διαδικασία προγραμματισμού συμπεριλαμβανομένων και των ρυθμίσεων για τις σχετικές διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Το πρόγραμμα δράσης έχει τη μορφή καινοτόμου ολοκληρωμένου αναπτυξιακού προγράμματος, πολυτομεακού χαρακτήρα της Περιοχής Παρέμβασης, τόσο για το σύνολο της περιοχής όσο και για κάθε μικρότερη γεωγραφική ενότητα, εφόσον υπάρχει.

Οι δράσεις που προτείνονται στη στρατηγική παρεμβάσεων εξειδικεύονται σε ενέργειες, οι οποίες συνοδεύονται από ανάλυση του προσδοκώμενου αποτελέσματος και δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της πορείας επίτευξης των στόχων, ενώ προσδιορίζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των δράσεων του Προγράμματος.

Επίσης τα ΣΟΑΠ καλύπτουν την απαίτηση ύπαρξης ενός ευρύτερου πλαισίου ανάπτυξης αστικού χώρου, εντός του οποίου εντάσσονται έργα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από μηχανισμούς τύπου JESSICA.

Σημειώνεται ότι οι ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ, συνδέονται με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο ή και διατυπώνεται η συμπλήρωση – αναθεώρησή του, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, ενώ με την έγκρισή του ΣΟΑΠ διασφαλίζεται ότι, οι όποιες προσαρμογές απαιτούνται στο ισχύον θεσμικό πολεοδομικό πλαίσιο (ΓΠΣ – Πολεοδομικές Μελέτες) πρέπει να ολοκληρωθούν εντός μιας πενταετίας από την ημερομηνία έγκρισής του.

Τέλος επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ και της πλατφόρμας διαβούλευσης μπορεί να υπάρξει ειδική προσέγγιση για την Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της προσέγγισης θα πρέπει να γίνει:

- Αποτύπωση της κατάστασης – προσδιορισμός εξειδικεύσεων μέσα από :
 - Χαρτογράφηση της Περιοχής Παρέμβασης
 - Αποτύπωση φορέων, πόλων, χωρικών συγκεντρώσεων
 - Ανάλυση των δραστηριοτήτων και διασυνδέσεων άτυπων δικτύων και clusters στους τομείς εξειδίκευσης
 - Διακίνηση ερωτηματολογίου αναγκών δυνατοτήτων προσδοκιών
- Διασυνδέσεις και Εξειδικεύσεις μέσα από :
 - Ανάλυση αλυσίδας αξιών
 - Αποτύπωση των διασυνδέσεων
 - Εντοπισμό των αδύνατων και ισχυρών σημείων (SWOT)
 - Εξειδικεύσεις και Επιχειρηματική ανακάλυψη
- Λογική παρέμβασης και Σχέδιο Δράσης στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του ΣΟΑΠ που θα περιλαμβάνει :
 - Όραμα και στόχους
 - Μίγμα πολιτικής (ειδικοί στόχοι - δράσεις)
 - Προκαταρκτικό σχεδιασμό εμβληματικών δράσεων (θερμοκοιτίδα, κέντρα αριστείας, cluster)
 - Πηγές χρηματοδότησης
 - Δείκτες και μεθοδολογία αξιολόγησης

Παράρτημα: Αποτελέσματα έρευνας σε ΕΥΔ και Φορείς Υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ

Από τα ερωτηματολόγια που στάλθηκαν για την υλοποίηση ΟΧΕ και ΟΧΕ – ΒΑΑ απάντησαν 9 από τις 13 ΕΥΔ των ΠΕΠ και 14 Φορείς Υλοποίησης.

Αποτελέσματα από έρευνα σε ΕΥΔ

Σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των περιοχών εφαρμογής των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ, από τις 8 ΕΥΔ που απάντησαν το σύνολο εκπόνησε ειδικές μελέτες αλλά σε δύο περιπτώσεις δεν ληφθήκαν υπόψη οι προβλέψεις των εγκεκριμένων χωροταξικών πολεοδομικών πλαισίων. Μόνο σε μία περίπτωση επιλέχθηκαν και περιοχές που είχαν παρόμοια εμπειρία από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, ενώ σε διαφορετική ΕΥΔ επελέγησαν 3 στρατηγικές μετά την υποβολή 6 προτάσεων.

Από τις απαντήσεις των ΕΥΔ καταγράφεται ότι οι περιοχές παρέμβασης έχουν επιλεγεί κυρίως με βάση την αναπτυξιακή δυναμική της και δευτερευόντως με βάση την ένταση των ειδικών προβλημάτων και τη σημασία της περιοχής στην ανάπτυξη, ενώ το χρηματοδοτικό μείγμα επιλέχθηκε κυρίως με βάση τις ανάγκες και δυνατότητες των περιοχών παρέμβασης.

Για την αποτίμηση των Στρατηγικών οι ΕΥΔ κρίνουν ότι οι στρατηγικές που έχουν επιλεγεί ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των περιοχών παρέμβασης και ενισχύουν τη δυναμική τους.

Όσον αφορά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών σημειώνεται ότι έχει εισφέρει ένα ευρύ φάσμα φορέων (ΟΤΑ και επιχειρήσεις αυτών, επιμελητήρια, ΑΕΙ και υπηρεσίες υπουργείων). Στη διαβούλευση συμμετείχαν αρκετοί φορείς, αλλά σε ορισμένες περιφέρειες περιορισμένοι στην εφαρμογή. Επίσης, ενώ αρχικά υπήρξε σχεδιασμός για την συμμετοχή των εταίρων στην πορεία σε αρκετές περιπτώσεις δεν επετεύχθη ικανοποιητικό επίπεδο εμπλοκής.

Στις ΒΑΑ οι στρατηγικές στηρίχθηκαν κυρίως σε υπάρχουσες εταιρικές σχέσεις, ενώ στις ΟΧΕ δημιουργήθηκαν νέα σχήματα και δίκτυα. Μόνο μια ΟΧΕ/ΒΑΑ κρίνεται επίκαιρη ως έχει για τη νέα προγραμματική περίοδο, ενώ οι περισσότερες απαιτούν προσαρμογή και

εμπλουτισμό της στόχευσης ή και των ορίων και εντοπίζεται επίσης η ανάγκη για αναπροσαρμογή των προϋπολογισμών και η ενίσχυση των δομών διακυβέρνησης.

Σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν κατά την σύνταξη των Οδηγών και των προσκλήσεων για την υποβολή Στρατηγικών, για την λήψη των αποφάσεων έχουν εκχωρηθεί οι ελάχιστες προβλεπόμενες αρμοδιότητες στους φορείς, ενώ η Τεχνική Βοήθεια έχει δοθεί σε όλες τις περιπτώσεις στη φάση σχεδιασμού αλλά σε λιγότερες περιφέρειες στη φάση εφαρμογής.

Όσον αφορά τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν μόνο μια περιφέρεια εντοπίζει προβλήματα για τη σύνταξη Οδηγιών και Προσκλήσεων και προτείνει τη ύπαρξη μιας ενιαίας προσέγγισης, ενώ στην υποβολή αναφέρονται περιορισμένα προβλήματα με τους δείκτες που επιβάρυναν και τη διαδικασία αξιολόγησης. Ωστόσο, προβλήματα εντοπίζονται με το σύνολο των εξειδικεύσεων λόγω εξωγενών παραγόντων (ολοκλήρωση αιρεσιμοτήτων, τροποποίηση θεσμικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων, Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK), επιλογή ΕΦ, κ.α.), ενώ αναφέρεται και η δυσκολία τεκμηρίωσης της λογικής της παρέμβασης λόγω της επιλογής πρώτα των έργων και εκ των υστέρων του πλαισίου μέσα στο οποίο εντάσσονται.

Πιο συγκεκριμένα, η έκδοση των προσκλήσεων παρουσίασε προβλήματα λόγω εξωγενών παραγόντων και δεικτών και παρουσιάζεται μια αρκετά υψηλή προβληματικότητα στην υποβολή πράξεων από τους τελικούς δικαιούχους κυρίως λόγω έλλειψης ωριμότητας. Επίσης, για την ένταξη πράξεων και την συμβατοποίηση των πράξεων, που εμφανίζει υψηλή προβληματικότητα, δεν υπάρχει ανταπόκριση από τις περιφέρειες και εικάζεται ότι τα προβλήματα συνδέονται με την έλλειψη ετοιμότητας στην υλοποίηση. Τέλος, στα ενταγμένα έργα δεν υπάρχουν ακόμα πληρωμές και οι περιφέρειες επικαλούνται τα ίδια προβλήματα με τις υπόλοιπες ενότητες.

Όπως αποτυπώνεται και στον Πίνακα Ι , οι παράγοντες που επηρέασαν την υλοποίηση είναι η πληρότητα των οδηγιών σχεδιασμού για δύο περιφέρειες και για τρεις μερικώς, ο χρόνος έκδοσης για πέντε και η πλειοψηφία των περιφερειών συμφωνεί ότι ο χρόνος δημοσίευσης των προσκλήσεων και η αξιολόγηση και έγκριση των στρατηγικών επηρέασαν

επίσης την υλοποίηση. Ταυτόχρονα, αναφέρεται και πάλι ως επιπλέον κώλυμα η ωρίμανση των έργων.

Αναφορικά με την ανάγκη προσαρμογής των αρχικά προβλεπόμενων δεικτών εκροής και αποτελέσματος, οι γνώμες για τους δείκτες διχάζονται και τα βασικότερα προβλήματα εντοπίζονται στους δείκτες επιπτώσεων στο επίπεδο της παρέμβασης. Όμως, η πλειοψηφία θεωρεί ότι δεν υπάρχει ανάγκη για την διαμόρφωση νέων δεικτών που αποτυπώνουν την αποτελεσματικότητα των εγκεκριμένων Στρατηγικών ή δεν απαντά.

Για τις περιφέρειες που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, σημαντικό πρόβλημα είναι η ωριμότητα των έργων και ειδικότερα οι δυσκολίες σχεδιασμού και υλοποίησης εντός αστικού περιβάλλοντος (για τα ΣΒΑΑ). Με στόχο την βελτίωση σε ότι αφορά την προγραμματική διάσταση, τη διάσταση διακυβέρνησης και τη διάσταση υλοποίησης των Στρατηγικών, οι Δήμοι θα πρέπει να αφιερώσουν πόρους για το σχεδιασμό και την προετοιμασία τους για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Επιπλέον, τα σχέδια ΟΧΕ πρέπει να είναι έτοιμα πριν την κατάθεση του ΠΕΠ για να ενσωματωθούν σε αυτό και να αρχίσει άμεσα η υλοποίηση τους. Τέλος, εκφράζονται και απόψεις για ανάληψη της συνολικής ευθύνης εφαρμογής από τις Περιφέρειες λόγω τεχνογνωσίας.

Αποτελέσματα από έρευνα σε Φορείς Υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ

Από τους 14 φορείς υλοποίησης που απάντησαν, το σύνολο θεωρεί ότι η Στρατηγική ανταποκρινόταν επαρκώς στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής, ότι ενίσχυσε επαρκώς τη δυναμική της, καθώς και ότι οι δράσεις καλύπτουν επαρκώς τις διαπιστωμένες ανάγκες της περιοχής εφαρμογής.

Με εξαίρεση ένα φορέα που δεν απάντησε, για τους υπόλοιπους φορείς η Στρατηγική και το χρηματοδοτικό μείγμα επηρεάστηκαν από συνδυασμό των διατυπωμένων προκλήσεων, των στόχων του ΠΕΠ αλλά και από τις ανάγκες και δυνατότητες της περιοχής. Συμπληρωματικά, αναφέρονται επιρροές από το Σχέδιο Χωροταξικής Οργάνωσης της Αττικής και το ΣΟΑΠ και από τις σχέσεις μεταξύ των Δήμων, στην περίπτωση συνεργασίας

για τη Στρατηγική, ενώ σε δύο περιπτώσεις σημειώνεται ότι η άρση των κοινωνικών ανισοτήτων επηρέασε τη Στρατηγική.

Για τη συντριπτική πλειοψηφία των φορέων που απάντησαν, οι δημόσιοι φορείς εισέφεραν επαρκώς στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής, ενώ για έναν φορέα οι δημόσιοι φορείς εισέφεραν λίγο. Σχετικά με τον ιδιωτικό τομέα, 6 από τους 14 δηλώνουν επαρκή και άλλοι 6 λίγη εισφορά στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή της Στρατηγικής, ενώ για δύο περιπτώσεις δεν εισέφερε καθόλου. Στην πλειονότητα των ερωτηθέντων τα επιμελητήρια εισέφεραν λίγο, ενώ για τους μισούς η κοινωνία των πολιτών είχε επαρκή συμμετοχή. Επιπλέον, σε μία περίπτωση έχουν σχηματιστεί Θεματικές Ομάδες Εργασίας, οι οποίες εισφέρουν επαρκώς στο σχεδιασμό και την εφαρμογή, ενώ σε άλλο φορέα σημειώνεται ότι λόγω της πανδημίας δεν έχουν επαρκώς ενεργοποιηθεί οι τοπικοί κοινωνικοί φορείς.

Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις αναφέρεται η πρόσκληση και συμμετοχή πληθώρας τοπικών και εθνικών φορέων (ΟΤΑ και επιχειρήσεις αυτών, επιμελητήρια, ΑΕΙ κ.α.), αλλά σε μία περίπτωση σημειώνεται ότι είχαν μικρή και όχι ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία. Ταυτόχρονα, εντοπίζεται ότι υπήρξε σχεδιασμός για την συμμετοχή εταίρων, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις δεν έχουν σχεδιαστεί μέτρα για περεταίρω εμπλοκή. Κατά μέσο όρο υπήρξε συνεργασία με 20 φορείς ανά Στρατηγική, ωστόσο οι τιμές κυμαίνονται από 5 έως 60. Ταυτόχρονα, σε όλες τις περιπτώσεις υπήρχε προηγούμενη συνεργασία με ένα μέρος των φορέων και στις μισές περιπτώσεις όσων απάντησαν είχαν προηγούμενη συνεργασία με το σύνολο των φορέων.

Σχετικά με την διαδικασία σχεδιασμού 6 φορείς απάντησαν ότι δεν θα άλλαζαν κάτι ή δεν ανέφεραν κάποια πρόταση. Από τους υπόλοιπους, τέσσερεις αναφέρουν προσπάθειες για μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών παραγόντων και δύο σημειώνουν ανησυχίες σχετικά με την χρηματοδότηση.

Στην πλειονότητα των φορέων που απάντησαν έχει εξεταστεί η βιωσιμότητα των παρεμβάσεων και τα μέτρα που για την εξασφάλισή της που καταγράφονται είναι η επιλογή έργων με βάση τις οικονομικές δυνατότητες των τελικών δικαιούχων, η θεσμική

δέσμευση των δικαιούχων εταίρων για τη διασφάλιση της λειτουργίας των Έργων μετά την λήξη της χρηματοδότησης και η και η εμπέδωση της αειφορίας ως κουλτούρα σε όλα τα επίπεδα των τελικών δικαιούχων.

Σε 11 από τις 14 απαντήσεις κρίνεται ότι οι Στρατηγικές παραμένουν επίκαιρες στην τρέχουσα προγραμματική, αλλά στις περιπτώσεις που αναπροσαρμόζονται, αλλάζει το μείγμα των δράσεων κατά κύριο λόγο.

Σχετικά με τα μη ενταγμένα έργα, σχεδόν οι μισοί φορείς δεν απαντούν ή δηλώνουν ότι δεν έχουν ώριμα αλλά μη ενταγμένα έργα. Οι υπόλοιποι έχουν από 1 ως 21 μη ενταγμένα έργα με συνολικούς προϋπολογισμούς που κυμαίνονται από 1.000.000€ έως 18.010.312,62€.

Για 13 από τους 14 φορείς που απάντησαν, η ωρίμανση των έργων- μελετών είναι η βασική αιτία καθυστέρησης, με τις διαδικασίες εγκρίσεων- αδειοδότησης και διαγωνισμών- αναθέσεων να σημειώνονται επίσης ως πρόβλημα από 11 φορείς.

Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα II, για τους περισσότερους φορείς το χρονικό διάστημα της αξιολόγησης/ έγκρισης των στρατηγικών και ο χρόνος δημοσίευσης των προσκλήσεων για την υποβολή των στρατηγικών επηρέασαν σε κάποιο βαθμό την υλοποίηση. Επίσης, η επάρκεια/ πληρότητα των προσκλήσεων και των οδηγιών, σύμφωνα με όσους απάντησαν, έπαιξαν ρόλο στην υλοποίηση, ενώ ο χρόνος έκδοσης των οδηγιών κρίνεται ότι δεν είχε σημαντική επιρροή.

Τέλος, για την παρακολούθηση ή εφαρμογή της Στρατηγικής, 13 από τους φορείς έχουν ορίσει κάποια ειδική ομάδα με αυτό το σκοπό.

Πίνακας ΙΙ: Αποτελέσματα έρευνας από έρευνα σε ΕΥΔ

1. Κριτήρια επιλογής των περιοχών εφαρμογής των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA και ΤΑΠΤΟΚ			2. Κριτήρια για την κλίμακα των περιοχών παρέμβασης (βαθμολόγηση όπου το 1 έχει τη μικρότερη σημασία και το 5 τη μεγαλύτερη 1,2,3,4,5)			3. Κριτήρια για τον προσδιορισμό χρηματοδοτικού μείγματος (βαθμολόγηση 1,2,3,4,5 όπου το 1 έχει τη μικρότερη σημασία και το 5 τη μεγαλύτερη)			4. Αποτίμηση εγκεκριμένων στρατηγικών						8. Παράγοντες που επηρέασαν την υλοποίηση:																																				
1.1 Στήριξαν σε υφιστάμενες προβλέψεις εγκεκριμένων χωροταξικών και πολεοδομικών πλαισίων			1.2 Εκπονήθηκαν ειδικές μελέτες και εμπειρογνομosύνες			1.3 Επιλέχθηκαν ως περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων παρεμβάσεων από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους			4.1 Οι Στρατηγικές			4.6. Οι στρατηγικές παραμένουν επίκαιρες και για τη νέα Προγραμματική Περίοδο;						8.1. Επάρκεια / πληρότητα Οδηγιών σχεδιασμού ΕΑΣ		8.2. Χρόνος έκδοσης οδηγιών			8.3. Χρόνος δημοσίευσης προσκλήσεων για την υποβολή στρατηγικών			8.4. Χρονικό διάστημα αξιολόγησης / έγκρισης των στρατηγικών																									
Ναι	Όχι	Χωρίς απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς απάντηση	1.4 Άλλο	2.1 Έκταση	2.2 Πληθυσμός	2.3 Σημασία της περιοχής στην ανάπτυξη	2.4 Μέγεθος περιοχής επιρροής	2.5 Ένταση ειδικών προβλημάτων	2.6 Αναπτυξιακή Δυναμική	2.7 Άλλο	3.1 Διατυπωμένες προκλήσεις και στόχοι του ΠΕΠ	3.2 Ανάγκες και δυνατότητες των περιοχών	3.3 Συνδυασμός και των δύο	3.4 Άλλο	4.1.1. Ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των περιοχών εφαρμογής;	4.1.2. Ενισχύουν την δυναμική τους;	4.6.1. Ως έχουν	4.6.2. Με προσαρμογή των ορίων της περιοχής εφαρμογής	4.6.3. Με προσαρμογή και εμπλουτισμό της στόχευσης	4.6.4. Άλλο	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι													
5	1	2	8	0	0	1	5	2	1	13	22	27	17	28	31	3	10	13	28	21	2	-	8	0	0	7	1	0	1	3	4	5	0	3	6	0	2	2	2	2	4	3	3	2	3	3	3	2	1	4	3

Πίνακας II: Αποτελέσματα έρευνας από έρευνα σε Φορείς Υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ

1.1 Η Στρατηγική				1.2 Οι εγκεκριμένες δράσεις καλύπτουν τις διαπιστωμένες ανάγκες της περιοχής εφαρμογής;				1.3 Η Στρατηγική και το χρηματοδοτικό μείγμα επηρεάστηκε από								1.4 Ποιοι φορείς και σε τι βαθμό εισφέρουν στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή της στρατηγικής;										1.7. Με πόσους φορείς συνεργαστήκατε για την διαμόρφωση ή και εφαρμογή της στρατηγικής;			1.8. Με πόσους από αυτούς είχατε προηγούμενη συνεργασία;																
1.1.1. Αναποκρίνεται στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής;				1.1.2. Ενισχύει την δυναμική της;				1.3.1 Διατυπωμένες προκλήσεις και στόχοι του ΠΕΠ				1.3.2 Ανάγκες και δυνατότητες της περιοχής				1.3.3 Συνδυασμός και των δύο				1.3.4. Άλλο		1.4.1 Ιδιωτικός τομέας				1.4.2 Επιμελητήρια				1.4.3 Δημόσιοι φορείς				1.4.4 Κοινωνία πολιτών				1.4.5 Άλλο		Πλήθος			Πλήθος		
Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Επαρκώς	Λίγο	Καθόλου	Χωρίς Απάντηση	Πλήθος	Πλήθος							
14	0	0	0	13	1	0	0	12	2	0	0	7	1	6	7	1	6	13	0	1	2	6	6	2	0	5	9	0	0	13	1	0	0	7	5	2	0	2	5 έως 60 (Μ.Ο.: 20)	5 έως 36 (Μ.Ο.: 10)					

1.11. Μετά την εγκύκλιο για την αναθεώρηση των Στρατηγικών, η Στρατηγική σας για την τρέχουσα προγραμματική:										1.12. Η Στρατηγική παραμένει επίκαιρη και για τη νέα Προγραμματική Περίοδο;						2. Ποιο είναι το ποσοστό (πλήθος & προϋπολογισμός) των μη ενταγμένων έργων που είναι πλήρως ώριμα για υλοποίηση;								3. Ποια είναι η βασική αιτία καθυστέρησης στην υλοποίηση;					4. Παράγοντες που επηρέασαν την υλοποίηση:																					
1.11.1. Παραμένει ως έχει			1.11.2. Γίνεται προσαρμογή των ορίων της περιοχής εφαρμογής			1.11.3. Αλλάζει το μέγεθος των δράσεων χωρίς αλλαγή της στόχευσης			1.11.4. Άλλο			1.12.1. Παραμένει ως έχει			1.12.2. Απαιτείται προσαρμογή των ορίων της περιοχής εφαρμογής			1.12.3. Απαιτείται προσαρμογή και εμπλουτισμός της στόχευσης			1.12.4. Άλλο			2. Πλήθος		Προϋπολογισμός (€)			3.2. Ωρίμανση έργων- μελέτες		3.3. Διαδικασία εγκρίσεων – αδειοδότησης			3.4. Διαδικασία διαγωνισμών αναθέσεων			3.5. Άλλο		4.1. Επάρκεια / πληρότητα Προσκλήσεων & Οδηγιών ΕΥ			4.2. Χρόνος έκδοσης οδηγιών			4.3. Χρόνος δημοσίευσης προσκλήσεων για την υποβολή στρατηγικών			4.4. Χρονικό διάστημα αξιολόγησης / έγκρισης των στρατηγικών		
Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Πλήθος	Προϋπολογισμός (€)	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Όχι	Χωρίς Απάντηση	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι	Ναι	Μερικώς	Όχι											
11	1	2	1	9	4	4	8	2	3	3	7	4	5	6	3	12	2	0	3	43	36.715.607 €	13	1	11	2	1	11	2	1	2	4	4	6	2	4	8	4	5	5	3	7	4								